

העולם הזה

האם

זאת

אינתיפאדה?

י"דו בלהבות

אורי מילשטיין
ואניטה שפירא -
סיפור אהבה

שוב דן בן-אמוץ:
תומרקין
משיב לדנקור

ויליאם נקש:
מי אשם?
שריר!

מתי לאחרונה היה לך זמן לעזור לאשתך?

בילוי אחרי הצהריים משותף בחיק המשפחה, פינוק סוף שבוע, מתי לאחרונה התפנית לנושאים הקשורים לבית? לאשתך? לילדים? הבעיה התמידית: אין זמן...

בנק דיסקונט בא לקראתך ועוזר לך ליצור קשר ישיר וחי עם העולם, אך גם מסייע לך לשכוח מהעולם לפעמים, ומוותר לך זמן גם לאשתך. אם אתה עוסק ביבוא-יצוא אתה צריך להיות עם היד על הדופק של העולם ובדיסקונט נותנים לך את הכלים לכך: מערכות מקוונות המאפשרות הוצאת מכתבי אשראי במקום, קבלת מידע תשלומים לחו"ל וקשר ישיר עם הבנקים בעולם, במהירות האור ובזמן אמיתי. פתאום תשוב להיות גם בעל, פתאום תגלה כי יש חיים אחרי העסקים.

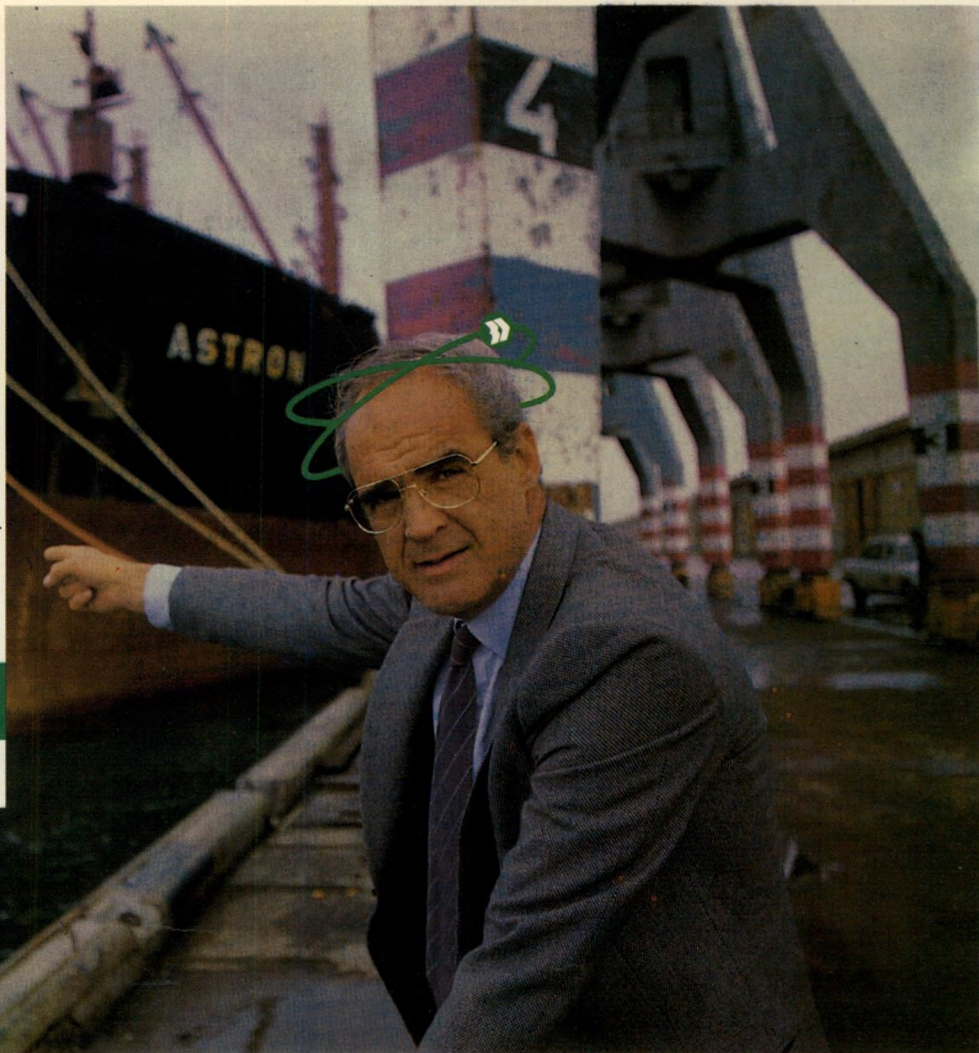
לקבלת "אוגדן העסקים" שלחו את התלוש לבנק דיסקונט, היחידה לפיתוח עסקים, יהודה הלוי 27 ת"א 65136.

שם _____ טלפון _____

כתובת _____

דיסקונט עסקים

כדי שיהיה לך זמן לחיות

יש חיים אחרי העסקים!

ורשבסקי פחילך דובר

בנק דיסקונט מתקוון אליך

מיכתבים

לבנון ב'

על פלסטיניזציה אפשרית של ממ-
לכת ירדן ("ירדן היא פלסטיני",
"סמן ימני", העולם הזה 12.4.89).
כבר אמרו על הימין ועל בני מינים שלעור
לם הם אינם שוכחים דבר ולעולם הם אינם
לומדים דבר.

במיקרה של סמן ימני נראה לי שהוא אמנם
אינו למד, אבל, בהחלט, שוכח.
האם הרעיון "הגאונות" הזה, לטרנספר את
הבעיה הפלסטינית לחצרו של חוסיין, ובי-
לשון יותר פשוטה, לעשות סדר חדש במזרח
לירדן, איננו מזכיר לסמן משהו?

ועוד איך זה צריך להצטרף? זה מזכיר רעיון
"גאונות" קודם — לעשות סדר חדש בלבנון.
והתוצאות שלו אותו רעיון הרי ידועות.
לכן מספיק לנו ניסיון אחד.

עם הפלסטינים צריך להסתדר בארץ-ישר-
אל ומה שיהיה בירדן, שיהיה.

בכל מיקרה, ידנו לא צריכה להיות כבדה.
ג'ר שרף, תל-אביב

הברירה היהודית

על מניעים של מילחמת-העצמאות
("השקיעה של 1948", העולם הזה
22.3.89).

ד"ר אורי מילשטיין מתעלם לחלוטין
מעניין מרכזי: מה חשבו ועשו הערבים בזמן
החלטת האו"ם מס' 181 (חלוקת ארץ-ישראל),
ב-1947. העובדות הן: הערבים התנגדו לתוכ-
נית-החלוקה, כי לרעתם הארץ כולה היתה
ארץ ערבית והם פתחו בתוקפנות כנגד היר-
ודים, שלדעתם היו פולשים וריס.
...פעילות זו נמשכה 40 שנה, עד ל-15
בנובמבר 1988, היום שבו הכיר אש"ף, נציג
הפלסטינים, בראשונה בהחלטת האו"ם מס'
181.

הברירה היחידה של היהודים, שהסכימו ב-
1947 לתוכנית-החלוקה, היתה להתנגד לתוכ-
קפנות הערבית. זו לא היתה או תוכנית כבי-
שקטנת — איזו מילחמה לבחור — הברירה
היחידה או היתה להתנגד לתוקפנות הערבית
ולהישרד, במחיר של 6000 הרוגים, או לא
להתנגד ולהיעלם מן העולם.

ברנרד קובנו, רמת-גן

סיר הסירים

על צורת הפנייה לקיסר צרפת ("ה"
גדול מכולם", "יומן אישי", העולם
זהה 5.4.89).

קצת קשה לי להאמין כי שלישו של
נפוליאון ריבר אנגליה וכאשר נפוליאון
ביקש לתלות תמונה, ביקש השליש לעשות
זאת במקומו ואמר "הנה לי, סיר!" במקום
לפנות אליו על סדרה הצרפתית.

גם האפשרות, כי השליש ריבר עברית,
שיניחו לו סיר, שעליו יעמוד ויתלה את
התמונה, אינה נראית לי, במיוחד שארמונות
נפוליאון היו בורא משופעים בכיסאות,
בשרפרפים ובתיבות שונות, שעליהם היה
יכול השליש, או נפוליאון עצמו, לעלות
ולעמוד בביטחה בעת תליית התמונה.

ח. ארבל, חולון
● הקורא אובן טועה. התואר הצר-
פתי SIRE הוא צורת-הפנייה למלך ולקיי-
סר.

לא חווייה

על מסיבת דן בן-אמוץ ("נקרופי-
לי", העולם הזה 12.4.89).

אני מבין מה קומם את יגאל תומרקין
בפסטיבל בן-אמוץ.

הפומביות של העניין.
הכל טוב ויפה (אם כי הציפייה למוות היא
דבר רע ומכוער), אבל הרי המוות, ובמיקרה
זה, הציפייה לו, איננו בדיוק חווייה מרגינה
מיידי-עמה, ועוד פחות מזה הוא חווייה שבה
יש לשתף את כל עם ישראל.

זמירה מלר, תל-אביב

הסדרי ביטחון

האם הקמתה של מדינה פלסטינית לצד
ישראל מהווה בעייה ביטחונית שאינה
ניתנת לפיתרון? האם תדמה המדינה
הפלסטינית ללבנון שניה? ואלו סידורי-
ביטחון דרושים כדי לה-
בטיח את ביטחון ישראל
מפני מדינת-פלסטיין?

שקט, מדברים

שקט היתה מילת-המפתח בכינוס מרכז
מיפלגת-העבודה. שום דיון רציני לא נע-
רך. חשבון-הנפש הנוקב
שהובטח היה סמוי מעין
כל. ואף אחד לא קם.

ממרומי התהילה

לפני שנתיים בדיוק היה גרי הארט
המועמד המועדף של הדמוקרטים
לנשיאות ארצות-הברית. מה שקרה בינו
לבין הדוגמנית דונה רייס שניה באחת
את תוכניותיו והחזיר אותו מפסיגט
הפירסום לאלמוניות.
היום הוא עייף, מובס
ושונא את וושינגטון.

אורי ואניטה

מה שהתחיל כסיפור-אהבה בין שני
ילדים, הפך במשך השנים למערכת
אהבה-שינאה. אורי מילשטיין, הילד
הרע של המימסד ההיסטוריוני, מספר
את סיפור אהבתו לפרופ'
אניטה שפירא, המתע-
דת של תנועת-העבודה.

אב בעל כורחו

מעשה בהסתבכות צפויה מאוד של
מערכת-יחסים חסרת כל מחוייבויות,
שהסתיימה בהריון רצוי
מאוד מצד האם, אבל
מאוד לא רצוי מצד האב.

רחל המרחלת מדווחת:

הצרכים האנושיים
של חבר-המועצה
שמוליק וילוז'ני •
גורדנה וון ספירו
— בארצות-אמיתיות
בעיר-המועלים •
הפצה האטומית של אילן לוי וניצה
רוזנטליס • על כישוריו של שחקן
הכדורגל ירון כהן • הסגה בהמשכים
של עמי ויז'נסקי וענת זמיר • דן
תורן וסמדר גנזי (בתמונה) — חתונה
במיקצב הפופ • מעשה בשלווה בן-רגל
ובהעדמות של הגברים המצריים •
והחתונה הפתאומית
והלא צפויה של יצחק
שטיינר וגילי רקפת.

המדורים הקבועים:

מיכתבים — לבנון ב'
אוצרת העורך — קווים אדומים
הנדון — צה"ל ופלסטיין
תשקוף — הדור הצעיר לקובה
במדינה — צ'ופר לסקוודי
השבוע נמש — פאולו אברסאי
תגליות — מס' 2
ימין אישי — אלמנה ואמנה
אנשים — באולינג וקדסול קונו
אתה והשקל — הסלפון מת
קליטע — תאונה גופית

כתבת השער:

כל אושי המלך

בשעה שפרצו המהומות בירדן שהו
המלך חוסיין, רעייתו ובני פמלייתו ב-
ארצות-הברית. דפנה ברק דילגה בעיקר-
בות אנשי המלך מושינגטון לניו-יורק,
הוציאה את ראש הפרוטוקול היר-
דני לוויגל' והיתה
מעורבת בתקרית
קטנה עם המלכה.

תעלומה בשם היטלר

אין אדם במאה הזאת שהיתה לו
השפעה כה עמוקה וישיירה על חיי כה
רבים, כמו אדולף היטלר. האם היה
תופעה גרמנית, אירופית, סימפטום של
משבר-תרבות או ביטוי מחריד לצד
האפל של הטבע האנושי
בכללותו, ומדוע הגיע
לאן שהגיע בגרמניה?

דרך חדש

סיפורו של שיר

סלמאן נאטור אינו משורר, כך הוא
מעיד על עצמו. כדי להצדיק את הצ-
טרפותו לפסטיבל השירה
הוא נזכר בסיפור השיר
האחד והיחיד שכתב
בחניו, כשהיה תלמיד.

לשום דרך האך

יגאל תומרקין לא נשאר חייב למיקרא
תשובתו של אמנון דנקר לדברים
שכתב לפני שבועיים. הוא מציע לדנקר
לרחוץ את עצמו מהפולני-
יות של בית-אמא, ולהת-
חיל לנשום דרך האף.

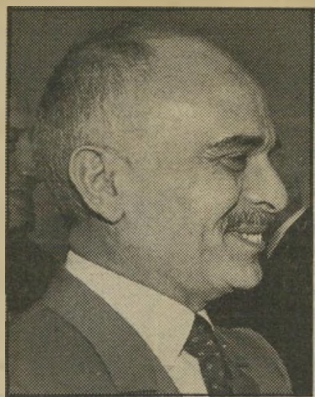
נקיפות מצבון

אחרי ארבע שנים בכלא התעורר מצפוני
של שלמה זרגור, שהואטם ברצח נחמה
קליינרמן. במישפט ה-
עירעור הוא הודה באש-
מה ואף הביע את צערו.

עונש סביר

כך הגיב רונאלד רוס, עורך-הדין
הישראלי של ויליאם נקש, על גזר-הדין
הצרפתי שניתן השבוע. הוא רק מצטער
על הנימוק שבה בו שר-
המישפטים דאז, אברהם
שרי, במאבק ההסגרה.

לילות ישראל — דינת שוורץ
דף חדש — סיפור על שיר
הזרזקים — השפעת ווטר
איך להיות הורה — שפן ניסיון
מיכתבים לרזות — ושוי למלון
זה וגם זה — ההלבוש של יוסי
רחה מרחלת — על כל העולם
דעה אחרת — איזון חזר
מה הם אוזניים — רחל דיסנצ'יק
עם דרון, לירון ולסון, מנחם דיסן,
גיל פרייברג, ניסים ("סימיק") שלם
תשבצות

מדוע הסמיקה ריקה?

מדוע הסמיקה ריקה זראי בשידור חי
בטלוויזיה הצרפתית? מדוע כועס יצחק
יצחקי על שאל ביבר? ומהי האמת
בסיפור נסיעתו של ביבר לתוכנית
שערכה הטלוויזיה הצר-
פתית לכבודה של ריקה
זראי? הדיעות חלוקות.

ניסיון אישי

על שם, שדווקא לא איכפת לו ללכת לגן
מינוס גרב ונעל, ועל מסקנות שצריכים
להסיק מכך הורים מסור-
יימים שדווקא לא כל-כך
ממהרים לקום בבוקר.

אין גירושין פשוטים

שנתיים וחצי אחרי שנחתם הגולל על
נישואיה משחזרת שרית רוס את ה-
רצעים הראשונים לגילוי, את החרכה
המחללת שמשהו השתבש ואת ה-
שנתיים וחצי שעברו — ההיכרזיות,
הפגישות העיוורות, ו-
הביטחון העצמי שהיה לה
פעם, ושנלקח ממנה.

אתה והשקל טלפון מת

מעשה שיגרתי בטלפון מקולקל • נשים
משתלטות על המחשב • מה קורה לסניק
בנק הפועלים בלוקסמבורג • אילו
סימנים עושה הבורסה? •
ועל שעון מעורר מסוג
חדש, הנודס בהינף יד.

דעה אחרת

מאיר ליפשיץ — על אווירה של בגידה
והשינאה העצמית היהודית • דניאלה
אשכנזי — על פטורים מתשלום האגרה
והבעייה המרכזית של מיפלגת-העבודה
• גידעון חסיד — משגירות ישראל
בסיביר לבניין האו"ם • בניו-יורק •
קטעים ממאמר ראשי ב"וול סטריט
ג'ורנל" — אפשר גם אחרת • הד"ר
חיים מישגב — לאוזה מחנה אני שייך?
• אריה סתיו — איך הצטרף המלמד
גבריאאל לשלום עכשיו? • משה שחל —
מכה על חטא, מנתח ומצאע רעיונות
לרעיונו • שמואל סלבין — מה יביא
את הצמיחה • אורי דן
— הצורך להשתחרר מה-
קונספציה ומהאופציה.

ק"א ק"י

בשבע שער הופיע הגיליון הראשון
של העולם הזה במתכונתו החדשה. זוהי רק ההתחלה של השינויים, אשר יחולו בחודשים הקרובים, ושבעיקבותיהם יהיה העולם הזה שבווען החדשות מורדני, המתאים לשנות ה-90.

התגובות הראשונות על השינויים הן ברובן המכריע חיוביות. יש גם תגובות שליליות, בעיקר על רקע פוליטי. בסדרה הכל, התגובה הראשונה, מעודדת מאוד, ואני, כמובן, שמח עליה.

בכלייהתקשורת האחרים הופיע מבול של תגובות, ביניהם בעיתונים שהתעלמו מעצם קיום העולם הזה במשך שנים. כמה מן התגובות היו ענייניות, כמה מברכות, כמה מודיעניות, ואחרות מגוחכות ממש. כמה כותבים, שהשמיצו את העולם הזה בכל השנים על כך שהייתו בעלי היכר, משמיצים אותי עכשיו על כי לקחתי שותפים.

אני לא רואה חובה לעצמי להשיב על כל התגובות האלה. אין דבר יותר גלוי מאשר עיתון. טיבו של העולם הזה מתבטא מעל עמודיו, כל אדם יכול לקרוא, להתרשם ול-הביע דיעה.

אולם אני חושב שיש מקום להסביר לקוראים את התהליך שהביא לשינויים אלה. אע"ש זאת כאן בקצרה.

קווים אדומים

לפני כשנה הגעתי לכלל מסקנה שהעולם הזה אינו יכול להתפתח, וכי אף קיומו יהיה נתון בסכנה, אם לא יחול בו שינוי כלכלי.

גרמו למצב זה כמה תהליכים. ריבונות עליהם לא אחת במדור זה.

למשל: המפרסמים הטילו חרם על העולם הזה, שהתבטא בדילדול ההכנסה החיונית ממודעות. בחרם זה שימשו מניעים פוליטיים וכלכליים בעיקרובית. ראוי לציין שאף גורם כלכלי אחד במחנה השלום או במחנה "הש-מאל" לא רגז מחרם זה.

במצב זה היתה חשיבות מכרעת להכנסות מתפוצת השבועון. אילו כל קורא חמישי של העולם הזה היה גם קונה את העותק שהוא קורא, היה מצבנו מזהיר. למרבה הצער יש רבבות קוראים, ובהם חסידים מושבעים, שראו את עצמם פטורים מן החובה לשלם עבור הגיליון. קהליהקוראים הגדול (ומותר לומר: המוכרח) של העולם הזה לא מצא את ביטוי המלא בכרטיסיתיהמנויים ולדי ה-קיסוסקים.

מהרגע שהגעתי למסקנה שיש למצוא לשבועון משאבים כלכליים שיאפשרו את ביצורו, שיפורו והתאמתו לתקופה החדשה, ניגשתי לביצועה.

אם מותר לי כאן הערה אישית: אולי בגלל חוויותילדות, אני מוכן בכל עת לשינויים

אך עם כל הכבוד להם, ועם כל ההערכה לרבים מן הכותבים בהם, אינני בטוח אידיתנהגו עיתונים אלה במשבר הלאומי הבא (ואני יכול לתאר לעצמי כמה משברים מסוג גים שונים). אני סומך על העולם הזה ואם ישימו כמה מיריבינו את ידם על ליבם, הם יודו שגם הם סומכים, בסופו של דבר, על העולם הזה.

אורי אבנרי יכול לפרסם מדורים בע"ד תונים אחרים. אבל רק עיתון אחד — העולם הזה — יכול לעמוד, בעיתון, כסלע איתן, במשבר לאומי — לחקור, לתאר, לתעד. רק הוא חווה בעיות לאומיות וחברתיות זמן רב לפני שהן מתגלות לעיני רבים אחרים. מבחינה זו לא השתנו הדברים.

חיפוש שיטתי

על סמך ההנחות האלה פעלתי. גיבשתי הצעה למשקיעים פוטנציאליים, ובמשך כמעט שנה שלמה חיפשתי — בסבלנות ובשיטתיות — משקיעים כאלה בארץ ואחר־כך בחו"ל.

מובן שפנתי תחילה לגורמים, שנראו לי קרובים יותר לעמדות העולם הזה. צר לי לקבוע שהתגובה היתה אדישה או שלילית. כמה מן השופכים כעת דמעות־תנין על חירות אנשים בעלי דיעות "ימניות" לתיקן שורת הישראלים לא מצאו אף לנכון להשיב על הצעותי.

אולי אקדיש בהזדמנות אחרת כמה מילים לחוסרהיכולת של גורמים מסויימים כמה שנקרא אצלנו "שמאל" להעריך כוחות ולש-מור על כוחות. זהו נושא מעניין לפני עצמו. כאן די בציון העובדה: שום גורם במחנה השלום הישראלי או ידידיו בחו"ל לא היה מוכן לתת לי לנבין שבועון־חדשות ישראלי (סגירת כותרת ראשית, אחרי שצבר בכמה שנים הפסדים של יותר משני מיליון דולר, מעידה על עצמה).

לא הצלחתי גם למצוא בסיס כלכלי משותף עם כמה מן העיתונים הגדולים. אחד מהמשיגים אמר לי, בגילוי־לב: "אתה מציע לנו הצעה מושכת מאוד. אולם העולם הזה מוחזק כעיתון אנטי־ימניסדי, ואיננו יכולים להרשות לעצמנו להתחבר עימו."

בסופו של דבר, בתהליך של בדיקה ואלי-מינציה, נותרו לי שלוש אופציות. לכל אחת מהן היו, כמובן, מעלות ומיגרעות. שקלתי את השלוש, כאשר האינטרס של העולם הזה עמד לנגד עיני.

כך החלטתי, בסופו של דבר, ולא בלי לב-טים, להעריך את ההצעה של חברה אמרי-קאית, בראשותו של אריה גנגר, אדם שגדל בישראל ועבר, אחרי ששירת בצה"ל, לאר-צותהברית.

גנגר ואני

כמו כל עסקה כלכלית — וגם אחרת — בחיים, גם עסקה זו מבוססת על פשרה. אני מניח שלא קל היה לאריה גנגר לתת לי לאורי אבנרי, ולא קל היה לאורי אבנרי לתת לי לאריה גנגר. דיעותינו הפוליטיות שונות בתחומים רבים. אבל יש בינינו דימיון אחד, לפחות: אני חושב את עצמי לעיתונאי לארצי, ואני יודע שהוא איש־כלכלה לארצי. מובן מאלי ששום אדם אינו רוכש חלק בעיתון מתוך מניעים כלכליים גרידא. מנוי וגמור עימנו להפוך את העולם הזה לעסק מיסחרי ריווחי, כתנאי לפעולתו העיתונאית המוצלחת. אבל יש עסקים ריווחיים יותר להשקעה־כספים.

כאשר נפתחו השיחות בין אריה גנגר וביי, דיברנו על הדברים האלה בגילוי־לב. לשתי גנו אין זמן לדיבורים סטוריסטור. הסכרתי היכן הקו האדום שלי, ושאלתי מה הוא מבקש. לא היה בינינו ויכוח על העיקרון הבסיסי: שהמערכת תהיה עצמאית לחלוטין, וכי השי-ליטה על כך תהיה באמצעות מניית־מערכת, שתמסר לידי.

הסכמנו בנקל על העיקרון שהעולם הזה ייפתח לדיעות מכל מיגוון הקשת, בצורת

מאמרים חתומים, במתכונת של הנדון. שית-פסו ארבעה עמודים בגיליון המורחב. הקושי התעורר לגבי קשטת של אריה גנגר כי מדור זה ייערך בידי אדם, אשר ימונה עלידו. לא היה לי קל להסכים לכך, כי לכאורה יש בכך הגבלה מסויימת של סמכות העורך, אם כי במדור מצומצם ומגודר. בסופו של דבר החלטתי לקבל תנאי זה, מכיוון שבמילא מדובר על דיעות שונות מדיעותי שלי. יש הגיון מסויים בכך שלא אני אהיה השליט הבלעדי במדור שתפקידו לכלול דיעות הנוגדות את שלי.

ויתור זה מצדי איפשר את השלמת ההס-כם. נרמה לי שזהו ויתור קטן יחסית, אם לוקי-חיים בחשבון שמצד שני קיבל על עצמו אריה גנגר להשקיע סכום גדול של כסף בקיומו ובפיתוחו של שבועון ותיק ובעל תרמית ברורה, המזוהה עם דיעות השונות מאוד מדיעותיו שלו.

בכל שותפות — ובייחוד שותפות המבו-ססת על חלוקה של 50:50, עשויות להתעורר בעיות, חילוקי־דעות. אני מניח שלא נהיה מחוסרים בפני זה. בוודאי יעבור זמן עד שהמדור דיעה אחרת, למשל, ייכנס למסלולו הרצוי. אבל הפאראמטרים נקבעו היטב, ואני שים רצינוליים יתגברו על חילוקי־דעות. אריה גנגר ואני הננו אנשים רצינוליים.

קריאת חובה

מבחינה אחת היה לי קל יותר לוותר על השליטה הכלכלית הבלעדית על העיתון. מעולם לא התייחסתי אל העולם הזה כאל רכוש. בעיני, העולם הזה הוא נכס ציבורי, שהופקד בידי. היו לי בעבר שותפים שונים, ולא נבהלתי מפני הצורך בשותפים חדשים. החשוב הוא האינטרס של העולם הזה, כשבועון חופשי, לוחם, חושף ומביע־דעות. מעתה והלאה, כל מחשבותינו תהיינה נתונות להתפתחות השבועון כשבועון־חד-שות מודרני, המשך נאמן למה שהיינו עד היום, תוך שיפור, שיכלול, הרחבה והתאמה לצרכים של החברה הישראלית המתפתחת. מבחינה זו, המלאכה רבה. שינוי הפורמאט, הוינוק המחודש של מחלקת־המודעות, הכנ-סת המדור דיעה אחרת ומדורים אחרים, ביי-טול השער האחורי, הרחבת מיספר העמודים — כל אלה הם ההתחלה. ברצוננו להפוך את העולם הזה לשבועון ששום אדם אינטייליגנ-טי, צעיר או קשיש, גבר או אשה, תושב גוש-דן או תושב עיירת־פיתוח, בארץ או בפזורה הישראלית, לא יוכל לוותר על קריאתו. כל זה, בלי מורא, בלי משוא־פנים.

העולם הזה

העולם הזה
שבועון החדשות הישראלי
העורך הראשי: אורי אבנרי
מנהל: אברהם סימון
מנהלת מחלקת־מדעות:
רינה מיטרני

המערכת והמינהלה:
תל־אביב, רחוב נורדון 3
(ת.ד. 136, מיקוד 61001)
טלפון: (03)-232262/3/4
פקס: 972-3-245242
מנוי 2009
המחיר: העולם הזה בע"מ
הדפסה: הדפוס החדש
הפקת צבע: ת.מ.א.
הצעה: גדי
תל־אביב, יד חרוצים 7
טלפון: (03)-377056

המנהל הכללי: דויד גרשנבוין

מה חושבים מומחי הביטחון באמת על הבעייה הביטחונית?

צה"ל ופלסטיין

טימית, כדי למנוע את עירעור היציבות במרחב. גם אם תיווצר בעייה כזאת, ניתן יהיה להתגבר עליה — בניגוד גמור לאינתיפאדה הנוכחית, שעליה אי אפשר להתגבר. כי זהו ההבדל: כיום אנחנו לחומים ככל העם הפלסטיני. אך אם תקום מדינה פלסטינית, יהיה לרוב העצום של העם הפלסטיני אינטרס מוחשי לחיות עימנו בשלום, לסחור עימנו, לנוע בשיטתנו ולאפשר לנו לנוע בשיטתם. **פלסטיין לא תהיה לבנון שנית.** אני שמח שרוב אנשי הביטחון, שדברתי איתם, תמימי רעים איתי בנקודה זו.

ב עיני חילל אמיתי, חשובה הרבה יותר הסכנה השניה, הצבאית הסתה. מדינה פלסטינית בלב הארץ עלולה להוות סכנה קיומית לישראל, אם יהיו בה כוחות ומערכות נשק מסוכנות. **אולם איש אינו חולם על כך — לא בצד שלנו, לא בצד הפלסטיני.**

יש אנשי ביטחון המעדיפים את האופציה הירדנית (ו"ל) מתוך המחשבה הבאה: אם תהיה המדינה הפלסטינית מפורזת, היא לא תהיה ריבונית באמת. היא לא תשלים עם מצב זה לאורך ימים. אך אם תהיה חלק ממדינה ירדנית, תוכל המדינה להחזיק את כוחותיה ממזרח לירדן, ולהסכים לפירוז הגדה המערבית. **זה נכון, אבל זה לא מעשי. האופציה הירדנית מתה לצמיתות, ועל כך יש למעשה הסכמה בלי לית גם בקהילה המודיעינית.**

ה אם המדינה הפלסטינית צריכה להיות מפורזת? זוהי סיסמה יפה, אבל אין בכך צורך. אם יהיו למדינה זו חטיבה אחת או שתיים של צבא, בעל אמצעי לחימה מוגבלים, לא תהיה בכך סכנה לישראל. מול העוצמה הכבירה של צה"ל, יהיה זה כוח מבוסס. צה"ל יוכל לכבוש את השטח שוב תוך שעות, כל אימת שתהיה צפויה סכנה של ממש. **אם כן, אילו סידורי ביטחון דרושים באמת?** הצגתי לכמה אנשי ביטחון שאלה פשוט: גניח שהדרג המדיני יחליט, בבוא היום, שיש לקבל את הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה וברצועה. הממשלה תציג או למטכ"ל את השאלה: על אילו סידורי ביטחון לעמוד במשאומתן לשלום? מה תהיה התשובה? בעל־ישי חי לא שלפו מן המגירה תוכנית מוכנה. (אילו הייתי הרמטכ"ל, הייתי מטיל על המוסד המתאים לגשת להכנת תוכנית כאלה, אם עדיין אינן קיימות. זה עשוי לקרות יותר מזה מכפי שרגילים לחשוב). **ובכן, מה דרוש באמת?**

א ס לתמצת את הדעות שמעתי, ניתן להרכיב רשימה מעין זו: **● אסור להסכים בשום פנים ואופן לכניסת כוחות זרים כלשהם למדינה הפלסטינית.** **● ישראל צריכה לשמור על היכולת לקדם את פני הסכנה הזאת, בכל עת, ובין השאר על היכולת המודיעינית לרעת עליה די זמן מראש.** **● יש להסכים על אידימצאות אמצעי לחימה התקפיים בשטח המדינה הפלסטינית, כגון סוגים של טילים, ארטילריה, כוחות אוויר, טנקים וכו'.** **● ייאמר בסירוש בהסכם כי — נוסף על שאר הערובות — חסרת תנאים אלה תעניק לישראל את הרשות להבטיח את ביצוע התנאים האלה בעצמה.** עד כמה שאפשר, יש לעצב את תנאי ההסכם האלה על בסיס של הדדיות. למשל: ישראל יכולה להסכים בהחלט לכך שכוחות זרים לא ייכנסו גם לשיטחה, שאזורים מסוימים בה יפורזו, שתהיה התרעה הדדית, וכו'. **בניגוד לסיסמות ריקות ורגשניות של פוליטיקאים, אלה הם עניינים מעשיים, מוחשיים, מדיים, שניתן לנהל עליהם משאומתן.**

כ ל אחת מן הנקודות האלה מעוררת, כמובן, שאלות רבות. **האם ניתן למנוע כניסת כוחות זרים לגדה?** (המשך בעמוד 8)

זהותם העדתית-מקומית-דתית מעל לנאמנותם למדינה הלכנונית. הניסיון החוזר של עדת-מיעוט אחת — המאזנית — להשתלט על כל האחרות גורם מדי פעם להתלקחות רצחנית. **שום דבר דומה לזה אינו קיים בפלסטיין. לעם הפלסטיני יש הכרה לאומית נחושה ומלוכדת. גם במצבים הקשים ביותר הוכיח שאיפה עזה לאחד דת, שאינה נופלת מזו של העם הישראלי.** הפילוגים הקיימים באש"ף אינם שונים מן הפילוגים הקיימים בכל עם נורמלי, וגם שלנו. אין כמעט תנועת-שיח

קו ירוק

רור מודרנית שלא היו לה פילוגים כאלה. כאשר קמה מדינה חדשה, משתלט בדרך כלל פלג אחד על האחרים, ומכונן מישטר חדש. מעמדו של יאסר ערפאת הוא כה דומיננטי, כיום, עד כי אין ספק שהוא ותנועתו, פת"ח, ישלטו במדינה החדשה. יש סיכוי סביר לכך שרוב שאר הפלגים יהפכו למפלגות פולריטיות לגיטימיות. **אובן שהדברים עלולים גם להתפתח אחרת. יתכן כי עיראק, סוריה, לוב וכו' ימשיכו לסכסך ולחמש רסיסים טררריסטיים, שישתרו את מטרותיהם. רסיסים אלה עלולים לפתח טרור גם נגד ישראל וגם נגד ממשלת-פלסטיין.** אינני סבור כי סכנה זו חמורה. כי במיקרה כזה ייווצר אוטומטית אינטרס משותף בין ממשלת-פלסטיין וממשלת-ישראל לרכא את האידוגנים. **שרותי-הביטחון של שתי המדינות יפעלו אז זה בצד זה, ויכוחם יהיה עימם. רוב המדינות הערביות יתמכו בממשלה הפלסטינית הלגרי**

ה הערכה המוסמכת של קהילת המודיעין (ד"ר ח' אמ"ן) קובעת שלא יתכן לשים קץ לאינתיפאדה בלא הסדר מדיני, ושלא יהיה הסדר מדיני בלי אש"ף. האגדה מספרת שיש ברוח המלצה לממשלה, שבשום פנים ואופן אסור להסכים להקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת-עזה. **אין שחר לאגדה זו. המלצה כזו אינה קיימת.**

ה זדמן לי בימים אלה לשוחח עם כמה מן המומחים הביטחוניים החשובים ביותר במדינת-ישראל (ועם כל אחד מהם בנפרד). **אני מחשוב שישות מסוג זה, בגלל עובדה המאפיינת את החיים בישראל: הרבה האנושיות והמחשבתיות של אנשי-הביטחון בכירים עולה בהרבה על זו של הפוליטיקאים המצויים.** רוב הפוליטיקאים חושבים (אם אפשר לקרוא לזה "חוש-בים") במליצות, בסיסמות, בצורה מבולבלת. הם ניוונים מכותרות בעיתונים, מסיקרידע-קהל. אין הם אמונים על מחשבה הגיונית ושיטתית. אין אצלם הבדל ברור בין המצוי והרצוי, בין האידאולוגיה והנתונים בשטח. **אנשי-הביטחון, לעומת זאת, רגילים לטפל ב-עובדות, במצבים מוחשיים, במאזני-כוח, בבניין שיטתי של מובצעים. זה מחייב מחשבה שיטתית.**

גם אנשי-אקדמיה אמורים להיות מסוגלים לבנות מחשבה הגיונית, לפחות בתחום התמחותם המסוימת. אבל הפרופסורים חיים בעולם התיאוריה, ולא תמיד מתחככים עם המציאות. **מכונה זו יש לאנשי-צבא יתרון. אם איש-הצבא הוא גם איש-חשוב, המסוגל לתרגם את הניסיון שלו לשפת-התיאוריה, הרי זה אדם שראוי להקשיב למחשבותיו. לא אחת יש הבדל רב בין מעשיו של האיש, על פי הוראות הדרג המדיני, ובין מחשבותיו.** **הצגתי לכמה אנשים כאלה את השאלה הפשוטה: האם הקמתה של מדינה פלסטינית לצד ישראל מהווה בעייה ביטחונית שאינה ניתנת לפתרון?** עיוור יכול לראות שההתפתחות ההיסטורית הולכת לכיוון זה. במקום או במאחור תקום מדינה פלסטינית, כפי שניבאו תמיד. **השאלה היא: האם ביטחון-ישראל יכול להסדר תדר עם זה?**

מ בחינה ביטחונית, הסכנות הכרוכות בקיומה של מדינה פלסטינית לצד ישראל מתחלקות לשני סוגים: האפשרות של טרור והאפשרות של מלחמה. אחד מאנשי-הביטחון שדברתי איתם שם את הדגש הבל-ערי על עניין הטרור. **וזו דעתו: "מדינה פלסטינית כזאת עלולה להפוך ללבנון שנית."** אפשר להניח כי יאסר ערפאת יהיה מנהיג המדינה, ושהוא באמת יהיה מעוניין בשלום. אולם יהיו במדינה אירגונים חמושים מסוגים שונים, שיקבלו את תמיכתם ממדינות ערביות אחרות, כגון סוריה, עיראק ולוב. ערפאת לא יוכל לשלוט בהם. **המבאן: המדינה לא תהיה יציבה, הטרור ישתמך ממנה אלינו. לא נוכל להקים גדר-מערכת לאורך הקו הירוק. זה יהיה מצב בלתי-נסבל."** עד כאן דעתו של האיש. יש להתווכח עימה, ולוא רק מפני שהאיש הוא בעל עמדה כבירה. **אין היא נראית לי.**

א סור לדבר על "לבנון שנית", מפני שלא תיתכן לבנון שנית. המצב בלבנון הוא ייחודי, יחיד-במינו במרחב ובעולם. בלבנון חסרה הכרה לאומית משותפת. יש בה מילחמת-אחים נצחית, מייאשת, מפני שהארץ מורכבת מתצית-ריסר חבלים עצמאיים-למעשה, ותושבי כל אחד מהם מעמידים את

העיתון

מילחמת צעירי חרות

במצודת יזאב כבר מתכוננים לקראת ועידת הצעירים. עדיין לא ברור מתי תתכנס הוועידה, אולם שמועות מספרות שמדובר אף בקיץ הקרוב. שלושה מועמדים כבר הצהירו על כוונתם להתמודד על תפקיד יו"ר צעירי הליכוד, שאותו ממלא היום מיכאל ("מכיל") רצון. השלושה גיל סמטנוב, איש ארנס, שמונה כאחרונה לתפקיד דובר הליכוד; מיכאל פרינץ, יו"ר צעירי הליכוד בסניף תל-אביב ומאנשי דויד לוי; וחיים בשאר, הנחשב לתומך בשר אריאל שרון. פרינץ ובשאר נחשבים לקיצוניים יותר בהשקפותיהם. סמטנוב, לעומתם, משתייך לזרם המרכזי בליכוד. יש מי שטוענים שהקרב האמיתי יתנהל בין סמטנוב לפרינץ. ועידת הצעירים תשמש, בין השאר, גם חזרה גנרלית לקראת ועידת האחדות של הליכוד.

הדור הצעיר לקובה

בימים אלה קיבל הדור הצעיר במפגשים הזמנה רשמית לביקורת של מישלחת בקובה, באורחות הדור הצעיר הקומוניסטי. הדור הצעיר התבקש במיברק לשלוח פרטים על שני האנשים שישתתפו במישלחת. אין זו הפעם הראשונה שהדור הצעיר של מפ"ם מקיים קשרים עם אירגונים מקבילים בארצות קומוניסטיות. רק באחרונה ביקרה בארץ מישלחת ממזרח-גרמניה, ובעתיד הקרוב צפויה נטיעה של מישלחת הדור הצעיר לפולין.

המציע האלמוני:

איל-העיתונות בלק

המציע האלמוני, שהגיש הצעה מדי הומה לרכישת מניות העיתון "גירוסלם פוסט", הוא איל-העיתונות הקנדי קנרד בלק. בלק הוא בעל כמה עיתונים בקנדה וביבטיניה. מבין שבלק אינו יהודי, לא ברור מה העניין שלו בעיתון ישראלי דווקא. יש הרואים בו עומדים מאחורי אינטרסים נרסיים, מבין יהודי קנדה. ההצעה של בלק עולה מי כמה על שאר ההצעות, שגם הן עולות במידה רבה מאור על הערך המאזני של העיתון.

מפ"ם לגרמניה

מישלחת של חמישה יהודים וערבים מהדור הצעיר של מפ"ם תשתתף באירועי האירופסטיבל שיתקיים בין ה-12 ל-15 במאי ליד פרנקפורט שבגרמניה. באירופסטיבל, המתקיים בחסות הדור הצעיר של המפלגה הסוציאליסטית הגרמנית, יהיו אירועי ספורט, אירועים מוסיקאליים וסרנות-עבודה בנושאים שונים. לפסטיבל מגיעים אירגוני צעירים מרחבי אירופה ומכל גורני הקשת הסולידרית. הכינוס השנה נערך בסימן איחוד אירופה, שיערך בי-1992, המאבק נגד מדיניות האפרטהייד, נשים ושוויון, נושאי אקולוגיה והמזרח התיכון.

אין גאז למתנחלים

גם חברות-הגאז נסגעות מן האינתיפאדה. חברה מקנרי-שומרון פתה באחרונה לבית-המישפט בתביעה נגד חברת סופרנאו, בבקשה לכפות על סופרנאו לבצע הסכם ישן ביניהם, שלפיו התחייבה חברת-הגאז לספק ולהתקין מערכת-גאז שיכונית ביישוב אורנית בגדה. מסתבר, לטענת המבקשת, שסופרנאו מתחמקת מביצוע ההסכם, מחשש מפני כניסה לתחומי האינתיפאדה.

465

דובר צה"ל לא מסר השבוע את מניין ההרוגים השבועי בשטחים הכבושים. לפי ספירת, "העולם הזה" הגיע מיספר ההרוגים בשטחים הכבושים, עד ל-23 בי-אפריל, 465. לעומת זאת, מוסרים מקורות סלסטי-ניים על 578 הרוגים, לפי הסירוט הבא: 393 הרוגים מירי חיילי צה"ל ומת-נחלים. 46 הרוגים ממכות ומהתחשמלות. 75 הרוגים כתוצאה משאיפת גאז. 64 הרוגים כתוצאה מסיבות אחרות.

בתק"ם מבטרים

הנהלת מישיקי התק"ם מפטרת שליש מן המועסקים שלה במינהלת, ובהנהלת-החשבונות שלה בתל-אביב. רוב המפוטרים הם שכירים, ולא שליחים מן הקיבוצים.

חברת-החשמל

משקיעה בדרושים

חברת-החשמל נאלצה להשקיע ב-88' 350 אלף שקלים לפירסום מודעות "דרושים" בעיתונות היומית. הדבר נובע מקשיים שהיו לחברה בגיוס כוח אדם, בעיקר בתחום הטכנולוגי.

אייזנברג תיווך

פיתוח רפואי של אמקור אלקטרוניקה נחל הצלחה במדינות שישראל אינה מקיימת איתן קשרים. מרובי במכשיר קריוטק 100. שמחירו 40 אלף דולר ליחידה. הוא מבוסס על מחשב ומגלה פגמים גנטיים במרשפיר של נשים במהירות רבה מאוד. כתשובה לחוזר שהועבר לעשרות מכוני-מחקר ואוניברסיטות בעולם הגיע גם תשובה מבית-הספר לרפואה של אוניברסיטת טוראן, בית-ספר בנסיכות בריטית ומסדות רפואיים במזרח-גרמניה. שלושה מוסדות אוניברסיטאיים ביפאן רכשו כבר את המכשיר, ומי שתיווך בעסקה הוא איש-העסקים שאול אייזנברג, שלו ולבגרי-מישפתו קשרים אישיים ועסקיים ביפאן.

הונגריה

ורכבת-הפרברים

ממשלת הונגריה מתעניינת ברכבת-פרברים בקריות. שר-התחבורה ההונגרי, אונדרי רדוי, גילה התעניינות בנושא, בפגישה שהתקיימה בכורפשט עם שר-התחבורה הישראלי, משה קצב. הוא הציע לשתף את חברת-הרכבות הממלכתית של הונגריה בבניית הרכבת הממוכנת, לספק ידע וניסיון ולמכור לישראל ציוד מתאים. ממישרד-התחבורה נמסר כי מדינות אחרות מתעניינות בפרוייקט, ובכיתיים נמשכת מלאכת התיכנון של הרכבת.

החשיפה

לערוצי-פירסומות

האיגוד הישראלי לפירסום מתחיל בראשונה לערוך מחקרים בלתי-תלויים על חשיפה של ערוצי-פירסומות לציבור. את המחקרים עבור האיגוד יבצע מכון-המחקר פלסקר. המחקר יעסוק בעיתונים יומיים, שבועונים, ירחונים, עיתוני-ילדים, סרטי-פירסומות בקולנוע וטלוויזיה. עד היום ביצע את המחקר איגוד-המסרסמים בעצמו. בראשונה יתבצע מחקר על חשיפת הפירסום לציבור עלידי מכון עצמאי ובלתי-תלוי, שאינו ממומן על-ידי המדינה.

מלון-דירות

במרכז-הכרמל

אישי-העסקים הרי שר, המייצג קבוצת-משקיעים מהח"ל, ישקיע בקרוב 7.5 מיליון דולר בהקמת מלון-דירות במרכז-הכרמל. נציג מישרד-התיירות הדויד כי הוא תומך בפרוייקט, שהיה נכפו לדרישות המישרד, וכי יפעל להענקת מעמד של מיפעל מאושר למלון החדש. המלון החדש ישתרע על שטח של 15 אלף מ"ר. יהיו בו 54 יחידות-נופש, בריכת-שיחה, מיסערות, מועדוני-בידור ואולם-אירועים. במקום יוקם גם חניון תתי-קרקעי ל-300 כלי-רכב, שאמור להקל על מצוקת-החנייה באזור מרכז-הכרמל.

הסיקריקים מרחיבים

פעילות

הסיקריקים מרחיבים באחרונה את תחומי התעניינותם. מתנרבי עלמות, "אור ארנס", להגשת עזרה לנפגעי אלמוות-שוטרים, התלוננו באחרונה כי מטלפנים אלמונים, שהציגו את עצמם כסיקריקים, השמיעו באוזניהם אימים וגידופים.

למרות זאת ממשיך המוקד הטלפוני, שמיספרו 03-5612062, לפעול כרגיל.

אלמגור מוריד פרופיל

דן אלמגור מוריד פרופיל בעצת המימשטה. בעיקבות אימים שקיבל בטלפון, מיכתבי-אימים ושריפת מכונתו, ביקשה מישרד-ישראל מאלמגור למעט בהופעותיו הפומביות. אלמגור נענה להצעה וביטל הופעות שתוכננו לעתיד הקרוב, ביניהן הופעה בכפר ערבי בחסות עמותת יחידו. הוא שלח מיכתבי-ביטול והתנצל על שאינו יכול להגיע. מקורבין של אלמגור מספרים כי תוראת המימשטה תאמה את מצב-דוחו בעיקבות האימים.

גמר חתימה טובה

"הבנק הבינלאומי הראשון" הקדים הש-נה במיקצת את הימים הנוראים. על טופס הבנק, מתוך כוונה לאחל ל-קהל-הלקוחות "ספח בשר", היה מוטבע דווקא המישט, "גמר חתימה טובה".

הגדה חדשה

לשלא ההגרות העצמאיות, שבינו לבין המקור אין הרבה קשר, הצטרפה באחרונה גם ההגרה של "האגודה הישראלית למען יהדות הומניסטית חילונית". בהגרה המשומצת אין הקפדה גמורה על הסדר המסורתי. היא מכילה תוספות מאוחרות, ציטוטים מדיברי המשוררת רחל, מרטין בובר, חנה סנש וא"ד גורדון, שתי נוסחות לשיר המסיום, חריגות ושינויים רבים אחרים.

מה רוצים מאיתנו? אמרו השבוע מנהיגי ישראל, בגירסות שונות, "בבירות נערך מר-חידום, בירדן יורה הצבא באזרחים, ודווקא אלינו נטפלים".

היו לכך סיבות תיקשורתיות ופוליטיות. העולם לא היה אדיש לסיבולת לבנון. התיקשורת העולמית גם לא התעלמה מהם. להיפך, היא הקדישה להם כתבות אינספור, ויחד עם תצלומי עיתונות וכתבות טלוויזיה מחרידות.

אולם העולם לא התערב, מפני שהוא הת-ימשלכנו. אין ברדעת בעולם המאמין כי ניתן להפחית חיים חרשים במדינה הלבונית. הסורים אינם נתפסים ככובשים, אלא כמי שמנסים לשוא לקיים סדר כלשהו, ולוא בשיטות אכזריות. אין שום ספק שאילו נסוגו הסורים מלבנון, היה נערך שם טבח הדרי במימדים מחרידים הרבה יותר.

מהומות בירדן זכו אף הן בסיקור נרחב. אולם הן נראו כעניין פנימי, מוגבל וחולף (ראה מיטנול) שאינו שונה במהותו ממהר מות-הערב שהיו בתקופות שונות במצרים, באלג'יריה ובמקומות אחרים, וגם בשכונות מסוימות בלונדון ובערי ארצות-הברית.

אף אחד מן המאורעות האלה אינו רומה לאינתיפאדה, המעוררת את התרגשות הער-לם בגלל הידיעות היומיומיות על הריגתם ופציעתם של ילדים בני 12, 10 ו-9. מכיוון שזו מאבק של אוכלוסיה כבושה במיטת של כיבוש, הוא מעורר בעולם רגשות שונים לגמרי מאשר מילמת-האחים המתמדת בלב-נון או מהומות הכלכליות בירדן.

כמה זה יעלה? הטענות של הפוליטי-קאים הישראליים בתחום זה לא ישנו את יחס התיקשורת העולמית, אבל יש להן תוצאה אחרת: הן גורמות לפוליטיקאים הישראליים עצמם להתעלם ממה שקורה לישראל בעולם. הידיעות היומיות בכל העיתונים, וכיניהם עיתונים אמריקאיים המפורסמים באהדתם לישראל, על הרג הילדים, משנות את היחס לישראל. זהו שינוי איטי, הדרגתי מאוד, אבל עמוק וברקיעא.

פוליטיקאים אמריקאיים, שלא היו מעזים בעבר להשמיע אף מילה קלה אחת של ביקור-רת כלפי ישראל, מתבטאים עתה בצורה בוטה, ואף מאיימים בפעם הראשונה בקיצוץ הסיוע לישראל בעתיד. סיוע זה, שאין לו אח-ורע בהיסטוריה בתרומה של מדינה אחת למדינה אחרת, מבחינת השיוע של דולארים-לנפש, תלוי כולו בהוזהות הטוטאלית של הציבור האמריקאי עם ישראל. ברגע שהוד-הות זו מתערערת, עלול הסיוע להיראות לאמריקאים רבים כסחיטה בלתי-נסבלת.

כרא למנהיגי ישראל לתת את דעתם ל-תהליך זה. הביקורת השיגרתית על התיקש-רת היא עקרה, והמשכבה על גימיקים נגדיים לא תועיל. רק שינוי המדיניות עצמה יביא לשינוי התרמית.

האינתיפאדה

מעירות

בירושלים

מיליון שרות קרב חרשים:

כל קיר בכל כפר ערבי.

שום צבא בעולם לא הצליח עדיין להפעיל שיטות חכמות נגד התקוממות עממית-לאר-

העולם הזה 2695

רעיון מטורף לגמרי:

שמיר נכבש עם

ערפאת

האמינה שהגורם השלישי הוא סובייטי. אך האם זה בלתי-סביר להניח שהגורם השלישי הוא אחד מבכירי אש"ף?

● **לא חוסיין.** לא סביר ששמיר נפגש עם חוסיין, משום שבאותן השעות שבהן שהה שמיר על אדמת הונגריה, היה המלך חוסיין בדרכו מפאריס לווינגטון.

● **ערפאת בפראג.** ביום הרביעי נפ-גש יאסר ערפאת, מנהיג אש"ף, עם חברי-הכנסת מאיר וילנר ותופיק זיאר מחד"ש. הפגישות בין ראש אש"ף לבין אנשי חד"ש אינן דבר יוצא-דופן, ואלה פגישות כמו בין חברים ותיקים. קשה להאמין שכיום, כאשר לאש"ף דלת כמעט פתוחה למפלגות ולתנו-עות השמאל הציוני הישראלי, יסע ערפאת באופן מיוחד לפראג, כדי לפגוש את וילנר וזיאר — אלא אם כן שימשה הפגישה כהסו-ר, והיה בסביבה עניין אחר.

● **מרחק קצר.** המרחק בין פראג, שם שהה ערפאת ואנשיו, לבין בוקרשט, שם שהה שמיר, הוא מרחק-נסיעה של כמה שעות מעטות בלבד.

● **לא ניתן הסבר.** גם יצחק שמיר וגם דן מרידור לא סיפקו הסבר מניח את הדעת לנסיעה הפתאומית והקצרה.

● **קידום תוכנית שמיר.** ראשי-הממ-שלה, כך נראה, מעוניין לקדם את תוכנית הבחירות שהציע בארצות-הברית, ומעוניין לאסוף לה כמה שיותר תומכים מבין מדינות-

בעבר לשיחות שקיים משה עמירב, או איש תנועת-החרות, עם פייצל אל-חוסייני ועם הדר"ר טרי נוסייבה, מתוך כוונה לנסח מיסמך משותף שיהיה מקובל הן על ישראל, הן על אש"ף.

● **קשר לסובייטים.** בעיתונות היומית העברית, שהיתה המומה מן הנסיעה הפתאו-מית, נכתב כי קרולי גרוס, מנהיג המפלגה הקומוניסטית ההונגרית, הוא אחד המקורבים ביותר למיכאל גורבאצ'וב, מנהיג ברית-המועצות. אבל קשה להאמין שהמנהיגים הישראליים וקוקים בשלב זה במתווכים בינם לבין מנהיג ברית-המועצות. בין שתי המדי-נות יש ערוצי-תיקשורת ישירים פתוחים, שהופעלו לא-אחת. שמיר, פרס וארנס נפגשו עם אדוארד שוורדנר, שרי-החוץ הסובייטי.

● **ביקור סגן-השר הונגרי.** יום לפני נסיעתו של שמיר להונגריה סיים את ביקורו בארץ לאסלו קובץ, סגן שרי-החוץ ההונגרי. הוא שהה בישראל במשך שבוע, ונפגש פה עם ראשי-המדינה. קשה להאמין שאי-אפשר היה בשום אופן לנצל את ביקורו של הבכיר

ב **עלי דימיון** מפותח נוטים לייחס לכל מאורע שיגרת נופך של מיסטריון. הם נוטים לחשוב שלכל אירוע יומיומי יש מא-חורי-הקלעים שלו, שבהם, בעצם, נקבעים גורלות.

בעלי דימיון מפותח נוטים לקשור קצוות, לשער השערות ולהאמין שהאמת תצא לאור רק בעוד 10 שנים, או יותר. בעלי דימיון מפותח משרטטים תסריט בלתי-אפשרי, וככל שהוא מוזר יותר ובלתי-מתקבל על הדעת, כן הם נוטים להאמין בו יותר.

בעלי דימיון מפותח יכלו בקלות לשרטט תסריט, שלפיו נפגש יצחק שמיר השבוע בהונגריה עם גורם שלישי. מרחיקים-לכת עוד יותר ואומרים שהגורם השלישי אינו אלא אחד מבכירי אש"ף, ואולי אף הבכיר שבכולם: יאסר ערפאת.

התסריט הבלתי-אפשרי הזה מבוסס על כמה עובדות חשובות:

● **נסיעה חפוזת.** נסיעתו של שמיר להונגריה היתה חפוזת הן מבחינת העיתוי שלה — ערב חגי-הפסח — והן מבחינת אורי-כה — 24 שעות בלבד.

מלישכת שמיר מיהרו להסביר שנסיעתו להונגריה היתה מתוכננת "מזה זמן-מה". "ומזמן-מה" יכול להיות כמה שעות, כמה ימים, כמה שבועות.

עובדה: שמיר נסע יומיים וחצי בלבד אחרי שובו מארצות-הברית, בתפר הרק והלוחץ ש-בין חזרתו משם לבין חגי-הפסח.

עובדה: שמיר נסע ל-24 שעות בלבד. חפוז לכל הידיעות.

עובדה: שמיר הודיע על נסיעתו רק לממי-לאי-מקומו, שימעות פרס, שאמור היה לתפוס את הרסן בהיעדרו, ולמשה ארנס, שרי-החוץ מקורב.

● **ללא מלווים.** שמיר, הידוע כראש-ממשלה שאינו נוטה לגרור אחריו שובל של פמליה מרובת-מלווים, החליט הפעם שלא לקחת אף איש אחד מן המלווים הקבועים שלו — מנכ"ל-המישרד, יועץ-התיקשורת, ראש-הלישכה. הוא שלח את שלישי הצבא, תא"ל עזריאל נבו, לבירה ההונגרית ביום הראשון, ונסע ביום השני בחברתו של דן מרידור, שרי-המישטרים, בלבד. עובדה תמוהה כשלעצמה. ● **ללא רוח מיידי.** שמיר חזר מהונג-ריה, למראית-עין, בידיים ריקות. ההונגרים לא הכריזו על חידוש היחסים עם ישראל. להיפך, הם הודיעו כי חידוש היחסים עם ישראל אל מותנה בקידום משמעותי של תהליך-השלום, תנאי שאינו חדש לכל ארצות הגוש-המזרחי.

● **לא נסיעה ראשונה.** זו אינה נסיעה הראשונה של ראש-הממשלה להונגריה. הוא כבר ביקר שם לפני שמונה הורשים. גם מרידור ביקר בהונגריה כבר פעמים אחדות, וכמותו שרים אחרים — משה קצב, למשל — ואישים בכירים נוספים. כך שעצם הבי-קור בהונגריה אין בו כל חדש.

● **דן מרידור.** שמו של מרידור נקשר

כלה, ששימשו מחסה חשאי ללימודים מטעם אוניברסיטת שנסגרו על-ידי השלטונות.

כל ילד ישראלי לומד בבית-הספר על שימעות ברייחאי, שלימד את נערי-ישראל תורה במערה, אחרי שהרומאים הרשעים אס-רו את הלימודים. שלושת המוסדות היו "מערות" כאלה.

אין דבר אוילי יותר מהניסיון למנוע ליי-

שמיר בבוקרשט עם X
חידה בתוך תעלומה

העולם. הוא מעוניין שהתוכנית תהיה מקור-בלת על הפלסטינים, גם אם אינו אומר את השם המפורש "אש"ף". בלערי אש"ף לא יהיה אפשר לבצע אותה, ושמיר יודע זאת.

לאור כל אלה, האם יהיה זה לגמרי בלתי-סביר להניח שנסיעתו של שמיר להונגריה אינה קשורה להונגרים, או לסובייטים, אלא קשורה דווקא למשהו הקרוב יותר במרחב?

ענת מרגוסטי

מורים, גם בתנאים של כיבוש. הדבר אינו ניתן, כאשר יש מורים הרוצים ללמד, ותל-מידים הרוצים ללמוד, הלימודים יתקיימו איכשהו — ביחוד כאשר הדבר הופך ל-מציאות לאומית וכניצחון על הכובש.

● **צה"ל הודיע** כי מעתה יפתח במע-רבה נרחבת למניעת ציור של סיסמות על (המשך בעמוד 8)

בוודאי שאפשר. מערכת מודיעינית יע"י לה תגלה כוחות זרים ומן רב לפני שייכנסו אף לשטח ירדן, הרבה הרבה זמן (במונחים צבאיים) לפני שיתקרבו לירדן.

צה"ל — גם צבא בתנאי-שלום, שיהיה קטן, זול וקומפאקטי יותר — יוכל לקדם את פני הרעה הרבה זמן לפני שיטבול חייל זר אחד את רגליו במי הירדן.

אנשי-צבא יצטרכו להחליט, כבוא העת, לאור האמצעים הטכניים של אז, אם דרושות תחנות התרעה, כמה והיכן. אם הן דרושות, יהיה צורך לעמוד על כך במשאומותן (ושוב — אם אפשר, על בסיס של הודיות, כדי לשמור על כבוד בעלי הברית החדש).

אילו גורמים של אמלי"ח (אמצעי-לחימה) יש למנוע, או להגביל?

גם על כך יהיה צורך לנהל דיון רציני. כאשר טילים מאיימים על ישראל משטח סור

במדינה

(המשך מעמוד 7)

הקירות. ציור הסיסמות, כך נאמר רשמית, מוביל להפגנות. לכן כדאי להחניק את התהליך בעורו באיבו ולמנוע את הציור.

האיוולת של החלטה זו מעמידה בצל אף את האיוולת של מניעת-הלימודים בכוח. הדבר הופך כל קיר בכל כפר לשרהיקרב, לשטח-התמודדות בין הכובש והנכבש. מיליוני נדרות-קרב קטנים, ששום כוח בעולם אינו יכול להשתלט עליהם.

מיסטר-הכיבוש האכזרי ביותר שירד העי"לם עד כה, המיסטר הנאצי באירופה הכבושה, לא הצליח למנוע בעד העמים הכבושים לצייר את האות "וי" על הקירות. לא הועילו עונשים מאסיביים, הוצאה-להורג של כנ"י ערובה, מחנות-ריכוז ומרתפי-עינויים — שי

שים לא יכולים להגיע בכלל לטיפול שלנו, בגלל העוצר, ומגיעים מאוחר מדי. יש לנו רק צמר אחיות בכל האזור הזה, 10 מיקרים ביום של נפגעים, רובם מכדורים. רבים מכדורים חיים.

אתמול יצאה ילדה מהבית, בת 11, ונפגעה מכדור מתפזר כזה, שעשה לה חור ברגל.

כשבאתי לכאן היתה לי דיעה מסוימת על הישראלים. צר לי, אבל היא השתנתה מהקצה אל הקצה. אני מאוד כועסת עכשיו.

יש לנו מיקרים חמורים באמת ואנחנו, עם המלאי הקטן של תחבושות, לא יודעים בדיוק איך לרפא פצע של כדור-עופרת בראש.

פעם, לפני האינתיפאדה, האנשים היו עו"שים שיטוח רפואי והולכים להצגה בירושלים. עכשיו השילטונות ביטלו את כל הביטוחים,

בימים האחרונים היתה שערוריה אחת, שישראל היתה רחוקה ממנה. ג"ם רייט, יר שביטאש בתי-הנבחרים של ארצות-הברית (אחד משני בתי-הקונגרס), הואשם בפרשות שחיתות רבות. דוח-החקירה עליו מלא 279 עמודים, וכולל 116 מיקרים שונים של שחיתות. בהצבעה של רוב מול מיעוט, על פי קווים מיפלגתיים מובהקים, נמצא כי ב-69 מן המיקרים האלה היתה הפרה של כללי-האתיקה. השאר היו שחיתות סתם.

רק עיון מדויק בדוח מראה כי גם בפרשה זו השתרכב איכשהו שמה של ישראל.

5 מיליון דולר. המיקרה נוגע לחברת נפט בשם נפטון. בימי הכיבוש הישראלי בסיני, ני, קיבלה חברה זו זיכיון מדי שילטונות-כדי בוש לקידוח במפרץ-סואץ, מול החוף שהיה בידי ישראל.

בעלי חברה זו היו בני משפחת-נפט מטכ"ס, משפחת "טכס" מונקריי, שתמכה בג"ץ רייט מאז שנבחר בראשונה לבית-הנבחרים. כאשר נחמם הסכם קמפ-דייוויד, ראה ריי צ'ארד מונקריי, הבעל הנוכחי, כי הזיכיון שלו נתון בסכנה. המצרים נתנו עוד קודם לכן את הזיכיון על אותו השטח לחברה אמריקאית אחרת, אמקו.

מונקריי הפעיל את רייט. זה לא הסתפק בהפעלת לחצים על משרד-החוץ האמריקאי, כדי שיפעל למען בעלי-חסותו. רייט תפס את אנוור אל-סאדאת, פשוטו כמשמעו. כאשר סאדאת ביקר בוושינגטון, תפס אותו איש-יד קונגרס רבי-העוצמה כדור, בעת קבלת-פנים בבית הלבן, ותחב לידו מיכתב.

המצרים אמנם לא החזירו לנפטון את זכויות-הקידוח, אבל הם שילמו לה פיצויים בסך חמישה מיליון דולר.

נורתי ושות'. כרגע סוערת וושינגטון סביב מישפטו של סגן-אלוף של חיל-הנחתים אוילבר נורתי, שותפי-ידיו של עמירם ניר. במישפט הוזכר שמה של ישראל לאורכו ולרוחבו.

הוכח שישראל שירתה את הסייאי-אי ב-צויות בלתי-כשרות רבות, כדי לרמות את הקונגרס. היא סיפקה לקונטרס כמויות גדולות של נשק, שנלקח ממחסני אש"ף בלבנון, והסייאי-אי שילם עבורו בדרכים עקיפות ובלתי-כשרות.

פרשת רייט היא רק מעין צ'פר לסקנדלים אלה.

מישפט

"גורודיש רימה!"

ער במישפטו של עמרמי

נגד גורודיש: הנגדל רימה

את שותפיו והשילטונות

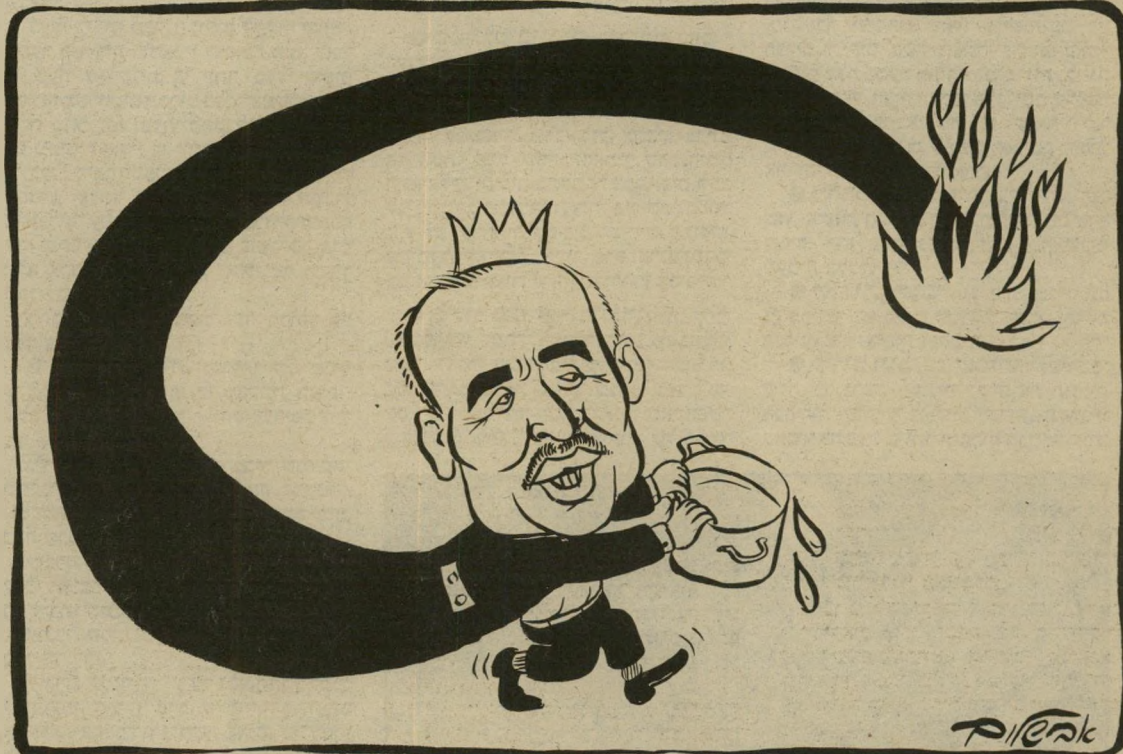
אילנה אלון

אחד מעשרת עריה-התביעה, שהעיד ערב פסח במישפטו של היהלומן דויד עמרמי נגד שמואל ("גורודיש") גונן, היה מהנדס-המכור נות שימיעון הוכמן. הוא עבר אצל גורודיש באפריקה מ-1980 ועד 1986. בחלק מהזמן היה מנהל-העבודה במיכרה, ואיש-אמונו של גורודיש.

בחקירתו בבית-המישפט סיפר הוכמן כי גורודיש נתן לו הוראה אישית לצאת העירה ולמכור יהלומים. הוא הורה לו לרשום חשבוניו רק על מחצית המחיר שקיבל עבור היהלומים, ואת המחצית השנייה לתת לגורודיש במוזמן.

עוד התברר בחקירה כי גורודיש נהג לרשום סכום נמוך ב-10 אחוזים ממה ששילם עבור היהלומים, ואחר-כך רשם מחיר נמוך במחצית כאשר מכר אותם. לתרגיל זה יכיר לוח היו להיות השלכות גם על המיסוי באפריקה וגם על התשלום לשותפי-הלעסקים. עמרמי, הטוען כי גורודיש הונה אותו ונישל אותו מעסקיו, מסתמך על עדות זו כתומכת בעדותו שלו.

העולם הזה 2695

ואין לאנשים כאן כסף לשלם עבור ניתוח. יש נכים רבים הזקוקים לטיפול, והם פשוט שוכבים בבית עם הפנים למעלה, כי אין כוח אדם.

הצבא מפזר חבילות קטנות שמתפוצצות כשנוגעים בהן, והגורמות כוויות. אין לי כמה לספל בהן.

עוצרים אותי הרבה פעמים ולוקחים אותי למיפקדה של המימשל, למעלה. אני תמיד באה, כי אחרת הם (החיילים) באים למיפקדה ומפחדים חולים, ואז אף אחד לא יבוא לכאן עוד.

אני לא יודעת מתי זה ייגמר. זיכרון שלי: מיספר ימים אחרי שהגעתי הנה, ראיתי זקנה יוצאת מפתח ביתה, ונהרגת בו במקום מכדור תועה של חייל ישראלי.

עד כאן. ג'וזף היא בחורה צעירה, פנים יפות, שת"ל מי עיפות ותשישות חרוצים בהם. יש לה הרבה מה לספר על חייה, 24 שעות ביממה, נויסטופ, בכפר טובאס.

יחסי-חוץ

צ'ופר לסקנדל

ישראל מעורבת איכשהו

גם בשערוריה של יוד

בית-הנבחרים האמריקאי

האם נגזר על ישראל להיות מעורבת בכל שערוריה גדולה בעולם?

טות שאיש בישראל אף אינו מעז לחשוב עליהן.

את הסיסמות מציינים נערים ונערות. אם יגשים צה"ל את איומו, תהיה התוצאה הריגה ופציעה נוספת של המוני ילדים — הרבר האחרון בעולם שישראל זקוקה לו כרגע זה (ראה לעיל).

אם אלה הם הפירות האחרונים של המח"שבה הביטחונית על ריכוזי האינתיפאדה, המ"צב חמור אף יותר מכפי שהוא נראה.

צעירה

בטובאס

מה שמענה מישלחת

ישראלית מחיפה

בעת ביקור בכפר

שממזרח לשכם

רזון בר

באחת המיפראות בכפר טובאס עובדת ג'וזף זה מהולנד. היא נוצרייה, ובאה לארץ בשליחות אירגון-הצלה הולנדי.

היא נראית עייפה, כמעט כורעת תחת העומס.

ובן סיפרה למישלחת ישראלית: אני, בעצם, פיסירת-ראפית. זה לא בדיוק הייעוד שלי, לתת עזרה רפואית. אבל הרופא הכי קרוב לטובאס גר בשכם, והרבה פעמים אינו יכול להגיע, בגלל העוצר.

ככלל, זה פשוט גורא מה שקורה כאן. אני

ריה, עיראק וסעודיה, ומטוסים משטח לוב, כאשר יהיו מצויים במרחב ראשי-חץ כימיים ו/או גרעיניים — מימים רבים ישתנה. השטח הפלסטיני יהיה פחות חשוב בחשבון האסטרטגי.

אך לא זה העיקר בשלב זה.

העיקר בשלב זה הוא:
השאלה של הסכמה או אי-הסכמה להקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה אינה, במהותה, שאלה צבאית-ביטחונית. זוהי שאלה פוליטית, אידיאולוגית.

אם תתקבל בסופו של דבר ההחלטה שיש להסכים לאופציה זו — ולוא רק מפני שאין שום אופציה אחרת, מלבד מילחמה — לא תתעורר שום בעייה ביטחונית אשר צה"ל ושרותי-הביטחון אינם יכולים להתמודד עימה.

כדי לברר את הדברים, ררוש משאומות עם אש"ף, מפני שהוא לבדו יוכל להתחייב ולבצע, ומפני שהוא יהיה המנהיגות במדינה שתקום.

לא זה בלבד שישראל אינה צריכה לדחות את הרעיון של משא-ומתן ישיר, פנימי-אל-פנים, עם הדרג הבכיר ביותר של אש"ף, אלא שיש ראל צריכה לדרוש משאומות כזה, כדי לגבש את הפיתרונות הדרושים לביטחוננו.

אני מדבר בשם עצמי בלבד. אך ניתן לומר כי הולך ונוצר קונסנזוס של אנשי ביטחון ברוח זו.

מישמר במצב כוננות בעמאן חוסיין מוכיח הישרדות

של הבדווים יודעים כי היציבות של מדינתם תלויה באישיהו של "ה" רודן הנאור, המחזיק ברסדהשיל מון ביד חזקה, אך בלי הגזמות, בלי אכזריות ובלי שיגיונות אישיים.

לחץ מסוכן

השקרה השבוע עשוי לשמש לקח בראשוראשונה לארצות-הברית. ירדן מהווה עמודיתון במערכת האמריקאית במרחב. היא החוליה המחברת בין המדינות הערביות "המתונות" — מצריים, סעודיה, ובאחרונה גם עיראק. המשבר שפקד את ירדן, ושגרם למהומות,

שתיקה פלסטינית

מטעמים טכסיסיים, טוענים פוליטיקאים ישראלים רבים שירדן היא בעצם פלסטין, וכי המדינה הפלסטינית כבר קמה — או צריכה לקום — ממזיחה לנהר. ולר-איי: רוב האוכלוסיה שם היא פלסטינית, והשאר אינם אלא "בדווים".

השבוע הוכח כי טענה זו אין לה אחיזה במציאות. הירדנים התמרדרו, ערכו מהומות, התעמתו עם צבאם — ואילו הפלסטינים עמדו מנגד. לא זה בלבד שלא

לסכן את חייהם כך, מול הצבא החזק ביותר במזרח התיכון, שהוא ברוטאלי וחסר-מעצור, רים, מדוע שנפחד אנחנו להתעמת עם הצבא והמישטרה בארץ שלנו? מאז פרצו מהומות בכמה מדינות ערביות. השבוע, כאשר זה קרה בי ירדן, רעדו אמות-הסיסים במרחב כולו.

נגד מי?

האם היתה זאת "אינתיפאדה 2"? היה זה הרבה יותר מאשר מהומה מקומית בעיר-שדה קטנה בדרום, מעאן. זה התחיל ללבוש צורה של הפגנות כלל-ארציות. אך נראה שזה לא הגיע למימדים של התקוממות אינתיפאדה.

לא נשמעה הקריאה להתנער מימישטרה המלוכה ההאשמית. הקריאה היתה לתיקונים בתוך המישטרה.

הפלסטינים לא לקחו כל חלק במאורעות. הם נהגו כנאה לאורחים בארץ זרה: הם עמדו מן הצד ושתקו. המפגנים היו בכל מקום ירדניים אמיתיים — בני העם השוכן מדורידורות במזרח-הירדן, רובם בדווים. בישראל אין תופסים נכונה את ההגדרה הזאת. ישראל, החושב על בדווים, רואה לגד עיניו בנשיכטים כנגב, בעלי-גמלים, ש הפכו, במיקרה הטוב ביותר, תושבי-עיריות

חוס"ן:

הוא מחזיק

מעמד

ה מוכרחה היה לקרות.

כאשר פרצה האינתיפאדה בגדה וברצועה, אחזה חרדה בכל המישטרים במרחב. מכיוון שאף אחד מהם לא נקף אי-פעם אצבע למען העם הפלסטיני מטעמים אלטרואיסטיים, היו לפחד הזה סיבות אינטרסנטיות. בעיקר שתי יים:

המוני העמים הערביים, הרואים את הפלסטינים לוחמים וסובלים, עשויים להפעיל על ממשלותיהם לחץ חזק לעשות משהו למען הפלסטינים ונגד ישראל, בניגוד לרצון הממשלות, הוקקות לסיוע אמריקאי והחוש שות מפני הסתבכות. הוונמה הפלסטינית יכולה להשפיע על ההמונים גם במאבקים פנימיים.

זאת לא אינתיפאדה!

בא לאי-מעט בגלל האמריקאים. במיקרה הטוב היתה זאת אדישות אמריקאית שמנעה סיוע לירדן, אדישות של האח הגדול המזלזל באח הקטן, "המונח בכיס". במיקרה הרע היה זה אמצעי של לחץ, כדי לכפות על המלך מדיניות פרו-ישראלית מסוכנת.

יתכן כי לקח הימים האחרונים לימד את האמריקאים שזוהו מישחק באש. מי שיוולול במשך שנים באזהרותיו של המלך, שניבא את הידרדרות המצב במרחב אם לא יופעל לחץ על ישראל ויושג הסדר, עשויים עתה להרהר מחדש באזהרות אלה.

מבחינה זו לא תצא ישראל נשכית רת מן הזעזועים בירדן. נכון להיום, יש להניח כי עתה יורום הסיוע הכלכלי לירדן — הן מדי ארצות-הברית, הן מדי המדינות הערביות השכנות, שאינן יכולות להרשות לעצמן את התמוטטות המישטר הירדני.

למרבה האירוניה, דווקא הסעודים הם המעוניינים ביותר ביציבות השושלת ההאשמית בירדן. לפני שלושה דורות גירש מייסד השר שלת הסעודית, איבן-סעוד, את חוסיין, אבי-סבו של חוסיין, ממכה, שם שלטת השושלת ההאשמית מדורידורות. בין שתי השושלות היתה קיימת איבת-דם. אבל הפוליטיקה אינה מתחשבת בסנטימנטים, ושני הבתים קשורים זה בזה כבר זמן רב.

אופציה שאיננה

האומרים מאורעות אלה על תורתה של האסכולה הישראלית, המוזהה עם אריאל שרון, האומרת שיש לעזור לפלסטין נים להשתלט על ירדן, להמליך בה את אש"ף, וכך לתת לפלסטינים מדינה משלהם, שעומה ניתן יהיה לנהל משאומתן ולהגיע לפשרה על שאר הנושאים?

מאורעות השבוע לא אוששו תורה זו. חול-שתו (הזמנית) של המישטר ההאשמית לא הביא את להתמוטטותו, וגם לא הפיחה בקרב הפלסטינים את החשק להשתלט במדינה. בצורה מזווה, הוכיחו דווקא מאורעות השבוע כי ירדן היא ירדנית, "האופציה הירדנית-פלסטינית", על כל צורותיה השונות והמנוגדות, לא צברה השבוע תאוצה.

קמו כדי להפיל את מישטרה המלך ול-השליט בארצם את אש"ף, אלא שי-יצאו מגדרם כדי להוכיח את נאמנותם למישטרה.

מדוע? בהיותם זרים בירדן, הם נוהגים כזרים בכל מקום: הם זקוקים לביטחון-יתר, והם חוששים מכל עירעור של היציבות. מכיוון שמאווייהם הפוליטיים נוגעים לגד דה המערבית, שם חיות מישפחותיהם, הם גם מקווים כי המלך, כבעל-ידידות של אש"ף, יס-ייע למאבק הפלסטיני.

זאת ועוד: הפלסטינים בירדן רואים את חובתם העיקרית בתמיכה באחיהם, אנשי האינתיפאדה בגדה וברצועה. הם חששו מאוד כי המהומות בירדן יסיחו את דעת העולם מן האינתיפאדה.

ואילו הירדנים המקוריים היו משוחררים מדאגות אלה. אותם עניין מה שקורה בירדן עצמה: עניינים פרו-איים כמו רמת-מחיתה, מחזירים והכנסות. על כך יצא קיצצם. הם דרשו לסלק את הממשלה שגרמה, לדעתם, למצב הכלכלי הירוד.

גם אילו נפל השבוע שילטונו של המלך, לא היה הדבר מקדם את מטרותיהם של החולי-מים על "פלסטיניזציה" של ירדן. שום כוח פלסטיני לא היה תופס את השליטון, אלא הצבא הירדני.

במקום המישטרה המלוכני היה קם, לכל היותר, מישטרה של דיקטטורה צבאית, כפי שהוא מקובל במדינות ערביות רבות, וברוב מדינות הערבים השלישי.

גם אפשרות זו היתה השבוע רחוקה מאוד מאור.

במשך יותר מ-30 שנה הוכיח המלך חוסיין כוחהישרדות שאין דומה לו. כמעט ואין כיום בעולם כולו שליטי-יחיד שהחזיק מעמד כל-כך הרבה זמן.

אחת הסיבות לכך, מלבד כישרונו הבלתי-תירגיל של חוסיין, היא המיבנה של ירדן. דווקא חולשתה של המדינה — מדינת-יחיד קטנה ודלה בין סוריה וסעודיה, עיראק ויש-ראל, — מחייבת מישטר חזק, כדי להבטיח את היציבות.

המעמד הבינוני הירדני, המעמד השליט וגם המישפחות המכובדות

ופועלי-יום. ישראלי כזה יופתע להיפגש בירדן עם שר בממשלה, פרופסור באוניברסיטה ואיש-עסקים עתיר-מיליונים, המגדירים את עצמם בגד אווה כ"בדווים", והמצביעים על הייחוס של-הם ככני שבט זה או אחר. "הבדווים" הם קציני-הצבא, אנשי-האקדמיה, אנשי-המינהל. גם עירוניים מושבעים טוענים למוצאם הדי-שביטי.

עיוות התמונה בעיני הישראליים אינו מיקרי. לישראלים, שלא היו מד-עולם בירדן, אין מושג מהו דמות הא-רץ ועמה, ועל כן קל להם לבנות תלילית-ילים של תיאוריות, שאין להן כל קשר עם המציאות.

לכן הופיעו השבוע בכלי-התיקשורת הישראליים הרבה פרשנויות, שנראו כסירות — למי שאינו יודע מה זאת ירדן.

מראה-רחוב בעמאן הפלסטינים נהנו כאורחים

"הוד-מלכותו ירגיע את זה צ'י צ'י צ'י"

אני משרת כאיש הקרוב למלך זה 19 שנים. התחלתי בגיל צעיר מאוד — 23 — אבל הרי המלך התחיל למשול בגיל

צעיר אף יותר — 16. זה עובר אצלנו בירוסה במישפ-חנה: אבא שלי עבר עם עבדאללה, המלך שנרצח (סבו של חוסיין),

ואילו סבי עבר עם ענף אחר של מישפחת-המלוכה. התפקיד שלי משול למעין "ראש-מטה", במושגים האמריקאיים. (אחד התפקידים

הבכירים ביותר בבית-הלכן, שבו מכהן כיום ג'ון סנונו. במערכת הישראלית אין תפקיד מקביל. זהו מעין מקשר בין האיש מיספר 1 במדינה למערכת כולה.)

יש לי סדריו מטרף. המלך עובר, לעיתים, עד חצות. לכן אני עובד מסביב לשעון. במשך שבר עות איני רואה את ילדיי: או שאני עם המלך במסעות, או שאנחנו בי עמאן, ואני חוזר מאוחר בלילה, כשהם כבר ישנים. כבוקר אני קם לפניכם וממהר לעבודה.

● "היא הבוסית"

מישרדים שלנו הם באר-מון בעמאן. חלק אחד מוקדש למגורים למלך, למלכה ולילדיהם,

אני קופץ, לא מתווכח... כן, אני בעצם אוהב אותה, מאד אוהב אותה. היא מאוד יפה, ומה שיותר מסוכן מכך — היא מאוד חכמה. זה מפחיד, כמה שהיא חכמה.

מביון שאני נעדר כליך הרבה מהבית, אני מרגיש שאני צריך לפנות אותה. איך התחננו? ערכו בינינו היכרות, ואחרי הנישואין התחלנו לאהוב זה את זה. אצל הילדים שלי, אני מנית, זה כבר יהיה שונה. הם פתחי נמצאת עדיין שם.

אני קצת מודאג, מפני שקורה שם משהו. לפני כמה שעות קיבלנו את הדיעות שיש שם הפגנות. רצינו מייד לחזור, אבל יש למלך

אחרי חצות בוילאג'

קשה, מתיש וכמעט בלתי-אפשרי היה להתחבר לירדנים. כל אדם שני שש"חחתי עימו, החל בגסי ג'קסון, מנהיג השחור-ים-הדפוקים, ועד בכלל, הכריז שהוא "חבר של המלך ובודאי אפשו עימו!" כעבור זמן קצר הסתבר לי שלא דוברים ולא מלכים. אחרי חיפוש מתיש ומייאש אצל כל מי שעלה על דעתי, החלטתי להמר על הגישה הפחות מותקבלת על הדעת. אחרי כמה ש"חחות שהיו בגדר טירוף, מצאתי את עצמי באווירה ידידותית ביותר — מה זה, ידיר דותית! — בחברתו של ראש-הפרוטוקול הירדני, פאוואז אבו-טיא, האיש הקרוב למלך. השעה היתה שעת-בוקר מוקדמת, אחרי הארוחה החגיגית שערך ג'ורג' בוש לכבודם של חוסיין ופמלייתו. הירדנים הסתובבו במי שב מחלצותיהם בלובי (BLACK-TIE). זהו ה"לבוש המוכתב באירועים כאלה בבית הלבן: טוקסידו לגברים, שמלות ארוכות לנשים. (רק ישראלים, בהנהגתו של יצחק שמיר, לא צייתו לכללי-הסכס ועוררו רכילות בווישינגטון.)

אחותה של נור היתה בחברתו של מפקד הסרטים ג'ורג' לוקאס, והיו שם כל מיני אנשים שדם כחול זורם, כנראה, בעורקיהם. מרגע זה ואילך, כולם-כולם חייכו אלי והיו נחמדים להפליא: החל מהצלם המלכותי מאנ-טורדוס — איש חביב ממנצח ארמני, שרץ ועשה שליחויות למעני, עבור במאד איוב — דובר המלך, שכל הזמן קד לעברי קידה והתנצל אני-לא-זוכרת-על-מה, עבור בזמכירה של המלכה, בסל מופתי, שאמנם גם לתקדית איתי, אך שניסה להתנצל, וכלה באנשי הביטחון, שצווחו לעברי בשמחה אמיתית במלון ולדורף-אסטוריה בניו-יורק: "אוי, אבל ראינו אותך בארבע העונות בווישינגטון. איך את לא זוכרת אותנו?"

למלך חוסיין יש ראש-ממשלה, שרים, ראש-פרוטוקול, דובר ועוזרים, אך ברוד, מעל לכל ספק, שהוא המחליט הבלעדי בכל. תפקידו של פואד איוב, למשל, הוא להמליץ על רעיונות, בסך הכל, להעביר הלאה. המלך הוא המחליט, ולא כמו בלשכותיהם של מנהיגים מערביים, שבהן למקורבים יש סמכות ניכרת.

הפמליה של המלך כללה גם שני קברניטים — גבר צעיר וחביב-בן, ואשה, שאגב, נראתה לגמרי לא רע. שניהם מסיסים לסירוף גין את מטוסו הפרטי, המאוכלס בצפיפות. בשני בתי-המלון שבהם שהה המלך — ארבע העונות בווישינגטון ובולדורף אסטוריה בניו-יורק — התלוננו התיירים על אנשי הביטחון הרבים, המגבילים את תנועתיהם ובאמת, לולא הייתי מזומנת על-ידי הפמליה, ספק אם הייתי יכולה לפטרל שם בחופשיות.

בכל זאת, לא חשתי שם בנוחות גמורה. למשל, איני זוכרת אם בשיחתי הראשונה עם ראש-הפרוטוקול אמרתי את שם-מישפחתי בטלפון. בודאי לא איתתי אותו, ובודאי וודאי שלא תיארתי את צורת-החיצונית. לכן חטפתי כמעט שיתוק, כשפקיד-הקבלה במלון ארבע העונות (איש-ביטחון גס-כף?) ניגש היישר אלי בבר של המלון, מבלי להסס ומבלי להתלבט, למרות שהייתי בחברת ידידים, ואמר בחביבות: "מיס ברק, יש לך שיחת טלפון בלובי..."

כל זה קרה במחירות, אחרי ששלחתי את "הצלם המלכותי" לבקש מראש-הפרוטוקול שיירד לפגוש אותי. לצלם בודאי לא אמרתי את שם-מישפחתי, זהותי, או מוצאי.

מוזר. אחד מבכירי הפמליה זרק לפתע לעברי את מיספר חדרי בבית-המלון שלי — מידע שאסור לבית-מלון לספק. פרטים נ"ספים מעין אלה הטרדו את שלוותי.

כדי להיפטר מההרגשה של "האח הגדול עינו פקוחה" החלטתי לראיין את ראש-הפרוטוקול מחוץ לחיפוף-הדוב הירדני. ביום השישי בלילה, הלילה האחרון שבו שהו הירדנים בארצות-הברית, ערכתי לאבו-טיא — גבה-קומה, שחור-שיער, נאה-למראה — סיור ראשון בחייו בגריניץ'-וויילג'. השומרים כמעט התעלפו כשראו אותנו יוצאים מהמלון ב-1 לפנות-בוקר, אם כי נאבקו לשמור על הבעה מאופקת.

האיש שימש את עיניו כלא-מאמין, כש-ראה את המוני האנשים הסובבים ברחובות הצבעוניים של הוויילג' בשעות אלה. הוא היה המום. "הייתי עם הוד-מלכותו פעמים רבות בניו-יורק, אך מעולם לא הייתי פה. איך קוראים למקום? תגידי פעם נוספת... אני אספר לו מחר. הוא לא יאמין..."

בחדנו במיסעדה איטלקית. משיימנו את הראיין ב-3 לפנות-בוקר, והרחוב עדיין המה ורעש, כל-יך התרגש הירדני עד שהשאיר טיפ בסדר גודל של סכום כפול או משולש ממחיר הארוחה בידי המלצרית, שפרצה בבכי ומללה: "אני לא מאמינה, תבואו כל יום... אני לא מאמינה."

הירדני עיף, מותש, מילמל: "המלך לא יאמין לי... אני לא מאמין מה שקורה פה... אני לא מאמין..."

גם אנשי-הביטחון הירדניים לא ממש האמינו, כשראו אותו חומק לקומה המלכותית בשעה כה מאוחרת — כך סיפר לי למחרת. אחרי כמה דקות של מרידות מהממליה וכל מיני הבטחות, עשו הירדנים דרכם לגמל-התעופה קנדי. משם חזרו לארצם לטפל במ"הומוות: מנפלאות ניו-יורק — לקרקע הבוערת של המציאות.

חוסיין השבע ברושינגטון

לפעמים הוא מתחפש כנהג-מונית...

שתי פגישות חשובות, עם ג'ים יחליטו עם מי יתחננו. אני גדלתי בסביבה פחות מודרנית. גולדלתי במעאן, עיירה קטנה, לוחטת, ממש מידבר. רוב מיש-תי לעבודה בבוקר, אני משחרר אותו לרשות אשתי והילדים במשך רוב הימים: שיעור לאשתי בקניות, יביא את הילדים למסיבות, לחוגים.

ואילו השאר מוקדש למישרדים. אין פרטיות בחיים האלה. לר-שותי עומדים עוזרים, שלוש מד כירות ונהג. אחרי שהנהג מבאי אור תי לעבודה בבוקר, אני משחרר אותו לרשות אשתי והילדים במשך רוב הימים: שיעור לאשתי בקניות, יביא את הילדים למסיבות, לחוגים.

יש לי שישה ילדים: ארבע בנות גדולות ושני בנים קטנים. הקטן, בן 11, הוא בליגה הלאומית לרכיבה על סוסים. הוא למד לרכוב כש הייתי עם מישפחתי שנה באנגליה. הגדולה למדה בשווייץ.

לי אין מושג מה קורה לילדים. אני משאיר הכל לאשתי.

אל תזכירי אותה — אני פוחד ממנה פחד-מוות. היא הבוסית בבית. היא רק אומרת משהו —

מביון שהחומר של דפנה ברק הועבר בי אופן דחוף בסאקסי-מיליה, לא הספיקו ה-תצלומים של הפגרי-שות להגיע למערכת. הם יפורסמו בגיליון ה-בא.

אז עכשיו יש לנו מין אינדיאני תיפאדה שלנו, אבל אצלנו זה לא יקח 17 חודשים, כמו אצלם. הורמלכותו יריגע את המצב צ'יק צ'יק.

אנחנו לא מופתעים. זה יכול לקרות.

נכון שזה קרה כאשר המלך שרר בה בורל, כאילו היינו איזור רפובליקת-בנגל. אבל זה כבר קרה גם בעבר.

היחסים שלי עם המלך? אני מאוד קשור אליו. הוא חכם, אמין, נחמד. כן, אוהב-נשים... אני משתף אותו לפעמים בבעיית הפרטיות. הוא — אותי? לפעמים. בכל זאת, 19 שנים יחד.

את יודעת, ביקשתי לנסוע לש' נתלמודים באנגליה, כדי לשפר את האנגלית שלי. הוא אישר זאת,

אבל כליכך התגעגע אלי עד שהגיע לבקר אותי שם...

מאוד מעניין לשהות במחיצתו. הוא מאוד לא שיגרת, לא צפוי. למשל? איך שהוא מנהל את הממשלה.

שמעי סיפור: פעם הילכו שמור עות על אחד השרים הירדניים, שהוא מתרשל בעבודתו, אינו מגיע בזמן למישרדו, כמעט אינו נמצא שם.

המלך הגיע במפתיע לביקור במישרד של השר, וכמובן לא מצא אותו שם. הוא איקש ששיגור לו את השר, ושוחח איתו בניהוט. אחרי שיחה ממושכת, שאל כאילו אנג אורחא: היכן מצאו אותך עכור — במישרדך?

השר לא התבלבל והשיב: "כמו בן, אלא היכן?"

ואז ענה הורמלכותו: "אבל אני מדבר כעת ממישרדך, אפילו יושב על כסאך!"

מה קרה אחר-כך? לא, המלך לא פיטר אותו מייד. הוא מאוד מאוד סובלני. אבל מה? בממשלה הבאה אותו השר כבר לא כיהן.

חוצ' מזה, לפעמים הוא מתחפש לנהג-מונית. הוא לובש כובע קט קט כזה, נמלט מהשרות-האישא ומתחיל להסיע אנשים. כך, תוך כדי שיחות עימם, הוא לומר אלה בעיות מטרידות את העם. אנשי הביטחון המופקדים עליו מקבלים מהקטע הזה פלטות.

בעיקר הם מוטרדים מההתקפי האופוניו' שלו. פתאום הוא חובש קסדה, עולה על אופנוע ונעלם. להם הוא מאוד אהוב לעשות זאת, להפתיע את כולם.

הוד מלכותו חוק

מה באמת אומרים שהוא נמצא כרגע בעמדת-חולשה במ' שאיזומתן במיזרח-התיכון? את רצינית? באמת? התקבלו מאוד יפה ביום הרביעי בבית-הלבן על-ידי הנשיא ג'ורג' בוש.

הורמלכותו מאוד חזק, וכליכך חריף. מעמדו במרחב לא נחלש. מה דעתך על בחירות ברצועת-

תקריט מצערת

ג' ברת ברק, הודיעו לי ביום החמישי, השכם בכוכר, בשמו של ראש-הפרוטוקול הירדני, "את מוזמנת להצטרף אל הורמלכותה (לקח לי כמה שניות להבין שהמדובר במלכת-יורדן, נור). היא מסירת בבית-ספר, בית-חולים... את מעדיפה בית-ספר?"

הירדנים טילפנו כדי למסור לי את היעד והשעה המדויקים.

צלם מטעמי אמנם המתין לפמליה המלכותית בבית-הספר בווינג' טון, ואילו אני, שהגעתי באיחור, נפלתי היישר אל שירת-הלימוזינות השחורות.

בטרם הספקתי להתאושש, התקרבה אלי אשה צעירה, בעלת שיער בלונדי ארוך פזור, סדור בדיוק רב: שליש על כתף ימין, שליש על גווה ושלש על כתף שמאל.

האשה אחזה בכל יד בילדה. שתי הילדות נראו בובותיות במיוחד, לבושות בשמלות זהות והילכו בחן, בקצב אחיד, ובשקט מופתי שפשוט הפריע לעין.

המלכה חייכה לעברי, בירכה אותי והיתה חביבה וידידותית להפליא. היא נראתה נבוכה מעט וחסרת-ביטחון — רושם שהסתבר לי, מאוחר יותר, כמטעה ביותר.

היא לבשה חצאית וחולצה, שניכר בהן שעוצבו בידי מעצבי-צמרת. אביה, ג'ניב חאלבי, אמריקאי ממוצא ערבי — מנהל פאנאם בעבר, המתגורר ליד וושינגטון, סיפר לי שמאז היום השני, שבו הגיעו בתו ובעלה, המלך חוסיין, לווינגטון, הוא טרוד, וסדריומו השתבש לח' לוטין. "כל מה שאני רוצה זה לבלות עם בתי ונכדי", התלונן באוזניי. כך הסתבר לי ששתי הבובות-המהלכות, שאחזה נור בידיה, הן שתי בנותיה קטנות: אחת בת שלוש וחצי, והאחרת בת שנתיים וחצי. בחוגי הסלון העולמי וזהו המילה האחרונה באופנה — להלביש אם ובת, או שתי אחיות קטנות, בשמלות זהות.

בית-הספר עלי-שם סטיבנס, כך סיפרה לי המלכה, הוא בעל יחסים איימי. הבת של הנשיא-לשעבר ג'ימי קארטר, למדה שם: חוצ' מזה, הוא נחשב כאחד מבתי-הספר היוקרתיים ביותר בווינגטון.

נור מאוד חביבה. היא שאלה את התלמידים: "האם שמעתם על יורדן? האם אתם יודעים מהי יורדן?" התלמידים עטו עליה, כדי לזכות בחתימות. כליכך הרבה חתימות, שלנור היתה הצעה לסדר-היום: "אולי תתנו לי פיסטול-נייר, ואני אשב הערב ואחתום עליהן?" ההצעה, כמובן, לא התקבלה.

אנשי-הביטחון היו דרוכים מאוד בשלב זה של בלגאן. הסיור כלל, כמובן, גם קטעים משעממים כמו: נור בירכה איזו מורה לבנת-שיער על "המפעל המבורך שנעשה בבית-הספר..."

נור הובלה לסיפריה, שם ישבו התלמידים על הריצפה, ושם הורשו נציגות-קטנות, שלא הוזמנו במיוחד על-ידי הירדנים, להצטרף לכמה דקות. אחר-כך הם התבקשו לצאת. הייתי העיתונאית היחידה שליוותה את המלכה לאורך כל הסיור.

בשלב הזה גילתה המלכה, בעלת החזות הצעירה יותר (אולי בגלל ה"בייביפייס" שלה), מעט קוצר-רוח. אחת מבנותיה התחילה להתעייף ולהילחץ מהצפיפות וכללי-הטכס.

ואז אירעה התקריט. כבר קודם לכן, על פי יחסה של הורמלכותה אלי, גברה בי ההרגשה שאינה יודעת כלל שאני ישראלית. היא חשבה

המלכה נור ואחת מבנותיה

מה אמרת? אני לא מבין!

משניה לשניה. לפתע הייתי בטוחה שגם אנשי-הביטחון שהקיפו אותנו שומעים אותן, שכל העולם שומע.

תוך כדי "שיחה" עם האיש, תיכננתי בשקט נסיגה אלגנטית מהמקום. סימנתי בעין לצלם שיישאר, ולפני שמישהו הספיק להבין מה אירע — נמוגתי.

כעבור כמה דקות מצאתי את עצמי יושבת עם ראש-הפרוטוקול הירדני בלובי של מלון ארבע העונות. בנו של המלך, פואד איוב, הפריע לנו מדי כמה דקות ונכנס לשיחתנו, תוך כדי חיובים ענקיים לעברי. איש לא נראה נרגש מלברי: "העניין ייבדק... מעניין מי היה האיש... איך, איך הוא נראה?... מעניין..."

התעניינתי בזה פחות, ומיהרתי לגיורוק. בערב, כך הסתבר לי למחרת, חיפשו אותי הירדנים בקרחנות, ביקשו להתנצל. "האיש", בסל מופתי, מוכירה האיש של המלכה, לא ידע מי אני. פשוט שכחו להודיע לו, לתאם עימו מראש, הוא פשוט נבהל.

הירדנים היו מאוד חביבים וניסו להפחית מחשיבות העניין, לפייס בין השורות רמזו לי שוב ושוב עד כמה שהם בוטחים בי שאדע להשתמש במידע ובפגישות שקיימתי בצורה הולמת, במיוחד בכל הכרוך במלך ובמלכה.

הפרש השנים שבין נור לבין חוסיין הוא 17 שנים. חוסיין הוא בן 53, ואילו נור בת 36. הם נישאו לפני 10 שנים, אחרי מותה של עלייה, המלכה הקודמת, בהתרסקות מטוס.

"המלך חייב להיות נשוי", הוסבר לי, "אחרת זה לא בריא, לא נראה טוב, וכמובן יש לו מוניטין של אוהב-נשים... זה לא טוב!" לכן מיהר חוסיין להתחתן אחרי מותה של עלייה.

שמה של עלייה עדיין מעורר התרפקות בקרב בכירי הירדנים, והרבה גאוה על "יופייה הירדני". לנו יש יופי מערבי. היא נראית ככתו

דפנה ברק הוזמנה ללוות את המלכה נור במשך סיור, ורק אחרי זמן הסתבר ששכחו למסור למלכה שהיא ישראלית

המתוקה של השכן. איש אינו מבין את התעניינותי בשאלה מדוע בחרה נור, צעירה אמריקאית משכילה, בוגרת המגמה לארכיטקטורה, בת למישפחה מכובדת, להינשא לחוסיין נמוך-הקומה, המבוגר ממנה בשנים כה רבות.

"מה זאת אומרת? מובן שהם אוהבים זה את זה!" נור, הסתבר לי במשך שהייתי עם הירדנים, אינה מתוקה ותמימה כפי שהיא נראית. היא אשה מאוד עצמאית. היא יודעת היטב מה מתרחש בירדן מבחינה מדינית ופנימית. במיקרים מסוימים גילתה את תמיכתה בפלסטינים.

למקוריה-מלך ברור מאוד עד כמה שהיא בעניינים. היא שולחת לו סנרוויצ'ים. במשך העבודה, מפקחת על כך שינוי.

לנו ולחוסיין ארבעה ילדים: שני בנים ושתי בנות שפגשתי. גישויהם נחשבים כגישויהם אידאליים. המוניטין שלו כ"שובב" בעיני-ינשים אינו גורע שינה מעיניה, מפני ש"זה שייך לעבר", הסבירו לי, "בשנים האחרונות הוא נרגע..."

אם כך, גם אני נרגעתי.

— אם יחליט לבצע משהו — לא יעמדו בדרכו. כך קרה עם מנחם בגין בהסכמי קמפ-דייוויד. היו הרבה תיקויות אצלנו מהפ' גישה עם פרס. אחר-כך באה האכזבה. כמה שנים אמשך בתפקיד?

מך לונדון? לא, אני לא נכחתי בפגישה זו. לפגישה הזאת הגיע הורמלכותו לבדו. חבל שהדברים לא יצאו לפועל. לי, אישית, יש דווקא תיקויות מיצחק שמיר. דווקא מפני שהוא ימני יותר, לא יהיה מי שיתנגד לו.

עזה ובגדה המערבית? ובכן, אני מאמין רק בדבר אחד: כשיביל להי שג שלום במרחב צריך לדבר זה עם זה, לתקשר, להכיר, לנסות להתיידד. אחרת, איך נתקדם? הנה חוסיין ושימעון פרס נפגשו בלונדון (מה שמכונה אצלנו "מיס-

האמת היא שלפני כמה שנים עלה ברעתי לשנות. מה קרה? המישפחה שלי שירתה את מישפחתו של המלך: סבי, אבי, לוודאי אחד מבניי. לכן אמשך לעבור צמוד עימו עוד שנים רבות. רבות.

זה היה בדק-בית נוקב. כולם השתעמו עד מוות

בכניסה לאולם הקונגרסים ב"נויהתערוכה, בכניסה לכינוס מרכז מיפלגת העבודה, היה זרוק על הארץ שלט גדול. רקעו היה לבן, ועליו היה כתוב באותיות אדור מות עבות: אמת. אותיות מיפלגת העבודה לבחירות.

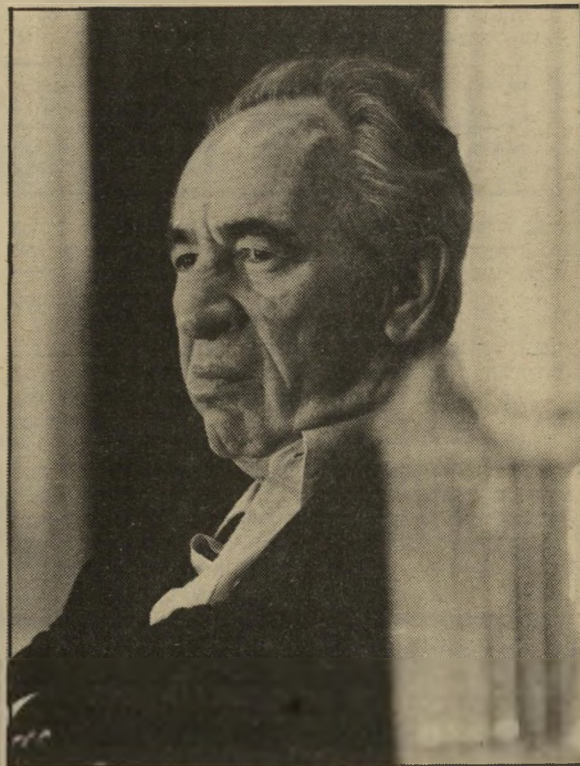
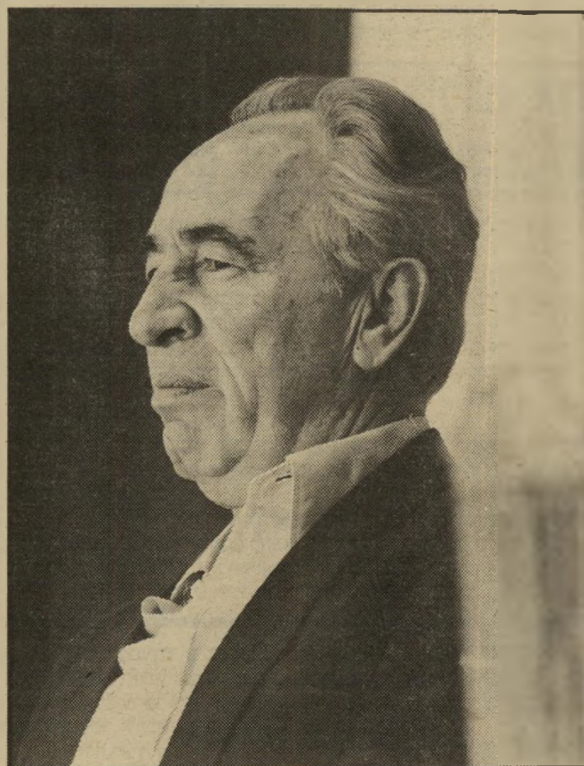
"מיפלגת העבודה עומדת לע"רוך חשבוני נפש נוקב", ועקו כות"רות העיתונים. שם יבררו חברי מרכז המפלגה עד תום את הכר שלון בבחירות לכנסת, ואת הכיש לון בבחירות לרשויות המקומיות. היה משהו סימלי בשלט הזרוק שם. מונח על הארץ, כמו משהו ש"סיים את תפקידו, ועם זאת איש מבין האנשים הרבים, שהלכו ובאו על פניו, לא העז לדרוך עליו. היו שעמדו ודיברו לידו, סמוך מאוד אליו, כמעט נוגעים בו בק צות הנעליים המצוחצחות והמב"ריקות (נעליים של אנשי תנועת העבודה). היו שדילגו בגמישות מ"עליו, כוחירות, שלא לגעת בו, ש"לא ללכלך את הלבן-הלבן. היו ש"שלחו בו מבט משועשע. היו שהבי"טו לעברו בצער, ברחמים. היו שלא שלחו אליו מבט כלל.

לידו עמדו מכוניות הפאר של השרים. נהגיהם ישרים ישוב לידו ו"שיחקו ששיבש, בחומה של שמש אביבית נעימה.

חשבון נפש...

חבריה מרכז העייפים נמלטו ה"חוצה אל האביב הפורה, לרענן את נפשם מחשבוני הנפש שלא נערך בפנים. הדוחות היו שקטות בחוץ ובפנים. גם במיונן שררה אווירה של שיעמום. לא נערכו שם שיחות נלהבות, לא היו ויכוחים, לא הורם קול. לא בחוץ, ואף לא בפנים. מישהו מהעיתונאים הרבים, ש"באו לסקר את "חשבוני הנפש", אמר בגעגועים: "אה, אילו היו אלה אנ"

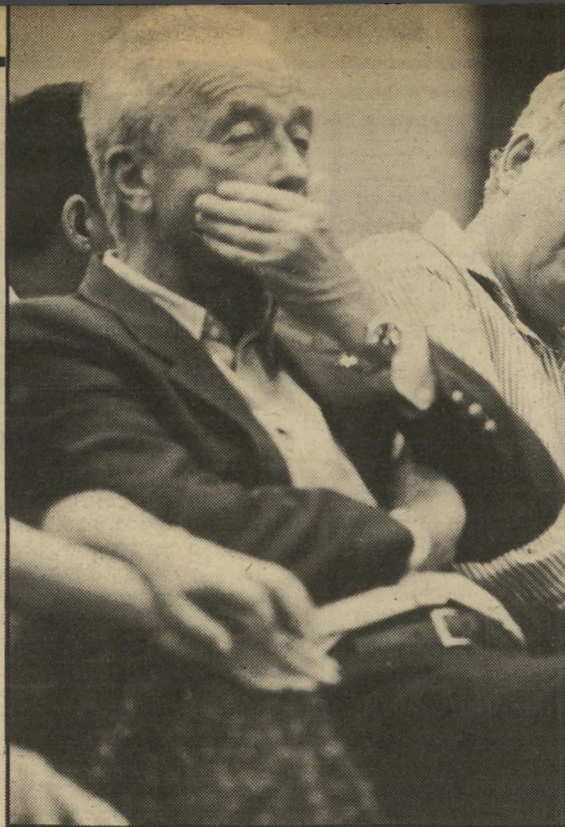
מאת ענת סרגוסטי

שיהליכו — איזה ויכוחים, איזה מריבות, איזה צעקות היינו רואים ושומעים כאן? אבל אלה לא היו אנשי העבודה, אלה היו אנשי תנועת העבודה. כ"כותנות, שציבן בהיר וששרווליהן מופשלים. במינסים כהים, שכרס קטנה משתפלת מעל התגורה של"הם. צערו בנינוחות אל עבר אולם הרינונים ותפסו את מקומותיהם כ"שקט.

שקט היתה אולי מילת המפתח באותו היום הארוך. והוא היה ארוך. 12 שעות הוא נמשך. 12 שעות ש"בהן לא נאמר כלום. אולי גם הפעם אשמה העיתר

צור נרדם

רבין פיהק

חבר אלמוני ישר

קיסר עצם את עיניו

צדוק וימוס

מדיניותו של רבין בשטחים הכבד שים, אך איש לא דרש דיון כזה. כאילו פחדו הכל לפגוע ברבין, לי אור סיקרי דעת-הקהל, המראים פר פולריות רבה כל-כך לשרהביט חון. מרוע לפגוע במעמרו של ה איש המוביל הרחק מעבר לשאר חבריו במפלגה בסקרים אלה? מי דוע לקלקל את הקלף הטוב ביותר שיש למפלגת-העבודה ביד? ופרס? פרס ישב במקומו, בדיוק בשורה הראשונה כאמצע, מביט אל הרוברים העולים בזה אחר זה אל דוכן-הגאומים ואינם אומרים רבה. אינם מטיחים בו את ההאשמות שצפו, אינם מצביעים על כישלונם, אינם דורשים להחליפו.

רק השלט הלבן, עם אותיות ה-אמת, היה מונח לו שעה ארוכה, עד שבא נער, מצעירי מיפלגת העבודה, וגאל אותו מתנוחתו. ואולי יכול השלט לסמל את מצבה של מיפלגת-העבודה. ורוק אל הארץ, איש אינו דורך עליו, איש גם אינו נוגע בו. ומי שגאל אותו לבסוף היה נער, הנמצא כי חופשת-פסח מבית-הספר.

צילום: ציון צמיר

נות. אולי העיתונות היא זו שציפי תה ליותר מדי, ושציפיותיה לא התגשמו. העיתונים הירבו לספר על בדיקת, שעומדת מיפלגת העבודה לבצע. בכירי המפלגה סיפקו כותרות שמנות, ובהן סיפרו שפרס סיים את תפקידו כיו"ר המפלגה, שהגיעה העת להחליף אותו, שהגיעה שעתם של צעירים ממנו, שהוא נכשל, גמר, והביא אסון אלקטורלי על המפלגה המי פוארת. אמרו ואמרו ואמרו, אך איש מכל אלה לא קם ואמר את הדברים במקום שבו היו צריכים להיאמר. איש מהם לא קם ואמר את כל הטענות והמענות נגד פרס שם, במרכז-הקונגרסים.

היתה מין הרגשה מזוהה, שהכל יודעים שהמצב אכזר, ואיש אינו עושה דבר כדי לתקנו, כדי לשנר תו. היתה הרגשה שהשרים חוששים לאבד את כיסאם הנוח והמרופר, את מכונות-ההפאר שלהם, את הכי בוד והיקר שמקנה התפקיד.

אמרו שזה זמן רב שלא נערך במפלגה דיון מדיני רציני, אך איש לא דרש לקיים כזה. אמרו שלא נערך במפלגה דיון רציני על

רבימכר
שובריקופות

נפטרה ♦ באחותה הכפרית שבקורני וול, דרום-מערב אנגליה, בגיל 81, דסנה דה-מורייה, מחברת רבימכר רומאנטיים (המפורסם שבהם: רבקה), שרכים מהם הפכו לסרטים שוברי-קופות.

קרן
ליהודים נרדפים

נפטרה ♦ בשטוקהולם, בגיל 82, אל" ברט בונייר, איל-העיתונות (אכספרס) השבדי, שמישפחתו היהודית שלטת זה 150 שנה בתיקשורת השבדית: מיפעלים לייצור נייר, בתי-דפוס, הוצאות-ספרים, יומון וצהרון רביתפוצה. למישפחה קרן שפירותיה קודש לסיוע ליהודים נרדפים ברחבי-העולם.

ניבעה
במקום מובלעת

נפטרה ♦ בירושלים, בגיל 85, פרופסור (לבוטניקה) מיכאל אבן-ארי, שגורע במיוחד בחקר הקלאות-המדיבר, שאותו ערך, במשך שנים, בחשתי החוות שהקים בשבטה ובעברת שבנגב. אבן-ארי, יליד גרמניה, שעז לה ארצה מייד עם עלות היטלר לשליטון, התנדב במלחמת-העולם לחידת ג'מ של ה צבא הבריטי והיה, אחרי מלחמת-העצמאות, כסגן נשיא האוניברסיטה העברית, בין יוזמי ומקימי הקמפוס במערב העיר, בגבעת-דס, משנמנעה הגישה לקמפוס האוניברסיטה על הרהצופים, שהיה באותם ימים מובלעת ב שטח הכבוש הירדני.

מס' 2
אחרי התנ"ך

הופיעה ♦ באוכספורד, אנגליה, מהדר רה מחודשת של מילון אוכספורד השלם לאנגלית, הנחשב כמילון המוסמך והיוק רתי ביותר לשפה האנגלית. הפקת המילון כן 20 הכרכים, המכיל חצי מיליון ערכים, עלתה 14 מיליון דולר וחצי, ומחירה של מערכת מילונים אחת הוא 2400 דולר. מילון זה, שהודפס ב-4000 עותקים בלבד, יופקו מחדש גם מילוני-המשנה, בעלי ההיקף המצומצם יותר (בדרך כלל, בני כרך אחד בלבד), המב טיחים להפוך רבימכר עולמיים. אחד מהם, מילון אוכספורד לתלמיד, נחשב, מאז ומתמיד, לרבימכר מס' 2 בעולם, אחרי התנ"ך.

ברוון
בן סלך

התחדשה ♦ בקופנהאגן, המחלוקת על מוצאו של האנס בריסטיאן (הברוון) הס כולמה ביסון דה-מורייה, כן מישפחה צרפתית שברחה, בימי המלחמה הצרפתית, לאנגליה, ושהתפרסם בסוף המאה הקודמת בקאריקטורות השבועיות שלו בשבועון-ההומור האנגלי, פאנץ.

דה-מורייה, אלמנתו של מפקד גדוד צנחנים, היתה נכדתו של גורג לואיס פלמלה ביסון דה-מורייה, כן מישפחה צרפתית שברחה, בימי המלחמה הצרפתית, לאנגליה, ושהתפרסם בסוף המאה הקודמת בקאריקטורות השבועיות שלו בשבועון-ההומור האנגלי, פאנץ.

רינה
נקש
חזרה

היא חזרה לארץ לקראת מיש פטו של בעלה. רינה נקש, שנלחמה כמו לביאה כדי שבעלה, ויליאם, לא יוסגר לצרפת, לא זנחה אותו. במשך כל זמן מעצרו בצרפת ישבה שם אשתו וגידלה את בנם הקטן, רוני, כיום בן שנה ושלושה חודשים. אבל לקראת המישפט חששה מן תלהטו הרוחות מחדש, וחבריו ובני-משפחתו של הקורבן הערבי יחפשו נקם במישפחתו של נקש. על כן ארזה את חפציה וחזרה לירושלים.

האשה אינה מתכוונת לנתק קשר עם בעלה. האהבה עדיין לו-הטת, ורינה מתכוונת להיות נאמנה לו עד תום ריצוי עונשו. ביני-תינים יש לה עוד תיקווה מתוצאות העירעור. השבוע סירבה לדבר עם איש. כל מי שצילצל אל מקום מחבואה נענה בסריקת-הטלפון.

מון, מתוך כל סל הנימוקים, דווקא את הנימוק הזה, שהוא הכי-פחות הגיוני. לא יכולתי ללכת אליו ולהתנגד לכך. אני הסתמכתי על-כך שאמנת-ההסגרה איפשרה לסרב להסגיר, על סמך רקע של

שוריד
אשם!

לצרפת. רוס וזכר את הרב חיים דרוקמן, ח"כ לשעבר, כאחד התומכים הנמרצים בנקש. דרוקמן אמר השבוע כי עשה זאת מטעמים הומניים בלבד, ולא חשב מעולם שנקש הוא שלילי שכולה תכלת. הסניגור וזכר כי היה גם אחד מאסיר-ציון שתמך בנקש, אך בגלל הזמן שעבר מאז כבר שכח את שמו. לשאלה מדוע התייחסו עורכי-הדין הצרפתיים בליגלוג לשרי-המישפטים דאז אברהם שריר והזכירו את שמו תוך כדי הערות-זיל-זול, אמר רוס: "צריך להבין כי במישפט בצרפת סדרי-הדין הם שונים מאשר אצלנו. יש שם עורכי-דין שהם נציגי התביעה הכללית, ויש גם עורכי-דין המייצגים את מישפחת הקורבן. אני בטוח שעורכי-הדין של המרינה לא אמרו מילה נגד השר שריר. מי שטרחו והזכירו אותו היו בוודאי רק נציגי הקורבן. אני מכיר את התובע הכללי של בזאנסון, הוא היה בישראל לפני כמה חודשים והתארס בביתו. פגשתי אותו מתוך סקרנות, אפשר לומר. הוא אמר לי כי התביעה תתייחס לפרשה כאל אירוע פלילי, ולא תתייחס לכל עניין שאין לו קשר ממשי למישפט."

עורך-הדין הירושלמי, רונאלד רוס, מי שהיה סניגורו של ויליאם נקש ביש-ראל, אינו רואה כל סתירה בין הנימוקים שהועלו בישראל נגד הסגרתו לבין הגנתו במישפט בבזאנסון. "צריך להבין שהשיטה המישפטית שונה לחלוטין בצרפת. שם יש חבר-מושבעים, שאינו מתייחס כלל לנימוקים מישפטיים. ואם יש סתירה, זוהי רק סתירה לכאורה."

רוס להעולם הזה: "המושבעים קובעים את הדין על פי רגישותם האישית, והסניגורים בצרפת בחרו את הנימוקים הטובים ביותר, לדעתם, עבור חבר-המושבעים. נראה שה מושבעים אינם יכולים להיות אוהדים לצד זה או אחר, כשיש שתי קבוצות אתניות בעיר, המסוכסכות ביניהן."

עורך-הדין רוס עומד עדיין על כל העובדות שנטענו על-ידיו ועל-ידי תומכיו-נקש בי-ישראל, כאשר נלחמו מלחמה עיקשת בהסגרתו לצרפת. "כל העובדות שעליהן התי-בססנו הן מתוך התיק המישפטי. יש שם אפילו דו"ח של פסיכיאטר בשם בזואה, שב-דק את נקש לפני שברח לישראל, והוא קב-

ויליאם ורינה נקש (באריק)
טריקת מלפון

התנכלות לאומנית. אילו היה מתקיים הדין בבג"ץ, הרי שעמדת ההגנה היתה הרבה יותר קלה אילו הושתתה על הנימוק הזה. נקודת מבטו של עורך-הדין רוס מובנת יותר למישפטים מאשר לבניית-מותה רגי-לים. מישפטים רגילים לכך שיש לנצל כל

בגזר-הדין הצרפתי רואה הסניגור הישראלי עונש סביר. "כשהורשע ברצח, למעשה לקח גזר-הדין בחשבון נסיבות מקילות, כי העונש הרגיל עבור רצח הוא מאסר-עולם. נכון ששני השותפים האחרים בפרשה נידונו ל-12 שנות מאסר בלבד, אבל נראה ש-

שמדובר ברצח על רקע אתני, בגלל נימוקים לאומניים. אני מוכן להעמיד את הדו"ח הזה לרשותכם. אולי הנימוקים הללו לא היו נכונים אובייקטיביים, אבל נקש האמין בהם, וזה מה שקובע." רוס היה מופתע מכך שדווקא הימין וה-

סיגורו של ויליאם נקש, שונדון השבוע בצרפת
ל-20 שנות-מאסר, טוען עשרה-מישפטים לשעבר
בחר בנימוק הפחות-מתאים למאבק בהסגרה

חולשה מישפטית או טיעון, ויהיה חריג ככל שיהיה, כדי לנסות לזכות במישפט. זוהי טאקטיקה מישפטית מקובלת, שממנה נסוג הסניגור בהתאם לנסיבות ולרוח המנסבת בבית-המישפט. ברור כי הטאקטיקה הנדרשת בבית-מישפט בישראל שונה מזו הדרושה לפ-ני חבר-מושבעים בבזאנסון. המטרה נשארת אחת — להשיג תוצאות מכסימליות בדיון. אילנה אלון

בית-המישפט קבע כי הם היו זוטרים. לשאלה, אם יש משהו שעליו רוס מצטער כיום, הוא אומר: "זו שאלה פילוסופית, אבל אני מצטער על כך שמכל הנימוקים המישפטיים הטובים, בחרו דווקא בנימוק הכי-פחות תוק כדי להיתלות בו נגד ההסגרה. המאבק המישפטי שניהלתי לא הושתת על סכנה לחייו של נקש בכלא הצרפתי. הוכרתי זאת רק כדרך אגב. אבל שרי-המישפטים בחר לעצ-

חוגים הדתיים הם שהתאגרו בישראל נגד הסגרתו של נקש. בדרך כלל, בעולם, הש מאל הוא התומך באי-הסגרה. זהו אחד העי-וותים בישראל, שהימין והשמאל אינם מש-חקים את התפקיד המסורתי שלהם." רוס אומר כי היתה אמנם התארגנות ממ-שית אחת שתמכה בנקש, אבל הצטרפו אליה תומכים אינדיבידואליים וציבוריים, שלא הכירו זה את זה, וכולם נלחמו בהסגרתו

המאפיה נעל הכלבים

האמריקאי יש FLEETS, שהם ציים, יחידות של מיספר אוניות מלחמה מסוגים שונים, כשם שלחיל-האוויר יש טייסות ולחיל-היבשה יש אוגרות וגייסות. יחידות הצי השישי נהוגות לבקר בממלכה.

אבל מכיוון שהחליטו אצלנו שארצות-הברית היא מדינה מיוחדת, שכל זרועותיה צריכות להיות מיוחדות, נאמר השבוע כי "דובר הצי האמריקאי הודיע כי באסון שקרה באונייה המערכה..."

ואשר ל"מימשל" — בעברית, מימשל הוא שיטה של שילטון. יש מימשל דמוקרטי, מימשל דיקטטורי, מימשל צבאי, וכו'. ואילו הדורע המבצעת במערכת השילטון היא "ממשלה".

האמריקאים אינם אוהבים לקרוא לממשלה שלהם בשם המפורש, GOVERNMENT. אבות הרפובליקה רצו ליצור את הרושם (או האשלייה) כאילו הממשלה אינה גוף שילטוני, אלא רק גוף מנהל, שעליה מנצח הנשיא. לכן קראו לממשלתם ADMINISTRATION, שפירושו "מינהל". או מניין צץ המונח "מימשל"?

אלמנה נאמנה

כאשר ראיתי את אלמנתו של אורי צבי גרינברג בתוכנית הטלוויזיה של רם עברון, עלו ביוכרונן כל מיני תמונות. אני זוכר את האשה הנאה הזאת כאשר היתה אשתו הצעירה של המשורר הקשיש. הגרינברגים היו שכנים של

אורי צבי

שמואל תמיר בשיכון-הוותיקים ברמת-גן. תמיר היה אז שותפי בכמה מאבקים ציבוריים, ובכיתו הייתי נתקל לא אחת במשורר הגינני ואשתו. היא מצאה חן בעיניי אז, כפי שמצאה חן בעיניי השבוע; זה ממש תענוג לשמוע בכלי תיקשורת ישראלי אדם תרבור תני, הדובר שפה יפה ומדויקת.

זכרתי גם תמונה אחרת. לפני הרבה שנים סיפר לי מישור (אינני זוכר מי) שבימי מלחמת-העצמאות היה אורי צבי

גרינברג מתהלך עימו בטילית של תל-אביב, מניף את זרועותיו ואומר: "כל זה ייחרב, אבל לא תישאר על גבי אנשי הערבים יבואו וישמידו את הכל! הם יאנסו את הנשים ויהרגו את הגברים!"

יש משהו מגוחך בנביאזעם שנבואתו אינה מתגשמת. היטב חרה לו ליונה הנביא בנסיבות רמות.

אני נזכר בסיפור זה לעיתים קרובות בימינו, כאשר דוברים שונים של הימין הקיצוני מנבאים שוב כל מיני שואות והשמדות. אינני יודע מדוע דווקא הנשמה הימנית נוטה לראות את האפוקליפסה מאחורי כל פינה, חורבן והשמדה מאחורי כל גיבעה.

האם יש קשר בין ראיית-שחורות והשקפת-עולם ימנית? ואם כן, מהו? האם השקפת-העולם השמאלית, המאמינה בתקומו האדם והחברה, כובשת את ליבם של אנשים בעלי נטייה אופטימית (גם אני אופטימי חשוד-מרפא), ואילו ההשקפה הימנית, שאינה מאמינה בתקומו האדם, מכה שורשים בליבם של מפוחדים, פסימיים מטיבעם?

איני יודע. כאשר היכרתי את אורי צבי גרינברג — ההכרה היתה שיטחית מאוד — הוא עשה עלי רושם של אדם מרנפש, חסר-הומור.

עם כל הכבוד לאלמנה הנאמנה, וחרף הכשתה, אין ספק שאורי צבי גרינברג תיעב את הדמוקרטיה. מאמרו בעלון של עיריית רמת-גן, שקרא להחליף את "שילטון-הבכירים" ב"שילטון של בכירים", היה בלי כל ספק קריאה לדיקטטורה.

אילו הושמעה ריעה זו בשפה אירופית, היו קוראים לה ניאוי פאשיסטי.

אורי צבי גרינברג היה משורר גדול. כשהייתי נער, קראתי בלהט את ספר הקיטור והאמונה. אבל גם משורר גדול ראוי לכך שישמר בזיכרון כפי שהיה באמת, ולא כפי שהיה, אולי, צריך להיות.

תנועת העבודה

אינני יודע מה הזכיר לי השבוע את הבריהה הבאה: וינסטון צ'רצ'יל. מנהיג המפלגה השמרנית, וארנסט בוויין, ממנהיגי מפלגת-העבודה, נסבו ליד שולחן אחד בנשף-צדקה.

לפתע קם בוויין, ניגש לגברת והתחיל לרקוד איתה. "מהו הריקוד הזה שר בוויין ורקד?" שאל אחד המסובים את צ'רצ'יל.

"זה לא ריקוד", תיקן אותו צ'רצ'יל, "זאת תנועת העבור".

מעולם לא הבנתי מדוע זה עניינו של מישור. מה ההבדל, לכל הרוחות, בין עישון חשיש ובין שתית אלכוהול? ובעצם, בין עישון חשיש ובין עישון סתם? כמה מן המינהגים האלה רעים לבריאות, לפחות בהפרה. כולם מעניקים לבעליהם מידה של הקלה ופורקן-המתח. ואם עושה זאת אדם מבוגר — מדוע שלא נניח לו להחליט בעצמו מה חשוב לו יותר? יש מוסדות המנהלים תעמולה אינטנסיבית נגד העישון. וגם נגד השתייה המופרזת של אלכוהול. מדוע שלא נסמוך על אותם המכשירים לגבי החשיש ולהבדיל מסמירצח כמו

הרואין? נכון שמי שמזריק הרואין עישן קודם חשיש, אך כל מי ששותה ויסקי שתה לפני כן מים.

המיסטר שלנו אינה מסוגלת להגן על זקנות, הנשדרות ונרצחות כמעט מדי יום. אין היא מסוגלת להגן על צעירות מפני אונס. אין לה כוח-אדם. או איך יש לה לכוף-האדם הרוש כרי לעסוק בשטויות כמו עישון חשיש של אנשי-הבומה, או כמו הזנות במקומות נידחים?

אני בטוח שאיש לא היה מנצח את הפרשה של להקת פיקוד-המרכז אלמלא היו מעורבים בזה בנים ובנות של מפורסמים, וכך ניתן היה לזרוק כמה צעירים לאריות התיקשורת הרעבים בקירוס.

אני מבין שיש כאן בעייה לצבא. הלהקות שייכות למיסר גרמני. אם מותר לאנשי-הלהקות לעשן חשיש, קשה לאסור זאת על חיילים קרביים. יש כאן בעייה של מישמעת. בסדר. אבל ה'אלוהי-צבאות נתן למפקדים שכל. ומפקד בעל-שכל היה מוצא פיתרון לבעייה זו מבלי להרעיש שמיים וארץ ועיתונים.

נועה הקטנה נדונה למאסר של חורשיים. ליבנו איתה.

דובר הצי הודיע

ארצות-הברית היא מדינה מיוחדת מאוד. לפחות בכלי-התיקשורת הישראליים.

למשל: לכל המדינות יש ממשלה. לארצות-הברית יש מימשל. למה? ככה.

לכל המדינות יש שר-חזק. לארצות-הברית יש מזכיר-מדינה. למה? ככה.

לכל המדינות יש חיל-הים. לארצות-הברית יש צי. למה? ככה.

במיקרה זה, זהו סתם תרגום קלוקל. לארצות-הברית יש NAVY, שהוא חיל-הים, בדיוק כמו חיל-הים שלנו. לחיל-הים

נועה ואביה ערב הגיוס

הרבה ישראלים מתלוננים בצדק על חוסר-ההגינות העיתוניים האמריקאים. בכל פעם שחייל יהודי יורה בילד פלסטיני, מתוך הגנה עצמית וכדי להציל את חייו, כותבים על זה בהרחבה. אבל כאשר נער פלסטיני זורק אבן על חייל יהודי ומסכן את חייו, לא כותבים על זה בכלל.

אין ספק שבשעיתונות האמריקאית שולטת מאפיה שמא-לנית אנטי-שמית, המעניקה פרס-פוליצ'ר לכל מי שמשמץ את ישראל. אבל עכשיו הסתבר לי כי אין זו המאפיה היחידה המנצלת את העיתונות האמריקאית למטרותיה הנלוות.

האיר את עיניי ידיד אמריקאי בשם דוג קילר, שסיים זה עתה מחקר מקיף. הוא הגיע לידי מסקנות סנסציוניות.

"המחקר המדעי שלי גילה", הוא כותב לי, "שבשנת 1988 בלבד ננשכו 1,173,471 בני-אדם בארצות-הברית על-ידי כלבים. כלומר: אחד מכל 20 אמריקאים, גבר, אשה וילד, ננשך על-ידי חיות-הטרף האלה.

לפי כללי ההגינות האלמנטרית, היתה העיתונות האמריקאית צריכה להקדיש חצי מיליון מילים למיקרים שבהם ננשכו בני-אדם על-ידי כלבים, לעומת כל מילה על המיקרים שבהם ננשכו כלבים על-ידי בני-אדם.

האם הם עשו זאת? MY FOOT! העיתונות השתיקה כמעט את כל המיקרים שבהם נשכו כלבים בני-אדם. לעומת זאת, כל מיקרה שבו נשך בן-אדם כלב הובלט בעיתונות בכותרות שמנות ובכתבות ארוכות ועסיסיות. וזאת למרות שכל הנשיכות האלה היו שיטחיות, ואף כלב אחד שננשך על-ידי אדם לא היה זקוק לאישפון או לזריקת-כלבת.

"זהו ההוכחה חותכת לעיוות ולסילוף, שקנו להם אחיזה בעיתונות האמריקאית. היחס לחיילים היהודיים, המתגוננים בפני הילדים הפלסטיניים אינו אלא דוגמה נוספת לפר-ברסיות זו של המדינה."

לינץ' באלאבאמה

השגרירים הערביים בעצרת האו"ם האשימו את ישראל בתקרית העקובה-מרס בכפר נחאלין. בתשובתו התמרמר שגריר-ישראל על כך שהעצרת אינה מטפלת בשפיכות-הדמים בביירות.

זה מזכיר לי סיפור ישן: קבוצה של תיירים אמריקאיים נלקחה לסיור בתחנת-תחתית במוסקבה. המדריך הסובייטי ריבר בהתלהבות על שרות התחתית, על עמודי-החיש של התחנה, על הדייקנות של הרכבות, המגיעות כל ארבע דקות, ועוד.

סלח לי, סיסע אותו אחד האמריקאים, "אבל אנחנו עומרים כאן כבר 12 דקות, ואף רכבת אחת לא הגיעה!"

"באמת?" קרא המדריך, "ומה עם מעשי-הלינץ' שלכם ככושים באלאבאמה?"

נועה בת 18

את נועה אני זוכר מאז שהיתה תינוקת. אריק לביא ושושיק שני הם השכנים שלי.

אחרי-כך ראיתי את נועה בכיתה א'. היא היתה תלמידה של רחל אבנרי, פעם-פעמיים בשבוע היה הבעל של המורה צריך לנהל למסיבת-החגיגה כדי להתפעל ממעשי-ידידה של אשתו. כך היכרתי את הנסיכה לבית גליצין, כשהייתה עדיין שלומציון קינן, ואת אבשלום וזהר, בנו של משה או ברנן משגע, ואת יסמין אייגשטיין, בתה של אלונה היפהפיה ובע"ל אריק, והרבה ילדים וילדות שהוריהם היו פחות מפורסמים, אך שלא היו פחות מוכשרים ופחות נחמדים. רבים מהם זכור

נועה בת 6

רים לי בשמותיהם, ותמהני מה קרה להם מאז.

את נועה אני זוכר כילדה שקטה ומושמעת במיוחד. המורה רחל אומרת שבכל השנתיים שלמדה אצלה, לא עשתה נועה לביא אי פעם אחת משהו שלא היה כשורה. נועה הקטנה והבלוגרית, שדמתה לילדה גרמנית, היתה תמיד "בסדר", שקטה, מסודרת, מנומסת.

ככל וזאת לא נדהמתי כאשר שמעתי שנועה הורתה בכך שעישנה כמה פעמים חשיש. התגובה האינסטינקטיבית שלי היתה SO WHAT?

ידעתי שנועה התקבלה ללהקה צבאית. הרבה אמנים מעשנים חשיש. אולי כדי להקל על המתח שלפני ההופעה על בימה. אולי מפני שזה IN. ביג דיל. קפטן שיכור או נהג מסומם יכול לגרום לאסון. אמן מסומם אינו מזיק לאיש.

על כישרון הבאולינג ועל קרסול נקוע של נתן דטנר ותשבצים באנגלית במלון אילתי

בחדרת אשתו. הווג סער את לי בן ובילה את המשך הערב בי מיסערה, בפתירת תשבצים באילתי.

■ **הצייר-משורר עודד פירי**
נרגש החליט להפתיע את ידידו, הרקדן משה אפרתי מייסד ומנהל להקת קול ודממה, ואשתו, הכוריאוגרפית אסתי נדלר, והעניק להם ציור-ענק, שבו מופיעים שניהם במחול. אפי רתה תלה את הציור בפתח הסטודיו שלהם.

■ **400 מעשירי לוס-אנג'לס**
שילמו 250 דולר כל אחד, כדי להיות נוכחים בערב-גאלה מפואר, שהתקיים באולם-הנשפים שליד בית-הכנסת הספרדי וילי שיר בלוס-אנג'לס. האירוע אורגן על-ידי אלכס סנדרל, נשיא אגודת יד ביד בלוס-אנג'לס. בין הנואמים היתה שלי חושן, הנישיאה העולמית של האגודה, שבעזרתה של סנדרל הצליחה לגייס 40 אלף דולר לאגודה. הפיתוח הערב היתה הזמרת וכוכי בת-הטלוויזיה הריאטי שוק, שהלחינה שיר חדש לאגודה.

■ **רק כעת מתחילה אשת-החברה גליה ארקין להתאושש** מפטירתה הטרגית של בתה, דניאל. ארקין מכרה את רכושיה בצרפת, שכלל בין השאר וילה מהודרת, והיא שבה ארצה לצמית.

■ **דובר משרד-הבריאות, גר בן-ארי**, התייצב לעבודה ביום הרביעי האחרון, ערב החג, מכיוון שהוא חשב שעלויות להיות בעיות כשרות. עקב העיצור מים של עובדי המינהל והמשק, כאשר הגיע בבוקר לבניין בן שמונה הקומות, הוא מצא שעור נעול, והיה צריך לאתר את השורמר, כדי שיפתח לו את השער. זו היתה לגבי הפתעה, מכיוון שי הוא לא ידע שמיסרדי-ממשלה אינם עובדים ביום של ערב-פסח.

■ **מה נותנים כמתנה לגבר** שיש לו (כמעט) הכל? מנהלי-מחלקות ברשת-מלונות דן עשו מסיבה לכבוד עמי סדרמן, לרגל פרישתו מתפקיד המנכ"ל, והם נתנו לו שתי מתנות: שעור מעורר מדבר ועט-נכונע מצופה זהב. פדרמן נראה מתפעל בעיקר מהשעור.

■ **מיסרדי-הפירסום שמי** בהן שלח לידידי המישרד שי לפסח — מיוזם-התעמלות בצ"ב כחול-כזה, שעליו רשומות, באותיות לבנות, הוראות לתרגילי לי-התעמלות. על המיוזם כתוב בגדול "כושר לפסח". צד אחד שלו מיועד להתעמלות גשים, והשני לגברים.

■ **מי מתרגם שם בטלוויזיה?** בפרק הראשון בסדרה מוות בקליפורניה יושבת לה הבלונדית היפה לבד בבית-קפה. הרוצחיה-אנס ניגש ושאל: איכפת לך אם אשב לידך? היא עונה, בקול מדי מין: לא, בהחלט לא. על המסך היה כתוב שהוא שואל אותה: "אפשר לשבת לידך?" והיא ענה: "לא, בהחלט לא".

שות, היא תחזיר גם את התעורה שלה. מי שהיה הבעלים של שתיים מהפיות בנשות בישראל, **יגאל רוזנברג**, שהיה נשוי עם

■ **עימות חריף פרץ בין מורי מור, מנהלת רשת ארבייטי** בארץ, לבין **יורם אטינגר**, מנהל לישכת-העיתונות-הממשלית. מור פנתה בבקשה לספק

רייטי בישראל, לקחה פסקי-מניסוקיה ונסעה לחוות-הבריי-אות היוקרתית קיברון בצרפת. ■ **השחקנית שרי צוריאל** וידידה, המעצב **יובל כססין**,

■ **לא חגגה את סעודת-ליל-הסדר** בחברת בני-מיספתחה **דליה פילוסוף**, בתם בת ה-38 של שרי-ביטחון **יצחק רבין** ורעייתו **לאה**, שאושפזה במרכז הרפואי בתל-השומר בגלל מחורשים בלב.

■ **השחקן נתן דטנר** חגג את יום-הולדתו בארוחת-ערב באחת המיסעדות בחברת אשתו **סמדר**. אחרי הארוחה הלכו בני-הזוג לאחד ממועדוני-הבאולינג שנפתחו באחרונה. דטנר, שרצה להרשים את אשתו, אחז בכדור וניסה לגלגלו בעוצמה על המסלול. ניסיונו לא עלה יפה, והוא נקע את קרסולו.

■ **לפני שבועיים** הופיעה ב"מעריב כתבה על עמיר מקוב, מנכ"ל חברת-הדלק סונו, ובעלה של מעצבת-האופנה **עדנה מקרב**. הכתבה עסקה בפרופילה הכלכלי של מקוב, והיו בה גם כמה התייחסויות ל**לאהרון דרבר**, מנכ"ל בנל. מקוב זעם על הכתבה, וטען שלא אמר חלק מהדברים שיוחסו לו. לדרבריו הוא סיכם עם העיתונאית שהוא יראה את הכתבה לפני פירסומה, אך זה לא נעשה. מעריב פירסם התנצלות.

■ **יש מי שדואגים לקיבתם של הוריהם** גם כשהם נמצאים בחו"ל. **שרה טליליס**, שהיתה

אריה דרבי (מימין) שר-הפנים הצעיר, פגש בחברת-הכנסת לשעבר מטעם הליכוד, חיים קופמן, ולחץ את ידו, מאחורי גבו של השר משה ניסים (במרכז). קופמן חזר לעסקים פרטיים. השניים נפגשו במלחמת-העופה, עם שובו של יצחק שמיר מביקורו בארצות-הברית.

הדוגמנית **חני פרי** ועם נערת-ישראל **מירי בן-דוד**, עזב את הארץ לפני כמה חודשים לטובת לונדון, שם הוא עושה חיל בעסקים. רוזנברג פתח שם מיפעל לייצור סלטים. ■ **אלי-ההון היהודי דוד** **לואיס** בעל כמה מלונות באי-לת, הגיע למיסערה תל-אביבית

לעובדי-הרשת הערביים תעוררות-עיתונות ממשלתיות, כדי שיוכלו להסתובב באי-מפריע במקומות שונים. אטינגר התנגד, בטענה שמתן תעודות כאלה לערבים בשטחים הכבושים עלולה ליצור בעייה ביטחונית. מור מתח על תגובתו, ואיימה שאם לא ינפיק לה את התעודות המבוקש

איך בוטלה הנסיעה

ברנדס
לא ינצח

שני אילוצים מונעים מה-מעבד המוסיקלי ננסי ברנז' דס להשתתף בתחרות האירוויזיון בלונדון שבשווייץ. האחד: השתתפותו כמעבד בתוכנית-הבידור המרכזית של יום-החצמאות, שם ינצח על התיזמורת חיל-האוויר. האחר: צעדו חסר-התקדים של המלחין שייקה פיינקוב, שביחד עם ברנדס זכה במקום הראשון בתחרות הקדם-אירוויזיון בשיר "דרך המלך".

לדברי ברנדס, התנפל ע"ל בשימחה המלחין פיינקוב, וזאת לו ששניהם נוסעים ביחד לשווייץ, והוסיף עוד כמה סופר-לטיבים. יום לאחר-מכן התקשר עם ברנדס המפיק שלמה צח ומסר הודעה מפיינקוב, המבטלת את נסיעתו לחו"ל של ברנדס, כמנצח על התיזמורת בתחרות. את מקומו ימלא שייקה פיינקוב, המלחין. עוד הוסיף שזה חלום-נעורים שלו להיות על דוכן-המנצחים בתחרות האירוויזיון.

מאחר והזכויות לקבוע מי יסע שמורות בידי של פיינקוב, קיבל עליו ברנדס את הדין, אך שלח מיכתב באמצעות עורך-דינו, ובו הוא דורש מפיינקוב לבטל את השימוש בע"ב המוסיקלי שהוא חכן לשיר. את תגובתו של פיינקוב לעניין אי-אפשר להשיג, מכיוון שהוא מסרב לדבר עם נציגי התיקשורת.

הלן בראון אשת השגריר האמריקאי בישראל, פגשה באירוע ממלכתי בשר-החוף משה ארנס. ה"שניים הפגינו חמימות שמעבר לנדרש, והשר אף העניק לה נשיקה.

פתחו במיבצע פרטי להורדת מישקלם, באחד מהמכונים המפורסמים בארץ. כספין כבר היו 18 קילוגרמים ממשקלן, ושרי, שהתחילה אחריה, כבר היו רידה שמונה בעלי-המכוון, שהת-רשמו מירידת המישקל של המעצב, הציעו לו להופיע במורד-עוטה-הפירסומת שהם מפרסמים בעיתונות המקומית.

מלכת-היופי של ישראל בשנת 1956, הנשואה כיום לאלי-ההון הנייריקי **ביל לים**, התקשרה מגנייווק עם ידידה, המיסעור **אריק לביא**, וביקשה ממנו שיפתיע את הוריה, המתגוררים בתל-אביב, וישלח להם כמה ארוחות מלאות לחג. ■ **העיתונאית מוריה אבי**, רך, המכנת גם כנשיאת וא-

רחל אבר, העולם הזה

שבע, והמשתתפים נאלצו להי" רחם בשני חדרים קטנים, אחד לגברים והשני לנשים. מזיעים יחד, מתחככים זה בזה, כי רק ככה אפשר לזוז, אבל מקבלים את זה ברוח טובה. הם יודעים שזה מצב זמני, ותמיד יש תיקווה שהאולם הבא יהיה נוח יותר. הפתעה רבה ציפתה למע" צבת-הסריגים שרה מילר. ירר

למשתתפי המחזמר טאלח שבח, כ-35 במיספר, היה נוח מאוד כאשר ההצגות התקיימו בתיאטרון הבימה, שם היו להם חדריה-לבשה, ושלשה-ארבעה שחקנים התחלקו בחדר. לא-מכ" בר התחיל המחזמר לנדוד בארץ, והתנאים הורעו. בשבוע שעבר, למשל, התקיימו ההצגות במשך שבוע ימים באולם גילת כנאר

רענן לוריא (במרכז), הקריקטוריסט הבינלאומי, הגיע ארצה לחגיגת הפסח ובא לקפה ביבר. לוריא לקח דף-נייר ועט, הורה לביבר להישאר בתנוחה קבועה וצייר קריקטורה שלו (למטה).

רחל אבר, העולם הזה

רתה וסוכנתה בארצות-הברית. נערת-הווהר לשעבר זיוה רוזן בישרה לה טלפונית שדגם שלה.

פסוקי השבוע

● **אברהם** ("אבר" ש"ה") **טמיר**, אלון (מיל") ולשעבר מנכ"ל מי" שרד-החץ: "הגנרלים רוצים בשלום. כי הם יודעים מהי מילחמה!"
● **יהונתן גפן** על שח" קני-התיגבור השחורים של מכבי תל-אביב: "מי היה מאמין שיבוא יום ו- היהודי הגלותי, הנמוך ו- החיוור, ייהפך ליהודי ח" דש, גבוה ושחור!"
● **וילי צנסור**, סוחר-יהלומים יהודי חרדי מי-ניו-יורק, שהציע 250 מי-ליון דולר עבור חברת-ה-תעופה האמריקאית "איסטון איירליינס" (ו-הודיע כי ינהיג בה מיט" בח כשר): "אינני טייס, אבל גם כדי לקנות בנק אינך חייב להיות פקיד!"

דוד שווייצר מי שהיה מאמן נבחרת ישראל, מעיין בברכת יום-ההולדת שקיבל רועי איי-זנברג, בנו של השדרן לשעבר, שנשלחה ישירות בפק" סימיליה מאוסטרליה למסיבת הבר-מיצווה שנערכה לרועי.

רן שתשלח לה ארצה את הק" לסת. נעמי רון וזוהר אהליאב

שנרכש על-ידי אחת מכוכבות שושלת, נראה על המסך בתוכ-נית האחרונה. מילר ביקשה מרר

אבא או לא?

מחזיקה ולינט אין הוכחות לאונס

פרשת אורלי חידה עד-יין מוסיפה להכות הדים בחוף המערבי של ארצות-הברית, אחרי המערכה האחרונה, שבה הפסידה מלכת-המים-לשעבר את החזקה על ילדיה, לטובת בעלה-לשע" בר, המנתח רון לפין. בינ-המים נכנסה לתמונה האומנת המקסיקאית, אלמה מורח"קה, שהגיש תביעת-אב-הות נגד בדוקטור לפין. לטענתה היא נאנסה על-ידי לפין באימי-אקדח, וכ-תוצאה מאונס זה נולדה, לטענתה, הבת לינט. לגבי האונס הודה התובע המחוזי שאין די הוכחות לתביעה, ובעת הדיון נטש על האבהות. בימים אלה נידון התיק בבית-המשפט תעליון. הוא עלול לפעול כבומרנג נגד התובעת. אם תוכח אבהותו של הדוקטור לפין, הוא עלול לדרוש אפוסטרופוסות על הילדה, בטענה שרק אדם במעמדו, בעל-אמצעים, מסוגל לספק את צרכיה הבסיסיים של הילדה, בעוד שאמה, כפי שמציג אותה סיגורו, היא שקרנית ובורה, שבקושי סיימה את לימודי בית-הספר היסודי.

במקביל עוסקת אורלי חידה בהכנת העירעור לבית המישפט, והדיון בו יתקיים בחודש נובמבר. במלחמה המשולשת הזאת היו עד עתה שתי מערכות, ובשתיהן זכה הדוקטור רון לפין.

רחל אבר, העולם הזה

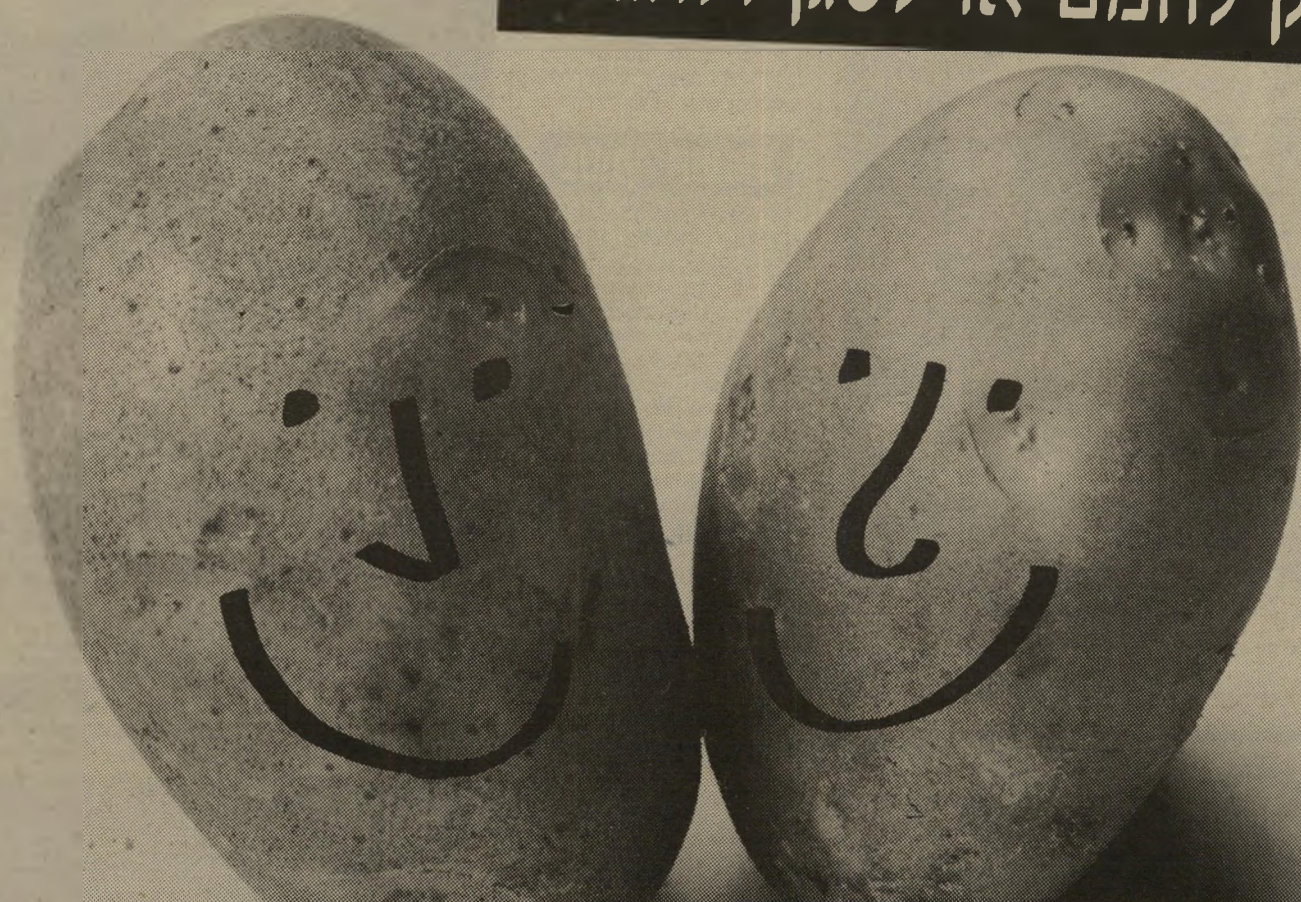

י'מין גרונדמן (מימין) אשתו של מאמן נבחרת ישראל יעקב גרונדמן, ובתם ענת, החיילת (במרכז), מפגינות שימחה על הניצחון של נבחרת-ישראל באוסטרליה. גרונדמן הראתה בקיאות בכדורגל, ושוחחה עם משה לרר (משמאל), כתב-הספורט.

עכשיו אוכלים לטק'ס כל השנה

לטק'ס פאז

לביבות מתפוחי אדמה טריים וטבעיים
רק לחמם או לטגן ולהגיש.

העיקר זה לא העיקר

עד עכשיו נהנינו מלטק'ס - בעיקר בחנוכה. עכשיו אפשר להנות מלטק'ס כל השנה. העיקר שלא צריך לטרוח אלא פשוט לחמם או לטגן ולהגיש.

העיקר זה התוספת

עד עכשיו נהנינו מלטק'ס בעיקר כתוספת. עכשיו אפשר להנות מלטק'ס כמנה עיקרית. העיקר, אפשר להוסיף סלט ירקות או ירק מבושל ולקבל ארוחה טעימה להפליא וקלה להכנה.

והעיקר שזה לטק'ס תפוד

עד עכשיו ארוחת לטק'ס היתה בעיקר טרחה גדולה. עכשיו מישוה בתפוד טרח, קילף, גרד, הכין והוסיף את התבלינים המתאימים כך שהטעם הוא טעם של לטק'ס ביתי אמיתי - מבחוץ פריך ומבפנים רך וטעים.

פאז התוספת שתופסת

כשר לפסח

יצחק יצחקי (משמאל) כועס על שאול ביבר (מימין) — הנל בגלל ריקה זוראי

זוראי, נבוכה (שידור חי), ניסתה לצאת מהעניין.

"תזכיר לי מי אתה," היא אמרה. הוא הזכיר לה, והיא אמרה: "אה, שאול ביבר!" ואז הוא נתן לה במתנה מדליון.

מה בדיוק קרה שם? על כך יש לפחות שתי גרסאות מנוגדות.

סיפור יצחק יצחקי:

אנשי הטלוויזיה הצרפתית לא יכלו לפנות אל ריקה, ולקבל ממנה שמות, מכיוון שזו היתה אמורה להיות הפתעה. אז הם פנו לשגרירות ישראל בפאריס, בווראי הועברו אל הנספח הטרבורי, ואמרו לו שהם

ריקה הסמיקה

מבקש לנסוע, הייתי אומר לו: "סע", ומרדך אותו. אני לא מבין את הסיפור הזה. אילו היו מספרים לי שזה קרה לי משהו אחר, לא הייתי מאמין.

גרועים מפעמונים

י יסדתי את הלהקה ב-1952, כשהייתי קצין החינוך הפיקודי. אספתי מהגורדים: חיילים שידעו לשיר, וכתבתי פיזמונים, יחד עם ידידי מנוס, את שיר המצ' למשל. ידידי סיפר לי על בחור חדש בירושלים, שהוא גאון מוסיקלי, יוחנן זוראי קוראים לו, שבדיוק אז התחתן. נסעתי אליו. לזוראי לא היה אז מה לאכול, והוא בקושי הרוויח כמה גרושים מצילצול בפעמוני 'מקא' אחת לשעה. זוראי אמר לי: תן לי לכתוב 10 פיזמונים, הכסף לא חשוב בליכך, העיקר שתיתן לריקה להיות המדריכה המוסיקלית של הלהקה. ריקה היתה לנה אצלי בבית ברמלה, לפעמים. אחר כך היא הקליטה את נ השקמים והתפרסמה. היא שמרה איתי על קשר, היתה שולחת לי מפקאים מיכתבים ותמונות. היה לי מה לספר בתוכנית, לביבר לא היה. סתם החזיקו אותו שבוע במלון.

עד כאן סיפורו של יצחק יצחקי.

שלושת חברי הלהקה שנסעו לפריס, שאליהם פנה העולם הזה, סיפרו שהם שאלו את ביבר מה עם יצחקי, והוא אמר שיצחקי לא רצה לנסוע. השלושה, כל אחד מהם בנפרד, ביקשו שלא לצטט אותם בשם, "בגלל הכבוד שאני רוחש לשאול ביבר." אחד מהם אף הוסיף:

נעמי רון
(המשך בעמוד 21)

צרפת. שמעתי שהחבר'ה שאלו את ביבר במטוס "למה יצחקי לא נר' סע?" וביבר ענה: "הצעתי לו, אבל הוא אמר לי שהוא עסוק." או כי גירסה אחרת, כפי ששמעתי מחבר להקה שני: "פניתי אליו, והוא לא רצה לנסוע."

כשהוא צילצל אלי, הוא אמר: מבקשים אינפורמציה על ריקה,

רוצים להזמין לתוכנית את הקצין שגילה את ריקה וכמה חבר'ה מה להקה. איש-השגרירות אמר שהוא לא יודע מי היה המפקד של ריקה, אבל הוא מכיר את שאול ביבר, איש הל' הקות הצבאיות, שהיה ראש ענף-הווייבדור בצה"ל, והמפיקים פנו לביבר.

ריקה זוראי (באמצע) על בימת הטלוויזיה הצרפתית* המחושוף העמוק ביבל את הקצנים

ביבר צילצל אלי, אמר שמהטל-וויזיה הצרפתית רוצים להזמין שני ימים מהלהקה, ושאל על מי אני ממ' ליי. נתתי לו את השמות. הוא לא אמר לי שרוצים להזמין את הקצין. אני משער שהוא נתן לצרפתים להבין שהקצין זה הוא. אז הוא נסע, וזו היתה בושה על הבימה, כאשר ריקה לא ידעה מי זה, לעיני כל

* מימין: משה טימור, בבה נלור, אחד מאנשי הצוות של ריקה, ריקה, שאול ביבר, יונה נרשפול, אהובה מלקות'פיקורהמרכו.

ואז נפתח המסך, וחברי הלהקה שרו את נ השקמים הירוע, שאת מילותיו כתב יצחק יצחקי, ואת הלחן יוחנן זוראי, מי שהיה בעלה של ריקה. שיר זה של הלהקה הפך מאוחר יותר להיסט הגדול של ריי קה זוראי.

ריקה זיהתה את חברי הלהקה, אבל — כפי שנראה בכיורור בקל-

ה בייזון, לרעתי, זאת חר' "פה!" אמר השבוע סגן-אלוף (מיל') יצחק יצחקי (66), "מה לא עושים בשביל נסיעה לפאריס?" איש-הצבא הוותיק, קצין-החיי נוך של פיקוד-המרכז במשך 10 שנים, מפקד בית-הספר לחינוך של צה"ל וראש ענף-השכלה, עד פריי שתו מן הצבא, לפני 20 שנה, הת' ייחס במילים חריפות אלה למיקרה שקרה לפני כחודש וחצי, כאשר ערוץ אנטנה 1 של הטלוויזיה הצר' פתית אירח את ריקה זוראי בתוכ' נית הפופולרית (18 מיליון צופים) סודות בחיזים.

אל הבימה זומנו ידידים, מן הד' עבר ומן ההווה, של הומרת היש' ראלית שהיתה לכוכבת גדולה ב' צרפת, וששכנים האחרונות הצליר' חה מאוד גם ככותבת ספרים על איך-להיות-בריא-יותר-ויפסי-יור' תר בשיטה הטיבעוגית-צימחונית. ריקה, שהיתה בתחילת דרכה מדריכה מוסיקלית של להקת-פיי קודה-מרכו, התרגשה לפגוש כמה מחברי הלהקה של פעם, שאותם לא ראתה שנים רבות: משה טימור, איש-הרדיו, דויד ("בבה") גלור, אי' חיו של כדורגלן-העבר שייע גלור, יונה גרשפלד, אקורדיוניסט הלה קה ואהובה הרשקוביץ, סולנית הד' הלהקה.

"היית בצבא?"

ב רגע מסויים בתוכנית, ש' שודרה בשידור חי, שאל הד' מראיין את ריקה: "היית בצבא?" "לא," היא אמרה, "אבל הייתי מדריכה מוסיקלית של להקה צב' אית'."

"את זוכרת את המפקד?" המ' שיק המראיין לשאול.

"כן, בוודאי," אמרה ריקה, "זה היה יצחק יצחקי."

הטלפון מת, בזק

חי (אולי)

אני חסיד גדול של בוק. בכל פעם יש משהו המנסה לערער את אמונתי הבלתי-מערערת במוד. בכל פעם יש משהו המאמין ש-אם יכתבו בעיתון "יקר מה שלא יאמן, והטלפון המת לתחייתו לקראת הפסח, כמובן. האמונה המוצקה הזו ביכולתו של העיתון היא שאינה מותירה ברידה. אבל זוהי אמונת-שואו. אין דבר כזה, שום עיתון — ויהיה חד שוב והנפץ ביותר — אינו יכול לתקן טלפון מת. רק בוק יכול. ביום השישי, ה-31 במרס, חרל הטלפון של חברי של התבר, כידוע, גורר בקריית-אוננו, לפעול. קורה. טילפן ל-16. כאן הודיע התקליט הידוע: אנא פנה לטלפון 623311. פנה. התקליט אמר: בהישמע הצליל... כאילו דיברת עם הטלפנית... בעייתך תסודר.

פעמיים ביום, במשך שבוע, ריי בר עם התקליט, שהוא כאילו טל-פנית. הטלפון עדיין מת. עבר שבוע. שלח מיברק למנהל בוק, מחוץ-תל-אביב. רבר לא קרה. כעבור 11 יום, שלח מיברק לשר-התיקונות. כנ"ל. ביום החמישי האחרון הלך למישרד בוק ברחוב ביאליק בר-מתיג, שם אמר לו לגשת למישרד בוק ברחוב דבוסין 1, רמת-גן. שם מטפלים בתיקונים. הלך. מצא הודעה שבימים ה' לפי ני הצהריים אין קבלת-קהל. אבל, לעומת זה, בכל ימות-השבוע, ובכל ללם יום השישי, יש קבלת-קהל בין 8.30 ל-12.30.

ביום השישי בבוקר (יש קבלת-קהל) מיהר למישרד האמור. בכניסה עמד איש-ביטחון (חגור אקדח) ואמר שהוא מטפל בעניינים. האיש הסביר את "הבעיה". אמר לו חגור-הגשק: אולי לא שילמת וטורו לך? השיב לו בעל-הטלפון-המת: ראית בחשבונות, הכל שולם. אמר לו: תשמע אדוני, אני לא יכול לטפל בעניין. אמר לו בעל-הטלפון: אני רוצה

בום, סבלנות, בום נוסף

בום. עד כאן השבוע החולף. בחג יש רגיעה. בערב-החג הגדיר אחד מבאיה חוותיקים של הבורסה את מצבה כ-"מעורב מדי" דש". ומהיר לחזור על דיברי קודמו: השוק עוד לא אמר את המילה האחרונה. רוב המומחים אומרים וכו'.

ואז לפתע הוא נזכר ואומר: ההודעה של בנק ישראל על המשך התאטה במשך גורמת לריפיון, אך במחצית השנייה של השנה בודאי יצא המ"שק מהשפל. הבורסה מקדימה כרגיל את מה שיקרה.

כלל הפסידה ב-1988. האשם (לדיברי מנכ"ל כלל, אהרון דוברת), בפחות שבא באיחור. שימעון פרס, ש-האוצר וגזבר-בפועל של צד-ההכנסות ומחיקת-החובות בתנועת-העבודה, הבטיח שהפחותים השנה יבואו בזמן. הנה סיבה טובה לאופטימיות של דוברת שב-1989, יהיו רוחים (לכלל).

ועוד הערה. פרס גם אמר שלא יהסס לפתח את השקל ביותר מ-3%, שאותם ניתן לפתח במיסגרת התאמות-המטבע היומיומיות הנעשות על-ידי בנק ישראל. והוא לכס עוד סיבה מדוע עם-ישראל לא צריך להיות מודאג. בניגוד לשר-האוצר החדש, משה ניסים, שלא פיתח גם - כפי שהתברר - כשהיה צורך בפחות, הוא, שימעון פרס, יפתח כשצריך.

אני מקווה שזה לא יקרה כאשר אין צורך במי-חות.

השבוע שעבר היה קצר, והשבוע הזה גם כן. בפרק זמן זה, למדתי משהו מפיו של מי שלמד את תלמודו הבורסאי בבורסה עצמה, כעובד מן המניין, ועתה הוא מיישם את הניסיון שרכש, כנציגו של ברוקר ותיק.

את הסימנים האלה, אני נותן, כי הוא ביקש שלא לזהות אותו. בקשות כאלה אני תמיד מכ-בד.

התניצבות - זו הכותרת, אומר בן-שיחי. רוב החברות הן כבר אחרי הדוחות השנתיים. אין המתנועות. השוק מחפש כיוון למעלה.

תראה את הביקוש לשופרסל, ולטבע המקפי-צים את השוק. הנה, השוק כבר מגיע לשיא של לפני שבועיים (145 נקודות).

מה עם הקרנות? פועלות בצורה שקטה. לא יוזמות. אווירה חיובית. זה שלא מוכרים מעלה את השוק.

אבל, אני אומר, פטרוכימיים, ים-המלח וטבע ירדו.

אבל תראה מי עלה: הכשרת הישוב, דיסקונט חשקנות, דלק, נכסים ובניין.

מורגשת כנייה של גופים מיקצועיים, קופות גמל. יש פעילות של אפריקה ישראל, השלחות של בל"ל. ציון נ"ע, יש פעילות אינטנסיבית. ומה דעתך על המדד, יש לו מה לומר?

יש מדד של פחות מאחוז אחד ביא בום נוסף. אם גם ירדו הציפיות למדד גבוה של אפריל, של אחד וחצי אחוזים, התפתח מגמה חיובית.

BANQUE הבעלים: סניף לוקסמבורג

כמיקלט-מס ראשי בקהילה האירי-פית. בכתבה מובאים פרטים מעניינים, וביניהם התצלום שבכותרתו נאמר: "השבועות בשמחה: זרים מתקבלים בברכה".

אז מה הבעייה? אני מניח שהיא עשויה לגעת גם בכמה נושאי דר-כון ישראל. אף כי לא לרעה. מי שמגיע לרוכסות של לוקסמבורג מגיע בהכרח לבולבר-דיואל, הוא רחוב הבנקים. בכספות של אלה, אומרים יודעי-דבר, מונחים יותר מ-150 מיליארד דולר. כל 20 ה-בנקים נמצאים באותו רחוב.

עוד לפני מלחמת-העולם השני-יה, היתה שווייץ אבסיס-מס-למדינה של מיקלט-מס. היום יש לה הנהגה מתחרות, כמו המרכזים ה-פיננסיים "מעבר לחוף" (OFF SHORE) באי-התעלה (של ברי-טניה), ליכטנשטיין, אנדורה, בר-מודה, נסאו, סינגפור, וכמובן לוק-סמבורג, שהכנס לגן-ערץ פיננסי של משקיעים מכל רחבי-הארץ.

על-פי הנחיות נציבות השוק ה-משתתף, יחויבו בדצמבר 1992 כל הבנקים, ב-12 מדינות השוק, לני-כות במקור 15% מכל הכנסת-הש-קעה. ואם זה יקרה, לא יהיה כדאי להשקיע בבנקים שבדרכות, אם כלל. ועל כך לוקסמבורג נלחמת. שררי פרנסתה עלולה להתקפח.

הרוכסות הוועירה זוכה זה שנים בשינוש שאין דוגמתו בכל אירופה. שישגוש, שאותו היא חבה לעובדה שאינה גובה מס על ה-הכנסות מהשקעות של מפקידים זרים, וגם הסודיות הבנקאית הנש-מרת שם בקנאות, גדולה הרבה יותר משל אותה הבכירה - שווייץ.

אז מה עושה שם בוק הפועלים? משתתף בתגינה.

סיפור: באחרונה העתיק את ה-בנקים החביבים על הישראלים, בבאנהופ-שטראסה (רחוב-החנות-ה-רכבת) בציריך, את המחלקה המס-פלת בהפקדות של ישראלים. יש דבר כזה. אתה יכול לפגוש ברוכס דוברי-עברית השואלים: איפה הס-ניף החדש?

מצבה של חברת-האם לא כל-כך-מוזהר. בשבוע הבא יתפרסם המאון של בוק הפועלים (חברת-האם). קצת עגום.

לעומת זאת, הסניף בשווייץ עשה בשנה שעברה חיל. אבל, לפי השבועון ניוזוויק, העסקים של BANQUE הפועלים, שלוחת לוקסמבורג, טובים.

לוקסמבורג נאכפת על מעמדה

הפאטנט פועל כמו בשעונים מעוררים אחרים, על-ידי מפקס. אבל זה מפקס בחוש את תנועת-היד.

האיום הידני די בו לארבע דקות בדיוק. אז הוא שוב מתעורר, ור-רושה תנועת-יד נוספת להשתקתו וחוזר חלילה.

אשר לשעון המיוחד שלנו: הש-עון משגר, או - ליתר דיוק - פולט ללא הפסק אור, כאשר האז-עקה פועלת. השעון עצמו מצויד בגנבים קווארק, השומר על רמת-הדיוק והתנועה של המחושים. המ-חוגים מאירים. השעון עשוי מחומר פלאסטי קשיח. מופעל על-ידי שתי סוללות רגילות (כלול במחיר).

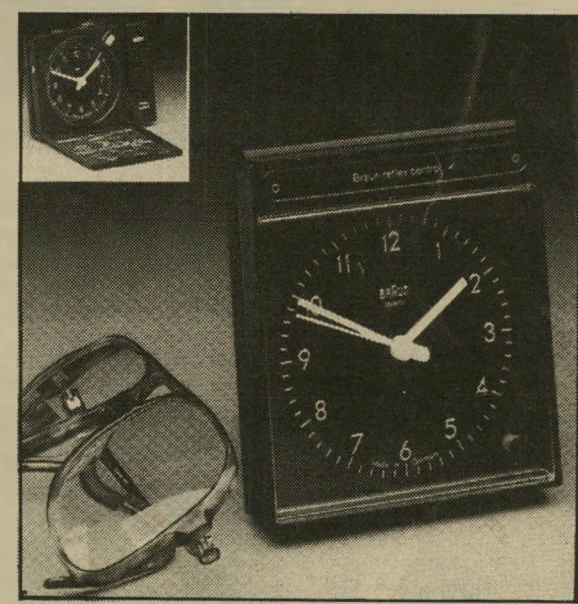
המידות: 9.5 ס"מ גובה; 8.75 ס"מ אורך; 5 ס"מ עובי. מישקל - 130 גרם. המחיר: 40 דולר, הכר-ללים מישלוח ואחריות בלתי-מג-בלת.

יש גירסה נוספת לשעון. שעון המיועד לנשיות, למטיילים בתפ-קיר או על חשבונם. הוא דומה לש-עון הנזכר, אלא שזה מצויד במיק-רופון מעבה-מרכז, המפקס את פעולת-האוזקעה בהישמע קולו של המבקש להמשיך לישון, או רעש מחיאת-כפיים (כאן דרושות שתי ידיים, במקום אחת).

בתוך השעון בנויה מערכת-אודרה זעירה, ול-שעון עצמו מיכסה מתקפל, שבו מוטבע לוח-זמנים עולמי.

מופעל על-ידי סוללה קטנה אחת (כלול במחיר).

המידות - 6.5 ס"מ רוחב, 8.5 ס"מ אורך, 2.2 ס"מ עובי. המחיר גם הוא 40 דולר.

שעון מעורר הנרדם בתנועת-יד

שמעתי וראיתי כבר פאטנטים שונים ומשונים של שעונים מעוררים. כאלה שצועקים עליהם והם מפסיקים לנרדם; כאלה שצריך למ-חוא כך הם משתתקים, וסתם כא-לה המחייבים הושטת היד ולחיצה על המפקס.

יש חדש בתחום השעונים המ-עוררים. הנה תיאורו.

בשעון החדש, היחיד מסוגו, יש מערכת-אוזקעה, שניתן להפסיקה על-ידי תנועת-יד פשוטה באוויר. בשעון מותקנת מערכת-הישה אינפרא-אדומה, המגלה את החום הנפלט מכף-היד עד למרחק של 75 סנטימטר, והמשתקת את אות הקי-מה, הצליצול המעורר, או את ה-טריטור המנרנד.

אם נמאס למתעורר העניין, יש לו שתי אפשרויות: לחוץ על המפקס, וזהו נגמרו הטרטורים. או, אם נמאס לו, להושיט את ידו ולסטור לשעון. אז מובטח לו שזו היתה הפעם האחרונה שהשעון הטרטיר את שנת-הבוקר שלו.

נשים, נשים, נשים

הרבה נשים, כך אומר שלמה טירן. הוא מניס אותן בתוקף היותו מנהל של חברת אלעד, העוסקת בהס-פקת כוח-אדם להפעלת מיתקני-מחשב.

עד לפני שלוש שנים היו הגברים כמעט 100 אחוז מעובדי-המח-שב, אבל היום הנשים הן כבר 40%, והגברים הולכים ונעלמים.

מיקצוע גברי הנכבש על-ידי המין השני.

אחת הסיבות לתופעה היא שצה"ל התחיל להכשיר בנות כמפ-עילות-מחשב. הבנות משתחררות וכובשות את חלקם של הגברים. מה יהיה לא, כבר יש נשים בכל היחידות והדרגים, והן כובשות בסערה גם את תפקידי הניהול. הסיבה, אני מצטט: נשים יותר יציבות בעבודה, מוכנות לעבוד בתנאים-שכר נמוכים יותר (משל הגברים). הנשים הן יותר אמינות, יציבות, בעלות כושר-התמדה והיגיון בריא.

לעומת זה, התיאור של הגברים אינו מחמיא: קופעניים ואמביצ-יוניים יותר. מחליטים מקצועות-עבודה לעיתים תכופות יותר.

ויש כבר רשימה ארוכה של מנהלות של יחידות-מחשב בחברות ובמוסדות, הדואגות לבנות-מינון, ככל הנראה. מי, אתם שבוים, עומדים בראש יחידות-המחשב במישרד-התעשייה והמיסחר, בא-גן מערכות-המידע, במישרד-התחבורה, בבורסה, במישרד-החי-נוך, במינהל-מקרקעי-ישראל, ואפילו בבי"ם? נשים כמובן. הן כבר מקימות חברות ליעוץ בתחום המיחשוב.

מה יהיה?

יגאל תומרקין משיב לאמנון דנקור:

גרו-פי אינו ידיד!

ולא יוצלחים וקנים בודדים. משהגיע משהו למשהו, נשאר בבית לעבוד. ראה פיקאסו, דאלי. ראה בקט. ראה מישל טורנייה ועוד. ועוד: ברלין ופאריס זה לא תל-אביב. שם נפגשו אנשים משום שלא נפגשו בבית כמו כאן, נקודה. התגודדות איננה חברות. גם לא אותה גרופיות של דנקור על מחלתו של רב"א. היא יותר SHOCK THERAPY של היפוכונדרים.

רחל אבנר, העולם הזה

רחל אבנר, העולם הזה

דנקור (לידו: אלכס אנסקי)
קיא של קינאה

אני מציע לדנקור להתכתב עם שכמותו. כל אותם ילדים של אמא פולניה (ראה י. פולני), הנושמים מן הפה ולא מן האף, ולהם תמיד שומן וריח דגמול מאחורי האוזניים. לאמנון יש בעייה עם האינטגרטי והולואיליות החברית. הוא גרופי מעריץ. ראה יגאל אלון, הרה בושס, עמוס קינן ואחרים. אחרי כך בועט, אחרי כך שוב מתנצל ומכה על-חטא. ואחרי כך קורה ההיפך: ראה הספרדים ("אין לי אחות"), ראה הדתיים, ראה עורכיהעיתונים. בועט, ואחרי כך הולך לקאנוסה וחוזר חלילה. ולא שאיננו מוכשר. אך נתקיימה בו בירכת יעקוב לדן: "נחש עלי דרך ושפימן עלי אורח", אשר ישופנו עקב בכל הזרמות. (השם הנכון הוא דן ק' נר). לטענתו, שכל מה שכתבתי הוא קינאתי על שלא הוזמנתי — שטויות. גם דן וגם דנקור מכירים אותי בכדי לדעת שלא הייתי בא. אני הולך ללוויות ולא לחתונות, כך שמהם נמנע ביזיון הסירוב הזה. אני רוצה להציע: אם דנקור רוצה לבוא בין אנשי-תרבות, לרחוץ מעצמו את הפולניות של אמא ולהתחיל לנשום דרך האף, ולא דרך הפה, אז שתחיל לתרגל ידידות וחברות, במקום גרופיות, בעיטות והתגודדות בהמות. ושלוש על ישראל.

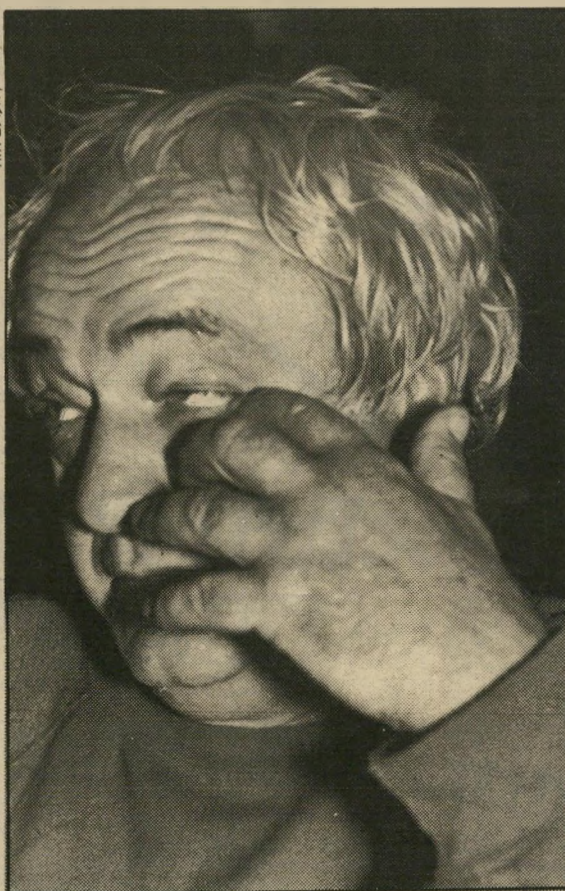
יגאל תומרקין ■

למטה מכבודי להרים אליו טלפון. אבל אני שואל — איפה ההגיונות? מה עם כל הסיפורים והצינורות? של ביבר על חברות ועל רעות? ה' חברות, נשארה בתקופת הפלמ"ח, והרעות — אני מבין שכאשר מדובר בנסיעה לחו"ל, אין רעות."

יוחנן זראי היה מאוד ידוע בקרב המוסיקאים. השאלה מדוע לא טיפלן ל- ביבר בעניין, אומר יצחקי, המשמש כיום כמרצה לתנ"ך ולארכיאולוגי יה בארץ ובחו"ל: "קודם כל, אני חושב שאין עם מי לדבר. ושנית, זה

לפני שבועיים פירסם יגאל תומרקין מעל עמודי "העולם הזה" (12.4.89) כתבה בשם "נקרופילים", ובה התקפה חריפה על מסיבת-הספידה שערך דן בן-אמוץ. בשבוע שעבר השיב לו אמנון דנקור, ידידו של בן-אמוץ, תשובה חריפה תחת הכותרת "קיא של קינאה". להלן תשובה ששיגר תומרקין ל"העולם הזה".

לפני נסיעתי טרחו חברים להקריא לי את דיבריהבלע של אמנון דנקור ביחס אלי. אמנון מציג את עצמו כביוגראף של דן בן-אמוץ. אני מאחל לו יתר הצלחה מאשר זאת שזכה בה בביוגראפיות של תמר גולן ולאח נורלמן. לא צריך למכור לי את דן בן-אמוץ. אני מכיר אותו היטב זה 34 שנים. הוא היה גם הקליינט הישראלי הראשון למצלמתי המיוחדת-גרמנית מסוג קוונטאקס, וגם לאמנותי. הייתי גם אחד המאירים של סיפורו האחרון בגילגולו הראשון הצברי — איך לעשות מה. כפי שהיה לי הכבוד הלא-מפוקפק לעבוד עימו בצ'פור הנפוש ז"ל, ולהיות אחד הראשונים לשמוע פרקים מתוך הרומאן

תומרקין
נקרופילים

הראשון האדולסנטי שלו. הוא גם הכיר לי את אורי דייוויס. רב"א היה בעבורי משל, ותו לא. אכן, בין חברי היו גנרלים, ארכיטקטים, פוליטיקאים, אנשי עולם תחתון ואפילו אמנים. אני מכחיש — התגודדות. אך אני רואה בזאת גבורה וחברותא, אלא עקב-אכילס וחולשת-הבשר. כאשר להתגודדות בבתי-הקפה של ברלין ופאריס — לא דנקור האיש שיספר לי עליהן. היו אלה תמיד-מיד מקומות לאנשים צעירים

* שבועון הומוסטי שהופיע במשך זמן-מה.

עד כאן שאל ביבר. כאשר הוא שומע שמתייחסים אל יצחקי יצחקי כאל זה שגילה את ריקה זראי, אומר ביבר: "מה פתאום הוא גילה אותה? היא היתה מפורסמת בירושלים שלוש שנים לפני שהיא הגיעה ללהקה, וגם

גנבתי ממנו. יש לי מיכתב — אם לא זרקתי אותו עדיין — מהטלוויזיה זיה הצרפתי, שבו מבקשים ממני לבוא, באופן אישי. אמרו להם ש' אני אדם מאוד עסקי, ולכן הם כות' בים. אנחנו מאוד מבקשים שת' בוא."

(המשך מעמוד 19)

אני בטוח שריקה מכירה את ביבר היטב. הרי הוא פירמה והם נפגשו כעבר. אבל באותו רגע, על הכימה, היא לא זיהתה אותו. תגובתו של שאול ביבר: צילצלו אלי ממישרד-החוץ, ר' אמרו שפנו אליהם מהשגרירות כי פאריס בעניין להקה צבאית. הם לא עשו מחקרים בעניין — כאשר מדברים על להקות, פונים אלי. נכון שיצחקי היה קצין-ההיגיון הפיקודי באותה התקופה, ואני א' מרתי להם את זה, אבל הם אמרו: זה בסדר, לא מעניינים אותנו המחקרים היסטוריים, אנחנו רוצים שא' תהיה שם.

כאשר ריקה עברה עם הלהקה, הייתי רחוק מענייני-היגיון. הייתי אז סמ"ד או מדריך בקורס מ"פים. אבל מאוחר יותר כתבתי לריקה שיר, צביקה א. היה מחזמר, שאותו כתבתי יחד עם אורי סלע ולאכס מסיס. ידיד מנוסי כתב את הפז' מונים, יוחנן זראי את הלחנים ור' קה היתה הכוכבת.

היו עוד אינספור מיפגשים ביני לבין ריקה, בתוקף התפקידים שלי כראש ענף-הוויזיוני-דור וקצין-הח' נוך של השיריון. לאנשי הטלוויזיה הצרפתית היה מידע על ריקה, והיה מידע עליי. הם קראו לי "קולונל ביבר".

בעצם, הם רצו להזמין רק אותי. אבל אמרתי שאם הם רוצים לע' שות משהו עוד יותר מוצלח, שיר מינו חברים מהלהקה, והם שמחו ל' רעיון. שיכנו אותנו במלון של ש' לוש כוכבים, סטלה. הייתי שמח אילו יצחקי היה נוסע, אבל ביקשו אותי, לא אותו.

ריקה לא זיהתה אותי על הכי' מה, כי הייתי רחוק ממנה, אולי 25 או 30 מטר. כאשר התקרבתי אליה, היא נפלה על צווארי. יש דוקומנ' טים, יש קלט-מזידיאו. חוץ מזה, איך יכלה לזהות אותי? הרי אף פעם היא לא ראתה אותי כפי שהייתי לבוש באותו ערב, בחליפה: למה לא סיפרתי שום דבר ב' תוכנית? כי ככה סיכמנו מראש. עשינו חזרות. הוחלט שטימור יס' פר, כי הוא קריין מיקצועי, ויורע מה לעשות במיקרופון. החלטנו מראש גם מה הוא יספר — שלא הישר לריקה להיכנס לחדר-האר' כל של הקצינים, מכיוון שהאד' ראית טענה שהמחשף העמוק שלה מבלבל את הקצינים.

לגבי התפקיד שלי — סוכס שאני איש לריקה את המתנה, מדליון.

מה פתאום גילה?

אני מצטער לשמוע שיצחקי מרגיש את עצמו מקופה. אבל מה אני יכול לעשות? הרבה קצינים אחרים בפיקוד יכולים להרגיש את עצמם מקופחים. אני מאז מכבד את יצחקי, אבל כשאומרים — תנו שם של אדם השייך ללהקות הצבאיות, אומרים שאול ביבר. חושבים גם שהייתי קצין-היגיון ראשי, וזה, כמוכח, לא נכון.

לא היה לי שום רצון לפגוע ב' אדם הנחמד הזה. לא גזלתי ולא

* באותה התקופה כיהן יוחנן זראי וריקה זראי גם ככתבים של העולם הזה לעניין מוסיקה. גם אורי סלע ולאכס מסיס היו אז חברי מערכת העולם הזה.

AVIS BUSINESS CLUB

כל חברה צריכה משכירה בכירה

שם הלקוח _____
 מס' לקוח _____
 מס' החוזה _____
 תאריך הנפקה _____
 עד השבוע ליום השכרה אחר. לא כולל ביטוחים (P.A.S. ICDN)
 יכפף לחוק בונס
 משרד ראשי
 דרך הסגר 12 תל אביב. טל 384242 03

בונוס
 בונוס - מכונת ליום אחד

מכונת חנים ליום אחד!

AVIS תורה רבה
 אנחנו משתדלים יותר

WORLDWIDE DISCOUNT CARD

AVIS AWD NUMBER

David Levi

ISRAEL	West. Europe	West. Asia	USA	Canada	Asia Pacific	Latin America Caribbean
25	25	25	T3	C5	25	25

אנחנו משתדלים יותר

כמה פעמים בשנה אתה צריך להוסיף רכב שכור לצי הרכב של החברה? מכונת מנהלים לאורח חשוב מחו"ל, תחליף לרכב מושבת, מיניבוס להסעה, רכב מסחרי להובלה. כל חברה זקוקה מפעם לפעם לשרותי השכרת רכב. לפעמים באופן בלתי צפוי. מועדון העסקים של אווים מציע שורה של יתרונות חשובים לחברות, מוסדות, מנהלים ואנשי עסקים.

- * שרות מהיר בכל סניפי אווים - אישי וטלפוני.
- * ימי בונוס - תוכנית "בונוס" להשכרות יומיות במחירים מיוחדים, יום בונוס על כל 10 ימי השכרה ועוד יום בונוס נוסף על כל 50 ימי השכרה, בארץ בלבד.
- * מגוון תוכניות השכרה לטווח ארוך.
- * החכרת רכב חדש מכל הסוגים.
- * פלאפון.
- * תוכניות רכישה והחכרה של רכב מוחלף.
- * השכרת רכב בחו"ל בתנאים מועדפים.
- * כרטיס WIZARD - כרטיס הנחות בינלאומי.

השורה התחתונה ברורה. גם אתה צריך משכירה בכירה בזמינות גבוהה. והכתובת הנכונה בישראל ובעולם כולו היא אווים. טלפן עכשיו 03-384242, מועדון העסקים של אווים.

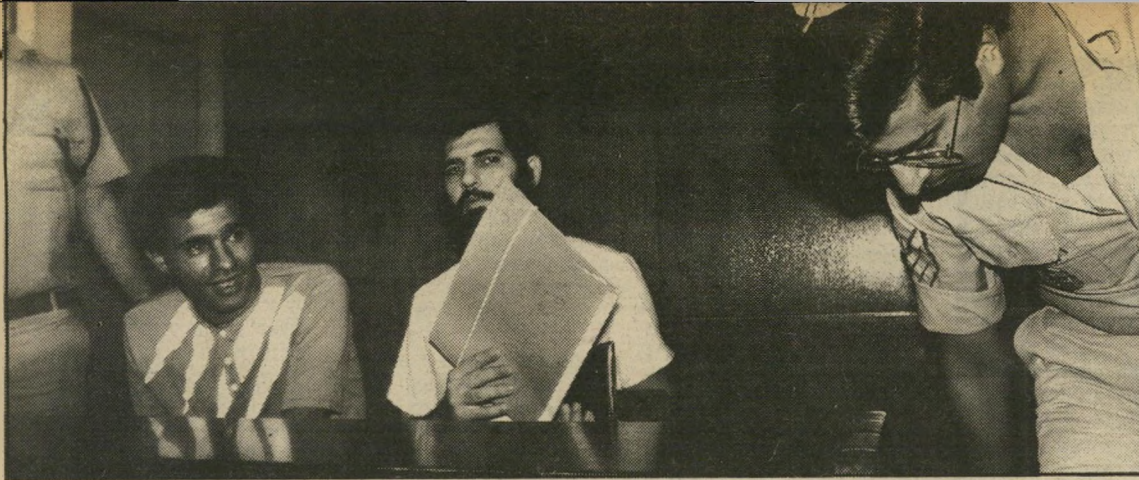
מחלקת מכירות: לפנות למזל.
 רח' המסגר 12 תל אביב 67774
 טל 03-384242, טלפס: 341372, פקס: 03-371169

בונוס אלי
 נא לשלוח אלי את תיק המידע על "מועדון העסקים של אווים". על תוכנית "בונוס" ועל תוכניות ההשכרה והחכירה המיוחדות לחברי המועדון.

שם _____
 חברה _____
 תפקיד _____
 כתובת _____
 טלפון _____

מצפוננו של שלמה זרגורף (המזוהו על ספסל הנאשמים) התעורר בכלא אחרי ארבע שנים. הוא הודה

הוא לא היה תיק קל לתביעה. כאשר עמד שלמה זרגורף לדין לפני בית-הדין השפוט המחויב בתליאביב לפני שלוש שנים, באשמת רצח המארחת נחמה קליינרמן, הוא הכחיש כל קשר אליה, וטען כי לא הכיר אותה כלל. בידיה של התובעת, רבורה חן, היו רק שתי ראיות נסיבתיות. איש לא ראה את המנוחה והנאשם יחיד, ולא היו עדירות לרצח. נחמה, אשה שמנומנת בעלת-פנים יפים מאוד, נמצאה מתה בדירתה, במרכז תל-אביב, אחרי ששכנים שמעו קול-נפץ וראו עשן עולה מרי-

בוגדות בבעליהן אחותי היתה כל כך חביבה, היא עזרה לכולם." דורית לא פגשה את זרגורף ולא הכירה אותו. אבל היא התפעלה מקולו המלטף והי עברית הצחה שבפיו, כפי ששמעה בבית המישפט, ואמרה: "אחותי היתה רצינית כי זאת. היא קראה ספרים רציניים וראתה סרטים. היא רצתה לעזור את המיקצוע. הנאשם עושה רושם כל כך טוב. הוא מדבר עברית

מסוממים, ששאלו על המארחת. הסניגור ניר סה להפנות את החשדות נגד גברים אלמונים ולזכות את שולחיו. אולם להפתעת הכל, כאשר שאלה התובעת את העדה אם היא מכירה את הנאשם, הציעה בו בעלת הבר ואמרה: "כן, הוא אחד מהבחורים המסוממים שחיפשו את נחמה". מילים מפתיעות אלה הותירו רושם רב על השופטים, ובחצטרפן לטביעות-האצבע, גרמו להרשעתו של זרגורף ברצח.

חיר וול, והוא ניסה לשכנע את אשתו שחסיים לקניית המכשיר. תוך כדי בדיקת המכשיר השאיר עליו את טביעות-האצבע. שתי טביעות-האצבע הללו עמדו לבדן, נגד הכחשותיו הנמרצות של זרגורף. סניגורו, עורך הדין טוביה כננצאל, העלה כמה אפילו שריות לחשודים אחרים ברצח. למארחת היו מיספר רב של מכשירים וידידים, ביניהם גם שני שוטרים.

דוֹיִצָּה בַּעַל מְדִיצְפִּיּוֹן

יפה בקול שקט כזה. הוא נשמע כל כך אינטליגנטי. אחותי אהבה אנשים כאלה. הוא בטח עשה עליה רושם בדיוורים שלו."

מרגיש חיה

הסרקליזות והמישטרה חסכו מרדית את מראה אחותה המתה, ולא הראו לה את התמונות שצילמה המישטרה. הגופה העירומה והרצוצה, כתמי הדם והפיח שנראו בתמונות היו מראה גורא. מראה זה רדף כי ווראי את זרגורף ושימש חומר דלק למצפוננו. היוכרונות והמחשבות שיכנעו, כנראה, את הצעיר השחרחר כי עשה מעשה גורא, שאין עליו כפרה, אלא במאסר-עולם.

כאשר הגיע לפני בית-הדין השפוט העליון, ושמע את סניגורו משמיע שוב את ההכחשות, ומצהיר על חפותו חש זרגורף כי אינו יכול לעמוד בכך. הוא ביקש מבית-הדין השפוט לפטר את הסניגור ולהרשות לו לחזור בו מהעידן. עור. אני נמצא בכלא יותר משלוש שנים. שוחחתי עם אנשי-מיקצוע והבנתי את גודל הטעות שעשיתי. אם הייתי ממשיך להכחיש את הרצח הייתי רואה את עצמי כחיה, כפי שהייתי. אינני יכול להתכחש לעצמי ולאמת. אני מצטער מאוד על מה שעשיתי."

בראשונה מאז מעצרו סיפר זרגורף כיצד קרה הרצח, ומדוע ביצע אותו: "הכרתי אותה לא הרבה זמן. פעם, כשהייתי אצלה בדירה, נוצר בינינו ויכוח. היה בידי מוטיברזל. אני מסגר, והייתי בדרכי לעבודה עם חומר-גלם ללקוח. בתיגרה שהתפתחה הרגשתי צורך להגן על עצמי. תקפתי אותה במוט ובכרתי החוצה."

הסיוטים והפחדים החלו מיד אחרי הרצח. עד למעצרו, אחרי חודש, היה הצעיר חסר מרגוע. הוא לא ישן ולא אכל, ובני ביתו הרגישו בשינוי שחל בו. המעצר הביא לו מעין מרגוע, וההודאה באשמה בבית-הדין השפוט העליון הביאה לו את הפורקן הנפשי. ההודאה המפתיעה לא שינתה, כנראה, בהרבה את מצבו המישפטי של זרגורף. פסק-הדין, שהרשיעו, היה מבוסס היטב על ראיות בלתי-ניתנות-להפרכה, כמו טביעות-האצבע, ועל כך היה העירעור נדחה כנראה במילא. בהודאתו השיג הנאשם גם את הפורקן הנפשי וגם את התפעלות הציבור ממעשהו הנדיר. את נחמה קליינרמן אי-אפשר כבר להשיב לחיים.

אילנה אלון

שלוש שנים עברו מאז צידון זרגורף למאסר-עולם ועד לשמיעת עירעורו לפני בית-הדין השפוט העליון, בשבוע שעבר. השנים עשו בנאשם את שלהן. בעור שלפני מעצרו היה אדם צעיר, חילוני ומגולח למישעי, הרי שד כבר בתחילת מישפטו החל מגדל זקן. המנר חה הטרידה בוודא רבות את מנוחתו בכלא. לדברי כל מכריה וחברותיה המארחות, שפקדו את כל ישיבות בית-הדין השפוט, היתה נחמה אשה טובה ונעימת-שיחה. רבים אהבוה, ונהנו לשוחח איתה שיחות ארוכות.

מגיל צעיר עברה כמארחת, ואחרי כמה שנים הצטרפה אליה גם אחותה הצעירה, דרית, שהתגוררה איתה בדירתה ועסקה באותו מיקצוע. סיפרה עליה אחותה: "היא כל כך רצתה ילד! למה זה היה צריך לקרות לה? היא מעולם לא עשתה רע לאיש, או מה אם היתה מארחת של ברים? חסרות נשים נשואות היה

אחד מהשוטרים הללו הפך, בידי הסניגור, לחשוד מיספר אחד בתיק. הסניגור טען כי בידיה של המנוחה היו תמונות של השוטר, והוא התכוונה להציגן לפני מפקדיו, וגם טען נה כי היא בהריון ממנו. השוטר סולק מתפקידו במישטרה עקב קשריו הסודיים עם הדימארחת.

ארבעה מסוממים

בה עדידה-הגנה הביא הסניגור גם צעיר מהמנוחה לעיתים. העדה נחקרה על גבר צעיר, בלונדי, שבא לבר ביום הרצח ושאל על המארחת. לפני שהלך אמר: "את יכולה להגיד לנחמה שהחשבון בינינו ייסגר, ואחרי-כך אני נוסע לחו"ל." באותו הערב הגיעו גם ארבעה בחורים

רתה. המישטרה ומכבייהאש גילו את גופתה עירומה וחבוטה במוטיברזל גדול שנמצא לידה. על השטית, בצד המיטה, נעמד מיספר חפצים שהרצח הצית כנראה, כדי לשרוף את כל העיקבות שהותיר. אך האש הציתה מיכל תרסיס לשירי שהתפוצץ, והזעיק את השכנים בטרם הצליחה האש לכלות הכל. מומחי המישטרה מצאו כתמים על המיטה, ועליו טביעת כפידיו של אדם.

מאחר שאיש לא קישר את זרגורף למנוחה, לא הגיעה אליו המישטרה אלא אחרי חודש ימים. הקשר איתו נוצר דרך מכשיר-הוידיו של המנוחה, שנגנב בדירתה בזמן הרצח. הדימכשיר התגלה אחרי חודש, מוסתר ליד בית-דין בשכונת-התיקוה, קרוב למקום-המגוריו של הנאשם. היתה עליו טביעת-האצבע של זרגורף. אבל היה לו הסבר גם לכך. הוא סיפר לשוטרים כי שכן הציע לו את המכשיר במי-

קרוב נחמה קליינרמן מוסברזל בראש

יומן החדשות מיפגש של גאונים

הניחושים וההמתנות הגיעו לקיצם במסיבת-עיתונאים פאריז, סבת חשף זיל זאקוב, מנהל פסטיבל-הסרטים המבוסס ביותר בעולם את מכמני המהדורה ה-42 שלו. הצגת-הפתיחה תהיה הסרט שהוא כבר אירוע בביתו, סיפורו ויו יורק, שלושה סיפורים נפרדים של וורדי אלן, מארטיין סקורסו ופרא-נסיס פורר קופולה.

בתחרות הרישמית יכבדו פרסי ארלון (קפה בידו), בסירתו החדש רוואלי יוצאת לקניון, שוב עם מריי אנה סגורכט בתפקיד הראשי, תר-קוות הקולנוע האמריקאי, ג'ים ג'ימוש וספיילי ב-סרטיהם החי-דשים, וסריתו החדש של אמיר

קוסטוריצה (מסע העסקים של אבא) בשם עת הצוענים. שני סר-טים מאיטליה עוסקים שניהם בנוסטלגיה קולנועית. האחר, מק-ס, של אטורה סקולה, שזכה לביקורות נלהבות באיטליה, שם הוא כבר מוצג, והאחר בית-הקול-נוע פרארדיו של ג'וזפה טורנא-טורה. זעקה באפלה, סרט שהופק על-ידי קאנון באוסטרליה עם מריל סטריי בתפקיד הראשי (היתה מועמדת לאוסקר) וסרט חדש של יו-י סקולמובסקי, וחשוני אביב.

סרט אחר שמעורר סקרנות הוא לוסט אנג'לס, מישחקי-מילים שפיר-רושו למעשה מלאכים אבודים, הוא של יו הארטון, שעשה את מרכבות האלים ואת גרייטמק. סרט שאינו מעורר ציפיות הוא פראנצ'סקו של ליליאנה קאוואני. נשיא הכריזשופטים הפעם, הפני-נה שבכתר, וים וגרדס.

תנו כבוד למפיק

המפיק הצרפתי מארין קרמיץ זכה לכבוד ולהכרה הסרת-תקדים כאשר המוסיאון לאמנות מודרנית בניו-יורק ערך לכבודו רטרוספק-טיבה, מחווה שנעשתה עד היום רק לבימאים או לשחקנים בעלי שי-עוריקומה.

קרמיץ, שהפיק בין השאר את להתראות ילדים של לואי מאל, חושב על עצמו של רק למפיק יוצר, כי אם גם לסוחר בדבריי-אמנות בדיוק כמו מו"ל של ספרי-מופת. קרמיץ, שהתחיל את דרכו כעורכי-בימאי של ז'אן מורו ב-1959, הפך לבימאי של סרטים מי-ליטנטיים, ומצא את עצמו כרושימה השחורה בגלל נטיותיו השמאליות הקיצוניות.

עיקר גאוותו היום על סריתו

החדש עם אלן רנה, בשם אני רוצה לחזור הביתה, קומדיה בכיכובו של ארולף גרין, המגלם אמריקאי ש-נתקע בפאריס ושואף לחזור ל-קליבלנד. גרין הישיש היה אחת ה-דמויות הבולטות ביותר בתיאטרון המוסיקלי של ברוודווי ובסרט המו-סיקלי של הוליווד בשנות ה-40 וה-50. לצד גרין מופיעים לינדה לוי, ג'רארד דפארדיה ומישלין פרל. ה-סרט מדבר ברובו אנגלית, בגלל התסריט שנכתב על-ידי הסאטירי-קן והקריקטוריסט האמריקאי הנז-רע ג'ולס פיפר (רציחות קמנות).

מה הולך באמריקה

פראנקו זפירלי, שמתעקש ל-כר את שייקספיר לבד, עומד לטפל ב-הומלט, כשבתפקיד הראשי מל-גיבסון. בחירה תמוהה, אבל קשה להאשים את זפירלי בהגיון צרף. האמריקאים ממשיכים להשת-מש במקורות צרפתיים כבסיס ל-קומדיות אופנתיות. אחרי ההצלחה הקופתית האדירה של שלושה ג'ר-ים ותיווקת, המצחיקון של קולין סרו, שנדר לאמריקה, זוכה לתרגיל-בנישואין, במקור סריתו של ז'אן-שרל טאקלה, להצלחה גדולה. את מקומן של מארי קריסטין בארו ו-מארי פראנס פיור ופוסטו שתי שחקניות ידועות בעלות מבנה פי-סי המזכיר את המקור: איזבלה רי-סליני רחבת-הגרגם ושון יאנג ה-חטובה כבובת-חרסית, את מקומן של ויקטור לאנו וג'י מארשן מל-איש טר דאנסון וויליאם פיטרסון.

מייקל דאגלס חוזר לשחק בסרט חדש של רידלי דקוט (בלייד ראנר) ושמו נעם שחור. זהו מותחן על שטר ניריורקי המסתבך עם ה-עולם התחתון היפאני. לצידו של דאגלס מופיע צוות יפאני-אמרי-קאי מעורב ובו אנדי גארסיה, קייט קאפשו וקן טאקאקורה. את הסרט הפיקו שריל לנסינג וסטאנלי ז'ר-פה, שעשו את חיזור גורלי והוא שמים.

תדרין חובה לראות:

תל-אביב: בגלל המילחמה ההיא, פלה הכובש, קפה בנדר, אורב הרפתקאות של רום ומירא-בל, מי הפליל את רונר רביטי, בלייד ראנר, הדיקטטור הדול.

חיפה: בגלל המילחמה ההיא.

ירושלים: שדות החיטה הא-דומים, פלה הכובש, ארבע הרפת-קות של רום ומירבל.

תל-אביב:

ארבע הרפתקות

סירטי קולנוע בטלוויזיה

עשרת הדיברות (יום שלישי, 25 באפריל, ערב שבעי פסח, בשעה 22.00) — חלק ב' של סרט-הענק של ססיל דה-מיל. לא בדיוק ההשתקפות הראויה לציאת-מצריים, אבל מופת למושגי הראווה הניצחיים של הוליווד ולכל מה שמקובל כבידור עממי. צ'רלסטון הסטון הוא משה רבנו, אבל את ההצגה גונבת מחלקת האפקטים המיוחדים בחציית יס-סוף. שנת היצור: 1956.

האדמה הטובה (יום שישי, 28 באפריל, בשעה 22.30) — עוד סרט חלוצי ממואר כמו שידעו לעשות פעם. סיפורה של מל בוק על עלייתו ונפילתו של איכר סיני. זוהר הוליוודי, מעמדי ענק וסצינה של פלישת ארבה, שלא נראתה כמות בקולנוע. הסרט זכה בפרסי "אוסקר" מרובים, בראש ראשונה ללואיזה ריינר, כאשר חכנועה של האיכר המלווה אותו כל חייו. מולה בסרט נאול מוני. בימאי: סידני פראנקלין. (שנת הפקה: 1937)

של רנט ומיראבל (לב, מוצג גם בחיפה, צרפת) — אריק רוהמר, צעיר מתמיר, בארבעה סיפורים קצרים ומבריקים על שתי גערות, אחת עירונית ואחת כפרית, המלמדות זו את זו פירקיימוסר ומינגיחיים.

רג ושמו נדה (שיילת, תל-אביב, מוצג גם בירוש-לים, ובחיפה, אונגניה) — ג'ון (מלון פולטי, מונטי פיטון) קליו כתב תסריט והיגרס את דמויותיו כך שכל רגע הוא בידור, שנינות, רומנטיקה ועוקץ. צוות מיקצועי לא מפגר אחריו. ג'יימילי קרטיס מתגלה כקומיקאית אירוטית. מייקל פאלין כגמגמן תמים וקווין קליין כמאהב המפסידן (אוסקר משנה).

פלה הכובש (מוסי-און, דנמרק) — עובד-אדמה שוודי וכונו גמלטים ממולדתם הענייה, במאה הקודמת, ומחפשים עתיד ודור יותר ברנמרק השכנה. קרורות החיים מוארת בחום האנושי של הרמויות ובהבה שיש לבימאי ביי-לי אוגוסט אליהן. עם מאכס פויר-סירוב (אוסקר הסרט הזה).

איש הגשם (שחקן, מוצג גם בירושלים ובחיפה, אר-צות-הברית) — אלוף פרסי האוס-קר של השנה. דאסטין הופמן הוא אוטו של הירוש שלוש מיליון דול-ר, וטום קרוז-הוא אחיו המבקש לגלול ממנו את הירושה. כארי-לוינסון בייס במיומנות רבה.

יחסים מסוכנים (רבחן, מוצג גם בירושלים ובחי-פה) — שחיתות וגיוון של האצו-לה הצרפתית המשתעשעת במיש-חקי כוח על חשבון החלשים שבי-ניהם. גלן קלוו, שכמעט זכתה באוסקר, ג'ון מלקוביץ ומישל פיי-פר הם כולם בסדר, אבל הדקורציה משכנעת יותר מהם. והיא אכן קיבלה אוסקר.

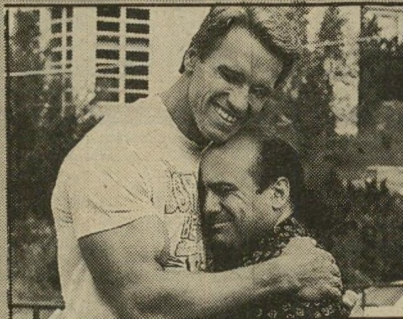
סלאם בומביי (פרזי-תל-אביב, איספריה ירושלים, הודו) — סיפורו של קרישנה, נער שגור-רש מכפר עני, ההולך העירה להחי-זיד לעצמו כסף אבוד ולומד את האמת העגומה של החיים בארצו. סרט-מחאה של הבימאית מירה-נאיר, הודית שהיה לה מזל ללמוד בהארווארד.

נשואה למאפיה (לי-מוד, תל-אביב, מוצג גם בירושלים, ארצות-הברית) — הודמנות מעני-גת לחות בשלישיית כישרונות ב-אופנה: הבימאי יונתן (משוהו פרא) דמי אחוז התזוית, שופע רעיונות קולנועיים, מאתי מודין עובר מדי-ראמה למצחיקון בהחלפת כובע בלבד ואחת היפות של הבר, מישל-פיפר, שלהבדיל מיחסים מסוכנים מרגישה כאן חופשית ומשוערת.

ענדה פיינר

העולם הזה 2695

תאונה גנטית

דני דה-ז'יטו וארנולד שווארצנאגר את מכסחי השדים, המציא את הגלולה הסיני-תטית הזאת, והוא סוחס ממנה את כל המיץ. שווארצנאגר לא היה מעולם שחקן, אבל גם אין לו יומרות. הוא מלגלג על התפקיד בלי שום מאמץ. דני דה-ז'יטו, כדרכו, משחק על הידיים, הרגליים, העיניים וכל השאר האביזרים הקט-נים, שבהם התברך ושוף קלוויות בקבלנות. סימור אין, אבל במקום זאת יש מסע ברחבי חיבת האמריקאית. במקום עלילה, נופים. סליחה, על איזה סרט דיברנו? כבר שכחנו.

תאומים (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — קומדיה לפי מירשם, מור-כנה למכירה, מצחיקה בזמן שרואים אותה ונש-כחת במהירות גמדי, חמש דקות לאחר מכן. דני דה-ז'יטו וארנולד שווארצנאגר צריכים להיות תאומים. זה כבר נשמע מנוחך. ההסבר: תאונה גנטית שהעניקה לשווארצנאגר את כל הטוב המרוב של שישה גברים אשר תרמו את זרעם, והזתירו לדה-ז'יטו רק את הפסולת התע-שיתית. התוצאה: שווארצנאגר גם גיבור, גם חכם, גם משכיל, אבל נורא תמים, כי גדל באיי-פיני. דה-ז'יטו גמדי, כמובן, בור ורמאי, אבל יודע להסתדר, כי גדל ברחובות לוס-אנג'לס. שווארצנאגר בא העירה לפגוש את התאום רי-דף-הצע, אל השניים נדבקות גם שתי חתי-כות, וביחד הם זוכים גם לאושר וגם לעושר. יחי החלום האמריקאי. בקולנוע לפחות, הוא ניתן להשגה בקלות.

איוון רייסמן, שהפיק את בית החיות ובנים

מפחידון בקושי

קיפר סאתרלנד: ערפד מודרני התיכונה, זו של הרוב השקט, בעל המחשבות האפלות. שבה מוצא גם סטיבן שפילברג את פרנסתו. אם אכן לא התכוון לעניין ברציונות, יש לעבור לסדר היום ולשכוח. רק אם באמת חשב שיש לו מה לומר, הוא ראוי לגינוי. כי יש בסרט הזה זרע ברור של פאשיזם. כל הילדים הטובים של אמא יזכו לגיהנום, כל הפאנקיסטים המ-לוכלכים עם התיסרוקות המשונות שרובכים כמו חיות על האופנועים, הם הערפדים המו-צצים את דמנו. ויש רק דרך אחת להיפטר מהם: חיסולם עד אחד. נשמע קצת מוכר. נחמד, לא?

נשיכות קטנות (אלנבי, תל-אביב, ארצות-הברית) — מפחידון נעורים (רית) — מצוץ מן האצבע, על עירית-קייט שבה אופני-ענים צעירים הופכים לערפדים. למקום מגעה גרושה עם שני בניה המתבגרים, שאחד מהם מתפתה לערפדות והשני מצטרף לציידים של מוצאי-הדם.

הסרט, כאבחנה דקה וגבוהה, עושה המרה בין סוגים שונים של עופות-לילה אנושיים. יש מי שנהנים מן העניין, ויש מי שמתחרטים על כל העניין. עובד האחרונים יש כמובן גם דרך נסי-נה, אחרת לא היה זה סרט חלולוד. חוץ מזה, אפשר למצוא כאן את כל האביזרים הדרושים בנשיכות קייטיות שבאלה, מיתדות-עץ ושיני-שום ועד לאפקטים מיוחדים של התמוצצות רבות, בכל פעם שערפד מתרסק תוך מילוי תפקידו.

גזאל שמואבר, שהיה כבר מעורב בכמה אפוסים, לזיכיוס, מתכוון כאן, ככל הנראה, למרץ נוסף בעולם התעתועים של אמריקה

אשה

מסורסת

גרושה, חופשיה — כל העולם לפני, רק לקטוף ולקחת...

עבדתי בתל-אביב וגרתי במה ש-קוראים מחוץ לעיר, כחצי שעה נסיעה. יום אחד הגעתי הביתה מאוחר. מר איקס הגיע ולא היה אוכל. מר איקס מאוד רצה שאשת-חיקו תהיה גם אשת קאריירה מצליחה, אבל — ופה בא אבל גדול מאוד — שלא על חשבון מטלות הבית, וכשהוא חוזר מהעבודה, אשתו הרכה והמפנקת צריכה לדאוג לארוחה חמה ולכל הפינוקים. זה לא היה. מר איקס התנפל בצעקות, ובא בטע-נות אל אמא שלי, אל המחנכת שלי מכי-תה א' ואל ראש-הגדוד שלי בצופים, שלא השכילו לחנך אותי, ולהסביר לי מהם תפקידיה האמיתיים של האשה בחיי הגבר שלה.

נשברתי וירדתי למכונית כשפניי לי-בית אמא — אולי היא יודעת מהם תפ-קידיה האמיתיים של האשה, אולי שם תחכה לי ארוחת-ערב. מר איקס לא התעצל, ובריצה, בסיגנון קארל לואיס, רץ אחריי ברחוב כשהוא צועק. אבוי לבושה ואיזו שימחה לשכנים. נסעתי. לא להרבה זמן. התפייסנו. היו חיבוקים, היו הבטחות, ובא שלום על ישראל. עד הפעם הבאה.

רציתי לשמח אותו. ראיתי חולצה משגעת, גברית ונעימה. כמו שצריך. קניתי מתנה למר איקס. ארזו לי יפה, כתבתי פתק אוהב וטסתי הביתה. לפני

שנתיים וחצי מלאו לגירושיי. כל-כך הרבה זמן, וכאילו הזמן עצר מלכת. מלווה בשקיקה כתבות עיתונאיות על גרושות ולבטיהן. עוברת בהיסטריה בין השר-רות. מחכה לשורה התחתונה: אה, רגע! אז היא חיה עם מישהו. היא שוב נאהבת... או מה איתך? איפה אני בסרט הזה? שנתיים וחצי של לבר, של פחד מליצור קשר.

ואיך כל זה התחיל בעצם? כמו תמיד, הכל התחיל כשפגשתי בחור נחמד וחתך, מיקצוע טוב ביד, מסורר, חלום חייה של אמא פולניה. מפה לשם, בהתלהבות נטולת מעצורים, הת-חתנו. ולא עזרו השיחות האלגנטיות של המיטפת, שזה לא בדיוק נראה להם שידוך המאה. אני החלטתי — אני מתחתנת, וזהו. מתחתנים. פותחים מתנות. חלק מעריכים. על אחים כועסים. הצד של החתן אף עושה רשימת-מתנות מעורבנת — להחזיר מתנה באותה המטבע (תרתי משמע). כמה נפלא. מר וגברת איקס יוצאים אל עתיד בטוח.

בשבת הראשונה שאחרי נישואינו קמתי ב-10 בבוקר. מר איקס כבר היה על הסולם בשיפוץ קטן של התיק-רה, ואני, האשה הרכה והמפנקת, ניגשתי לסלון ושאלתי אם חשקה נפשו בק-פה.

בום. טראה. פתאום נפלו השמים. בעל-הבית השתגע. תחת להגיד כמה סוכר, הוא עמד על הסולם וצעק כמו מטורף: "איך העזת לקום רק ב-10, כש-

זה נראה אחרת כשרק יצאתי לחופשי — רק לקטוף ולקחת — אך הגירושין לא נגמרים כשיוצאים משערי הרבנות..."

פרמרקס זה קורה רק לשכנה מקומה חמש, אז איפה מכירים? לקחתי נשימה עמוקה, נאנחתי קלות — נלך על בליינר דייט. שהרי אני צריכה להתחיל למכור את עצמי מחדש. אבל מה אומרים? ואיך? איזה בלאגאן. זה נראה אחרת כשרק יצאתי לחופשי — רק לקטוף ולקחת.

בליינר דייט ראשון — זוועה. ושני? — איום. ואני כבר מוכנה לתת סיכוי לכאלה ש-פעם — כן, פעם, כשהכל היה אחרת, כשהכל היה קל כל-כך, כשהייתי בטוחה יותר, חזקה יותר, וזה היה בדיוק מה ששי-דרתי, כן, לתת סיכוי גם למישהו שהוא לא בדיוק. אבל הוא לא מתקשר. הכעס נורא — הוא, שבכלל לא מצא חן בעיני, עוד מעז שלא להתקשר.

מעייף. קצת מייאש. ושוב חולפים להם הימים. והיום אני יוד-עת. עדיין מלקקת את פצעיי, עדיין מחלימה, אוספת את השברים. עדיין משרדת לצד השני פחד וחוסר-ביטחון, מרתיעה.

זה בסדר. זה לוקח הזמן, הזמן זמן. הרבה, הרבה ימים. ולמעשה לרוב האנשים הרי זה לא מסתדר בצ'קצ'בצ'ק. ובסוף יהיה בסדר.

את לא אשה, כמה את לא מוצלחת, כמה את לא שווה. לחיות ביחד בבית אחד עם איש שמושג החברות ממנו והלאה.

למרות הכל, רציתי מאוד בילד. הריתי. לנשים בהריון יש תכונה מוזרה, שעדיין נבדקת — הן משמינות. כבר לא אותה חתיכות בעלת גוף של בת 18.

כל-כך צריכה חיזוקים, כל-כך צריכה ליטוף על ירכי המתעגלות. כעת אני כבר אפס קטן ולא מגרה, לא נשית ולא מושכת. עזבתי לתמיד. בסוף גם הת-גרשנו.

כמה טוב להיות לבד, גרושה וחופשיה, רק לקטוף ולקחת.

ואו, אחרי הגירושין, כשאני לבד עם עצמי, מתחיל העלבון לתפוס את מקומו בכל יו-מי. מתחילות תחושות העצב וההשפלה ואי-בוד הבטחון העצמי לתפוס את מקומן במי-לוא העוצמה. ואת מקום הכעס תופס הכאב

שנישאונו נורא קנינו מתנות זה לזה. נתתי את המתנה בחינך. החינך נמוך כעבור שניה, כששמעתי: "אין לך מה לעשות עם הכסף? מה את מבזבזת? מי צריך את זה?" והיה לנו כסף. היה לו כסף שלו ולי כסף שלי, ואת המתנה הרי קניתי בכסף שלי, שאולי הפך לשלו! וכבר אסור אפילו לקנות מתנות.

ימים חולפים והחרדות מתחילות לחלחל פנימה, עמוק לנשמה. וקטעיי-זיכרונות מחיים משותפים, שבה היטבתי להרחיק, צפים ועולים ביתר כוח, בעוצמה שלא נותנת מנוח.

הימים חולפים ואני בבית. מנסה לאטוף את עצמי, להתארגן. חברים טובים, אוהבים ודואגים, מזמינים אותי לצאת. בהתחלה אני לא נענית להזמנות, כי הרי יש לי ילד קטן בבית, וקשה ולא נוח. ולאט-לאט אני פשוט אומרת שלא מתחשק לי לצאת, כי פשוט לא מתחשק.

ואו אני מבינה — השנתיים האלה של

אני כבר מ-7 בבוקר על הסולם? "נב-הלתי, נסוגתי, רגע, רגע, מה קורה פה? משהו השתבש? ושוב שאלתי על הקפה. בשלב הזה התחלתי לתמוס שמשו מה מאוד לא בסדר. ביקשתי שיפסיק לצעוק, שנדבר. בפעם הראשונה שמעתי שאני אפס. הסתכלתי לאחר לחפש את האפס. אני לא יתכן, אני, מלכת-הכי-תה, המצליחנית, בעלת עסק משגשג, כישורים, קבלות... אני? אפס?

שנתיים וחצי של לבר, של פחד מלי-צור קשר. עברתי בדלת הרבנות ומלי-מלתי לעצמי: "וואו, הוא לא התחרט, יש לי גט, אני גרושה, חופשיה." אם הטכס המופלא הזה היה מוקדן כקטע מסרט של מונטי פיטון, אפשר היה אפילו להתפקע מצחוק. אבל לא, הטכס הפגאני נערך לו בישראל 1987, ואני הייתי כול האוסקר.

וכך צעיתי אל מחוץ לרבנות, אפילו כבר לא נבוכה ולא מושפלת, כי מה זה חשוב? אני

מיס ווג על מופתות מכמות הידידים שהגיעו למסיבה, ביניהם הדוגמן מוטי ריין (משמאל) ומלכת-היופי ניקול הלפרין (מימין) הנוסעת השבוע לתחרות העולמית. ברקו הגיעה לארץ לחג הפסח וגם השתתפה בתצוגת-אופנה.

מתחרים על הזכות לצלם אותה או להציג עליה את כיגריהם בתצוגות-האופנה, אך מיכאלה בת ה-19 נשארה אותה בחורה נחמדה וצננה מנווה-השרת. ההצלחה לא עלתה לה לראש.

דייגת שוודית משגעת תל-אביבים ★ דוגמנית תל- אביבית שמשגעת את העולם

מיס „ווג” חוזרת

מילחמת הדיסקוסקים בעיצור מה, וכל מועדון נלחם בשיניים על תיים ירסי הלה, והגיבה בשימחה ובהתנפלות של חיבוקים ונישוקים

לא גאון הזמר יהודה אליאס, שאומרים עליו שבקולו מזכיר את הזמר יהורם גאון, מתרעם על כך בחברתה של לימור מישל, מלכת-החן. שניהם בני העיר נתניה.

לאוהביים בלבד

גם לנו, אחרי 2000 שנים בג' לות, יש אילת-ספנות. אולי התואר קצת מוגזם, אבל זה די קרוב. מזוהר בדליה פטרופוליאריס, אלמנה של איש-ספנות יווני, ששני תיים אחרי שגמרה להתאבל על בעלה לקחה עצמה כידיים והח' ליטה שהיא מסוגלת לעשות מה שעשה בעלה. לחברה שלה קוראים דורפין. ויש לה קראוניות-נוסעים

אותו פלח של קהל. בין תופסי הבי כורה כיום נמצא מועדון ליקוויד התל-אביבי, בניהולם של שני הא' חים החתיכים דינו ומאיר ל' ב'א, שרבות מהבחורות המגיעות לדיסקוס שבניהולם היו או יהיו חברות של בעליה-בית. לכן גם לא מפליא שכל הדיסקוסקים רצו ל' ארגו את מסיבת-ההפתעה שערכו החברים לדוגמנית-הצמרת הכינל-אומית מיכאלה ברקו. ומי שזכה הוא רווקא הליקוויד. בערב המיועד התאספו כל החברים והמעריצים בדיסקוס, ומיכאלה, שלא חשדה בכלום, נכנסה פנימה במלוא הדר, מלווה בחבר הקבוע מזה שני

המשייטות בים התיכון. פטרופוליאריס ערכה מסיבה משעשעת לאורחיה על סיפון המע' בורת פרינססה מריסה, העוגנת בחיפה, ושם התאספו להם אוה' בייים מיקצועיים יותר ופחות. היה קצת כידור, ברמות רקדניות שקי' פצו מול פניהם של האורחים, והיה גם קוסם, שהפליא נקסמיו, והיתה איוחתי-צהריים מלאה וסיוורים באר' ניה, ולמרות החום העז, ששרר ב' חוץ, היה ממוזג וקריר בפנים. היו גם מי שחשו לא בטוב, למרות שה' אוניה עגנה בנמל. ללמדכם ששיט זה דבר שלא רק צריך לאהוב אותו, אלא גם להיות בנוי בשבילו.

וריקה דוידס (מימין), אשת-חברה פעילה בחיפה, צופות בהופעתה של הרקדנית, שלבשה תלבושת חושפנית ביותר והיוותה ניגוד בולט להופעתן הסולידית של ארבע הנשים שצפו בה.

שני הצדדים יונה קלימוביצקי (מ' שמאל) מראשי „וארי” טי' בארץ, ריקה גוראל (שניה משמאל) אשת ראשי-העיר, אחותה לאה גולן (שניה מימין)

שירה בציבור ושקט יחסי

עוד פתיחה בעיר תל-אביב. אחרי שנפתחו בעיר שני דיסקוטקים היתה השבוע פתיחה גדולה, נוצצת ועליזה של מיסערה-פאב בשם הרמירפסט. למקום הזה היה כבר גיל-גול קורם בשם הנזוטרסה, שהיה כבעלותם של שני צעירים אילן קיביק, אחיו של מיליונר יהודי גרמני ובני אלון, האח הצעיר של עורד-העיתונים משה אלון. המ-קום, המשקיף על הים, ממקם באי-זור מבטיח, ויש לו גם שפע של חניה, אך למרות זאת לא הצליחו השניים. ללמדכם שכוח משיכה של מקום בעיר הזאת תלוי רבות בעומדים בראשו, וכמובן כמי שמנ-הלים אותו. הפעם לקחו את המקום שלושה אנשי-עסקים, שהמוכר ש-בהם הוא עורד בלומנפלד, מי שהיה החבר של דניאלה רנצל, אלופת אירופה בבוקס תאילנדי. ה-קהל החל לנהור למקום אחרי חצות והתחלק למי שאוהבים שירה בצר-בור, שהעדיפו להתרכז דווקא כ-נים, ומי שאוהבים אוויר צח ושקט

לבד מירה לב, הלשעבר של הבאבא ברוך, זוהרת מתמיד, באה למסיבה בגפה ופגשה בשולחן סמוך בידידים ותיקים. למרות הפרידה מהבעל היא שומרת על הופעה מצודדת.

יחסי, שהתרכזו במירפסט הגדולה. מרבית החוגגים נמנים על מי שני הגו לפקוד בעבר את משולש הפא-בים הגדול שמאחורי הבורסה בר-מת-גן פלוס ידידים וקרובי-מישפ-חה של בעלי-הבית.

די"אג ברשת הפצצה השוודית פטרה קילסטד, העו-סקת גם בדיג בזמנה הפנוי, מונפת אל-על בזרועותיו של עורד בלומנפלד. השוודית החטובה הת-גוררה בשנים האחרונות בתל-אביב, שם היא נישאה לבן המקום.

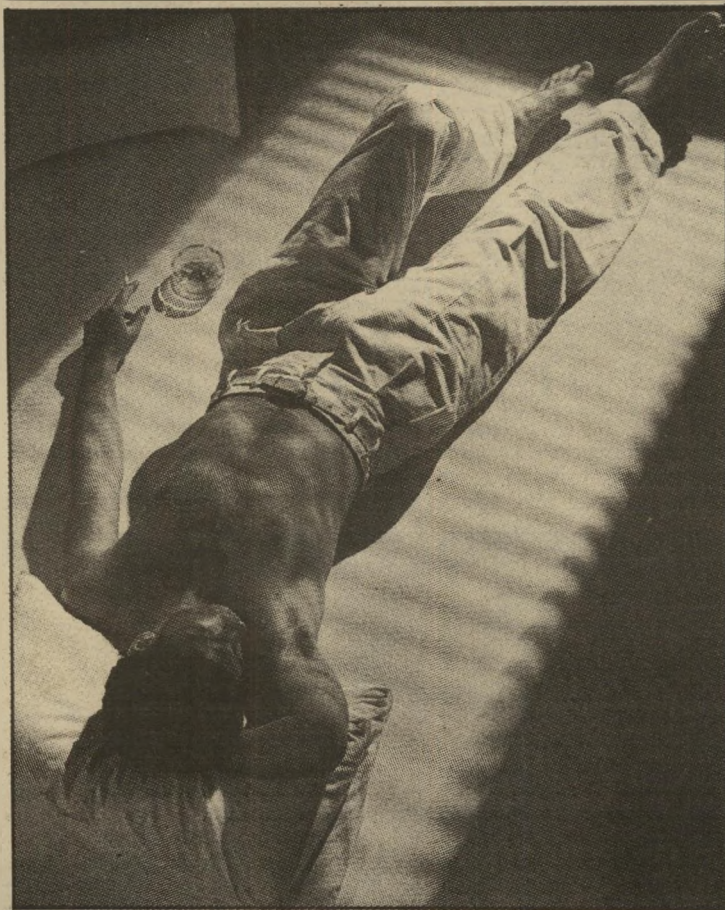

קומיקאי הווארד בוזון (עם מישקפיים), מחשבי בדני הסטנד-אפ-קו-מדי בקנדה, בא ארצה כאורחו של הבדרן שלמה

גולדברג (לצידו). שרי חן ובעלה, איש-העסקים צביקה סמלר (מימין), הצטלמו בחברת רקדנית-הבטן כוכב פרי. בצילום מימין: בקי פרייטשטדט.

אבא

בעל כורחו

שהיא הולכת לעשות לי תרגיל, והזהירה אר תי שלא להתקרב לביתה, כדי שלא אצטרך לעמוד בפיתוי. אבל כשנהייתי חרמן, נסעתי אליה.

היא פתחה לי את הדלת לבושה בטריינינג, משהו לא־מלהיב, כרגיל. אחר־כך חיממה אותי מהאזניים שלה הביאו לה מהקיבוץ. אני התנדבתי להכין פסטה, כי אני לא מסוגל לאכול את האוכל המגעיל של הקיבוץ. קיש קשנו קצת ואז, הופ, למיטה.

בראייה לאחר אני יודע שהבחורה תיכננה את הכל.

היא אף פעם לא לקחה גלולות, ולא הסתירה זאת ממני. היא נזהרה בשיטת הימים הבטוחים, ואני לא נזהרתי בכלל.

פתאום היא קמה מהמיטה ואמרה לי שהיא הולכת לברוק ביומן אם היום זה יום בטוח, כי היא לא זוכרת. חזרה ואמרה שבסדר. הוויז היה גרוע. היא כל הזמן רצתה שאגמור. לא נתנה לי לזוז. ממש תפסה אותי.

הבנתי הכל באותה שיחת־טלפון מרגשת, שבה בישרה לי שטעתה בחישוב ואני אהיה אב.

אלון ניסה לשכנע אותה שתעשה הפלה, אבל תוצאות הוויכוחים היו ידועות מראש. אחר־כך הודיע לה שאינו מתכוון להכיר בילד, ושמתעת כל קשריהם יהיו באמצעות עורכי־דין.

ניסיתי לתת לה הרגשה שהיא תצטרך להתמודד עם הילד לבדה, אבל זה לא השפיע עליה.

אני מניח שאמא שלי תדע מהסיפור כשלב מסוים, מרכילות. אם יש מישהי שמאוד תיפגע, זאת היא. אני לא מספר לה כלום. היא כל־כך רצתה שחיי ייראו אחרת מחייה.

כשענת נכנסה לחורש הרביעי, ואי אפשר היה לעשות הפלה, נשברתי, ואמרתי לה שאכיר בילד. אני לא יכול להתעלם ממנו. לא רוצה שיחיה כמוני.

ביקשתי ממנה שכל העניינים ייפתרו בינינו מתוך הסכמה, ושהיא לא תציג דרישות דרך בת־מישפט. היא הסכימה.

לנג'ס על

חתונה

אלון העריד את ענת, מאז שהכיר אותה, בגלל היותה בחורה עצמאית. זאת אחת הסיבות לכך שהקשר ביניהם נמשך הרבה זמן.

להפתעתי, יום אחד היא מתקשרת ואומרת:

כשהיא מילסנה לי להגיד לי שהיא בהריון, זה היה כמו ברוך שחרר לי למוות. ברגע שהמילים יצאו מפיה השתנו חיי מהקצה לקצה.

היא ריברה, ואחרי המישפט הראשון בעצם לא הקשבתי עוד. בהיתי בקיר הלבן, וחיי כיתי שתסתום את הפה.

אחר־כך שכנתי על המיטה. עד לשיחה הגורלית כל־כך השתוקקתי להיכנס אל בין סדיניה הנקיים, ולקרוק את עיתוני סוף השבוע. הבנתי שבשיבת הזה אני מתכסה עד מעל לאוזניים, ולא מוציא את קצה־האף.

אוכלים

ומזדיינים

אלון הוא בן 28, וענת בת 37. הם מכירים זה את זה כבר 10 שנים. שניהם גדלו באותו הקיבוץ.

כשהייתי חייל, החברה הכי טובה שלה שלחה אותי אליה לחרר, כדי לתת לה חתיכה של חשיש. היא ביישנית אפילו יותר ממני. נתתי לה והלכתי.

מערכת־היחסים בין השניים היתה ברורה ומוגדרת. מערכת־יחסים ללא כל מחויבות, שהיתה נוחה מאוד לאלון. יתכן שענת לא היתה מרוצה מהקשר הלא־מחייב, אך מעולם לא אמרה זאת באופן מפורש.

10 שנים אני בא אליה פעם בשבוע־שבר עיים, ואנחנו אוכלים משהו ואחר־כך נכנסים למיטה. היא טובה בתחום הזה וחברה טובה, שאפשר לדבר איתה על הכל. אבל אף פעם לא היתה יותר מזה.

זה קודם־כל נוח. דבר שני, יחסיהם אינה הם הכי טובים שהיו לי בחיים. לכן אני תמיד חוזר. אבל יותר מיום אחד אני לא יכול להיות איתה.

ענת היא בחורה עצמאית. היא גרה בתל־אביב מאז שגמרה את לימודי הרפואה.

אלון גר בירושלים, ועובד שם בחברת תקליטים.

היא בחורה מורה. אין לה חברים. רק שתי חברות הכי טובות, והן כל היום אחת בתחת של השנייה.

לי יש המון חברים וחברות. אני יוצא ומבלה, והיא בכלל לא בראש שלי. בתקופות שהיתה לי חברה, בכלל לא נפגשתי איתה. אבל תמיד שמרנו על קשר טלפוני. אני הייתי מספר לה בדיוק על כל פיפס בחיי, ומבקש ממנה עצות מיקצועיות.

היא בחורה מאוד סגורה, ומעולם לא

מספרת ביוממה משהו על עצמה, אלא אם אשאל אותה על נושא מסוים.

תרגיל

צפוי

אלון מאוד מבוכלב היום. הוא לא יודע אם לבעוט עליה או להאשים את עצמו. לפעמים הוא גם משכנע את עצמו שהכל בסדר.

לי יש בעייה ביצירת קשר. כל מי שאני רוצה בה לא רוצה בי, ומי שרוצה בי אני לא רוצה בה.

עכשיו אני יכול להיות רגוע שיהיה לי ילד. הוא בחורש החמישי, וכבר יודעים שזה יהיה בן. אני יכול להכיר בו ולהיות אבא נהדר, ויחד עם זאת גם רחוק וחופשי. אני לא צריך להיות בלחץ של להקים מישפחה וללדת ילדים, כי יש לי כבר ילד.

בימים שאלון מסוגל להרחיק ולחשוב כך, הוא במצב־רוח מרומם. אבל המחשבה שניקרה במוחו היתה מה יהיה כשהוא יכיר מישהי שתמצא חן בעיניו. האם עליו לספר לה? ואם כן, באיזה שלב?

הכל לא צפוי, ואף פעם לא יודעים מאיפה תבוא ההפתעה.

אני תמיד רציתי בחורה בלוגרית נמוכה, שתהיה חמה ואוהבת ומשקיענית. היה גם

בתאום היא אמרה לי שהיא בהריון, וכל חיי השתנו...

רת לי שהיא כבר בחמישי, וקשה לה ואני צריך לבוא לעזור לה לסדר כמה דברים בכית.

שוב נכנסתי לדיכאון. זאת מועקה יותר מדיכאון. מצב חסר־מוצא. אי אפשר להתעלם ממנה ולהגיד לה שהמחויבות שלי היא רק לילד מרגע היוולדו. גם אי אפשר להחליט עד כמה מתערכים ריגשית.

בימים אלה עבר אלון לגור עם חברתו החדשה.

ענת אינה ממש מציקה, אבל מנקרת. היא מצלצלת פעם בכל כמה ימים, להזכיר את קיומה. שיחות־טלפון המשונות בשנייה את האווירה, המכניסות מועקה ומתח.

החברה שיש לי היום היא בת 28. אני אוהב אותה מאוד, אבל חי קצת בסכיו־פרניה. אסור להיות בקשר עם בחורות מעל גיל 27-26.

יש לכך שתי סיבות. הראשונה: בגיל כזה הן יכולות לעשות לכל אחר תרגיל ולהכניס אותו להריון. זה מפחיד. מניסיון. השנייה: שכשנמצאים עם בחורה בגיל כזה, היחסים מהר מאוד הופכים להיות מתוחים, כי זה רק עניין של זמן עד שהיא תתחיל לנגס על חתונה.

מהרגע שהנושא עלה, כל הזמן נתנים לך תחושה שאתה מבזבז את הזמן.

גלית פר

לארץ, היא מתחילה לחפש בעל ברצינות. הזמן שעובר הוא לא לטובתה. היא אמרה שאם לא תמצא בעל, אז היא תחפש מישהו שיעשה לה ילד.

אמרתי לה שאני מוכן לעשות לה טובה. ענת חזרה לארץ ואלון חזר כמה חודשים אחריה. לאלון היתה אז חברה, ועם ענת נשד מר רק קשר טלפוני.

ברור שהיא תהיה צעירה ממני. פתאום, בערך חודש אחרי שנודע לי שאני עומד להיות אבא, היכרתי במסיבה מישהי מרוקאית, לא נראית משהו, ובגילי. התאהבתי בה. יש לי תחושה פנימית, שאני לא יודע להסביר אותה, שהתאהבות שלי באה רווקא בעייתי הוזה בגלל המצב שאני נמצא בו. כבר בשבוע השני להיכרותם סיפר אלון

למרות מערכת־יחסים חסרת מחויבות, יהפוך

בקרב אלון לאבא. הוא לא חינן את זה כך.

יום אחרי שסיפרתי לה שנפרדתי מהחברה שלי, היא הופיעה בכיתי ואמרה לי שהיא רוצה ילד.

אמרתי לה שאין בכלל על מה לדבר. הוריו של אלון התגרשו כשהיה בן 3. לי אלון אין קשר עם אביו, ובעצם גדל בלי אב. הוא לא רצה שגם לו יהיה ילד שיגדל במישד פתח חדיהורית.

ענת ניסתה לשכנע אותו שהיא לא רוצה ממנו כלום, רק את זרעו. אלון הסביר לה שאת זרעו בוודאי שלא ייתן, כי אינו מסוגל לחיות ביריעה שילד שלו חי בעולם בלי אב. אחות שלי אמרה לי שיש די סימנים

לחברתו הקרשה על התרגיל שעשו לו. היא לא היתה מרוצה, והסבירה שהיא חוששת להכניס ראש בריא למיטה חולה.

היא בת 28, וזאת הגישה שלה. בחורה צעירה יותר לא היתה מסוגלת בכלל להתמודד עם המשמעות של זה.

חיטוט ביחסים בין אלון לענת מבהיר ש־הוא היה טיפוש. התרגיל שענת עשתה לו היה צפוי.

כשהיון עומד, הראש לא חושב. הייתי בטויל בדרום־אמריקה, ונפגשנו שם. זה היה לפני שנתיים. היא אמרה לי שכשהיא חוזרת

השקט הנפשי שלך*

* עכשיו בתשלובת הביטוח הותיקה בישראל

שלוח

חברה לביטוח
בע"מ

המשמר

שירות לביטוח
בע"מ

הראל

חברה לביטוח
בע"מ